

\ gemeente
voerendaal

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

Aanbieding jaarstukken 2022	5
JAARVERSLAG	7
<u>DE PROGRAMMA'S</u>	8
Programma Bestuur en ondersteuning	9
Programma Veiligheid	12
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	14
Programma Economie	16
Programma Onderwijs	18
Programma Sport, cultuur en recreatie	21
Programma Sociaal domein	24
Programma Volksgezondheid en milieu	28
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	31
<u>DE PARAGRAFEN</u>	34
Paragraaf Bedrijfsvoering	35
Paragraaf Grondbeleid	37
Paragraaf Lokale heffingen	39
Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen	45
Paragraaf Financiering	49
Paragraaf Verbonden Partijen	54
Paragraaf Weerstandvermogen & Risicobeheersing	72
Paragraaf Open Club Klimmen	79
Paragraaf Wet Open Overheid (WOO)	81
JAARREKENING	83
Overzicht van baten en lasten	84
Reserves en voorzieningen	98
Investeringsprojecten	100
Bestemming jaarrekeningsaldo	103
BALANS	105
Balans 2022	106
Toelichting op de balans	109
BIJLAGEN	121
Algemene dekkingsmiddelen	122
Incidentele baten en lasten en bedrag voor onvoorzien	123
Verplichte beleidsindicatoren	125
Lijst van afkortingen	127
Sisa bijlage	128
RAADSBSLUIT	135
CONTROLEVERKLARING	137

Aanbieding jaarstukken 2022

Geachte raadsleden en inwoners van de gemeente Voerendaal,

Graag bieden wij u het jaarverslag en de jaarrekening 2022 aan. Hiermee leggen wij verantwoording af over het door ons gevoerde beleid en uitvoering. De jaarrekening 2022 sluit met een positief saldo van afgerond € 1,9 miljoen. Dit is € 1,5 miljoen positiever dan bij de najaarsrapportage 2022 (€ 408.000). Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de analyse van het jaarrekeningresultaat binnen het hoofdstuk “Jaarrekening”.

De voornemens uit onze begroting 2022 hebben wij kunnen doorvoeren. Dit betekent dat we verder gewerkt hebben aan een verbetering van onze dienstverlening en stappen hebben gezet rondom een aantal majeure projecten, waaronder de fietsverbinding Parkstad-Heuvelland en de Open Club Klimmen. Daarmee hebben we voortgebouwd op het voeren van consistent beleid. Ook hebben we, waar mogelijk, invulling gegeven aan de ambities uit “Samen bouwen aan een sterk Voerendaal”, als resultaat van de gemeenteraadsverkiezingen 2022.

In 2022 is Voerendaal uitgeroepen tot woonaantrekkelijkste gemeente van Limburg. Naast alle opgaven die wij nog zien, zijn wij bijzonder trots op deze erkenning. Ook in regionaal verband boeken wij successen, onder meer met de toekenning van een volgende regiodeal voor Parkstad. Daartegenover staat dat 2022 het derde crisisjaar op rij was: waar de coronapandemie in het eerste kwartaal richting de spreekwoordelijke uitgang ging, diende zich aansluitend de asiel-, opvang- en energiecrisis aan.

Binnen meerdere taakvelden, van reisdocument tot vergunning, jeugd- en wmo-voorzieningen, zagen wij een toename van de vraag. Maar ook door de groeiende complexiteit, nieuw beleid met hoge ambities en overdracht van (rijks-)taken zien wij dat er méér van ons gevraagd wordt. De uitvoering van deze complexe opgaven en de schaarse expertise en kennis in een dynamische arbeidsmarkt zorgen voor een toenemende druk op onze gemeente in een steeds veranderende omgeving.

Alles bij elkaar genomen kijken wij positief terug op 2022, ondanks de uitdagingen groot zijn en blijven.

We wensen u veel leesplezier toe,

College van Burgemeester en Wethouders.

JAARVERSLAG

DE PROGRAMMA'S

Dit hoofdstuk bevat de programmaverantwoording met:

- per programma een inhoudelijke terugblik en verantwoording over het uitgevoerde beleid;
- per programma een financieel overzicht op taakveldniveau.

Programma Bestuur en ondersteuning

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Burgemeester W. Houben
--	------------------------

Regionale samenwerking

Wat wilden we bereiken?

Een sterke regio met een sterke positie van en voor Voerendaal.

Wat hebben we gedaan?

- Aanvraag Regio Deal 2.0 met voortzetting aandacht voor wegwerken achterstanden, aangevuld met verzilveren van kansen en focus op leefbaarheid in de kernen waarbij Ubachsberg als een van de focusgebieden is opgenomen;
- Gewerkt aan regionale uitvoeringskracht van de Parkstadgemeenten door verkenningen te starten over het organiseren van de grote vraag naar capaciteit rond duurzaamheid en het onderbrengen van watertaken bij de Stadsregio Parkstad Limburg;
- Periodiek overleg gestart met buurgemeenten om gemeenschappelijke vraagstukken en aandachtspunten te bespreken.
- Voorbereiden verzelfstandiging Parkstad-IT en Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Onzekerheid over de toekenning van een volgende Regio Deal status en eventueel bijbehorend budget.

Werving derden middelen

Wat wilden we bereiken?

Werving middelen derden.

Wat hebben we gedaan?

- Aanvraag voor additionele bijdrage van IBA Parkstad, Stadsregio Parkstad Limburg en Provincie Limburg aan de kosten voor realisatie Open Club Klimmen ten gevolge van de gestegen bouwkosten.
- Lobby voor deelname aan Regio Deal 2.0 en Town Deal.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Onzekerheid over rijksregeling (DU Bevolkingsdaling) m.b.t. het beschikbare budget vanuit Stadsregio Parkstad Limburg.

Dienstverlening

Wat wilden we bereiken?

Verbetering interne en externe (digitale) dienstverlening.

Wat hebben we gedaan?

Baliewerkzaamheden worden alleen nog op afspraak uitgevoerd waardoor er geen wachttijden meer zijn.

Een vijftal producten zijn digitaal geïmplementeerd, te weten:

- Aanvraag uittreksel BRP
- Aanvraag afschrift BS
- Verhuizing
- Aanvraag naamgebruik
- Vermissing reisdocument

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

-

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 5 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Bestuur en ondersteuning				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2021	Primitieve begroting 2022	Bijgestelde begroting 2022	Jaarrekening 2022	Afwijking
Lasten:					
Bestuur	1.274	1.405	1.525	1.455	
Burgerzaken	326	272	279	333	
Beheer overige gebouwen en gronden	30	-77	-5	-18	
Overhead	3.427	3.370	3.583	4.147	
Treasury	95	17	150	184	
OZB woningen	68	68	68	88	
OZB niet woningen	14	15	15	13	
Belastingen overig	7	14	14	10	
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	20	0	0	0	
Overige baten en lasten	0	426	365	0	
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	
Mutaties reserves	529	104	1.222	2.679	
Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.572	50	408	1.743	
Totaal lasten:	7.362	5.664	7.624	10.634	3.010
Baten:					
Bestuur	17	14	14	17	
Burgerzaken	139	121	121	152	
Beheer overige gebouwen en gronden	48	20	101	105	
Overhead	28	2	2	32	
Treasury	213	191	234	295	
OZB woningen	2.343	2.383	2.336	2.376	
OZB niet woningen	529	520	520	525	
Belastingen overig	70	1	1	0	
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	19.046	18.871	21.274	21.567	
Overige baten en lasten	0	0	0	0	
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	
Mutaties reserves	631	432	1.743	2.574	

Programma Bestuur en ondersteuning				Bedragen x € 1.000	
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	
Totaal baten:	23.064	22.555	26.346	27.643	1.297
Saldo programma	15.702	16.891	18.722	17.009	-1.713

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Overige informatie

Algemene dekkingsmiddelen

Tot de algemene dekkingsmiddelen worden gerekend de algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds, de onroerende zaakbelasting, rente en dividenduitkeringen en toeristenbelasting (zie programma 'Economie').

Deze algemene dekkingsmiddelen worden, conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) niet toegerekend aan de programma's.

De algemene uitkering 2022 en de integratie-uitkering sociaal domein zijn berekend op basis van de decembercirculaire 2022 (respectievelijk € 20.074.711 en € 1.476.845). Daarnaast is in 2022 nog een bedrag verantwoord ad € 15.895 betreffende algemene uitkering 2020.

De opbrengsten onroerende zaakbelasting, rentebaten en dividenduitkeringen bedragen respectievelijk € 2.900.111, € 80.509 en € 214.858.

Overhead

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is voorgeschreven welke kosten tot de "overhead" gerekend worden. Dit zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

In elk geval betreft dit:

- leidinggevenden primair proces;
- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeelszaken en organisatie;
- inkoop;
- interne en externe communicatie;
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- facilitaire zaken en huisvesting;
- documentaire informatievoorziening;
- managementondersteuning primair proces.

De overheadkosten worden niet meer toegerekend aan de programma's, maar afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. Voor de berekening van kostendekkendheid van leges en heffingen mogen deze kosten overigens wel meegenomen worden.

Kosten welke direct toe te rekenen zijn aan de taakvelden dienen rechtstreeks op deze taakvelden verantwoord te worden.

Onvoorzien

Voor onvoorziene uitgaven was in de begroting 2022 een bedrag van € 31.000 gereserveerd.

De stelpost onvoorzien is in 2022 niet ingezet.

Heffing vennootschapsbelasting

Conform afspraak met de belastingdienst vindt jaarlijks een monitoring van de Vpb-plicht plaats (door een extern bureau). In 2022 is uit de jaarlijkse monitoring gebleken dat, net als voorgaande jaren, geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht.

Programma Veiligheid

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Burgemeester W. Houben
--	------------------------

Openbare orde en veiligheid

Wat wilden we bereiken?

Een veilige woon-, werk- en leefomgeving.

Wat hebben we gedaan?

- Gezamenlijke prioritering en aanpak Ondernijning binnen SVBBL en Parkstad heeft verder vorm gekregen:
De gemeenten Simpelveld, Voerendaal, Beekdaelen, Brunssum en Landgraaf werken in gezamenlijkheid met partners zoals politie en Openbaar Ministerie aan integrale ondernijningscasussen binnen het gremium van een gezamenlijke Ondernijningstafel. In 2022 is door een extern kwartiermaker onderzocht of en in welke vorm een regionaal interventieteam Parkstad alsmede een regionaal Informatieknoppunt Veiligheid kunnen worden ingericht. De thema's mensenhandel, cybercrime en aanpak van drugsafval-dumpingen hebben in 2022 binnen de lokale en regionale ondernijningsaanpak extra aandacht gekregen.
- Aanpak jeugdoverlast:
Mede door de situatie rondom corona is het thema jeugdoverlast sinds 2021 meer gaan spelen in Voerendaal. In 2022 hebben we adequaat gereageerd op overlastmeldingen, waarbij de samenwerking is opgezocht met interne partners, maar ook externe partners zoals Jens (jeugd- en jongerenwerk), Politie, Openbaar Ministerie en Bureau Halt. De aanpak is een combinatie tussen preventie en repressie. Tevens neemt Voerendaal deel aan het samenwerkingsverband "Jeugd en Veiligheid Parkstad".
- Zorg en Veiligheid:
In 2022 is meer ingezet op een samenwerking tussen de beleidsvelden Zorg en Veiligheid. Ook voor deze ontwikkeling zijn de structuren van het SVBBL-verband en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad gebruikt.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

-

Crisisbeheersing en brandweer

Wat wilden we bereiken?

Voorkomen en bestrijden van rampen en crises.

Wat hebben we gedaan?

Professionele crisisorganisatie:

In 2022 hebben we verder geïnvesteerd op de doorontwikkeling van de professionele crisisorganisatie. Het lokale handboek is een dynamisch product en is naar aanleiding van regionale en lokale ontwikkelingen bijgewerkt.

Bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweezorg 2024-2030:

In 2022 zijn wij actief betrokken bij de ontwikkelingen rondom de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweezorg 2024-2030.

(Nood)opvang:

In 2022 hebben we een bijdrage geleverd aan de taakstelling opvang Oekraïense ontheemden in de vorm van het realiseren en faciliteren van gemeentelijke opvang plekken. Verder hebben we gefaciliteerd in tijdelijke crisisnoodopvang van asielzoekers ter ondersteuning van het COA.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Zowel de vluchtelingenstroom van Oekraïense ontheemden als ook tijdelijke crisisnoodopvang van asielzoekers heeft impact gehad op de inzet van medewerkers.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 5 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Veiligheid				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2021	Primitieve begroting 2022	Bijgestelde begroting 2022	Jaarrekening 2022	Afwijking
Lasten:					
Crisisbeheersing en brandweer	959	933	935	956	
Openbare orde en veiligheid	414	411	491	532	
Totaal lasten:	1.373	1.344	1.426	1.488	62
Baten:					
Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	17	
Openbare orde en veiligheid	118	5	52	73	
Totaal baten:	118	5	52	90	38
Saldo programma	-1.255	-1.339	-1.374	-1.398	-24

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder P. Verbraak
--	-----------------------

Verkeer en Mobiliteit

Wat wilden we bereiken?

Leefbare en veilige wegen voor alle weggebruikers, passend bij het landelijke karakter van Voerendaal. Het onderhoudsniveau van onze wegen doen wij volgens de CROW beeldkwaliteitsbepaling vergelijkbaar met kwaliteit "C".

Wat hebben we gedaan?

In Zuid-Limburgs verband hebben we verdere invulling gegeven aan de Mobiliteitsagenda Zuid-Limburg. In het kader van het GROS-project "Velocity" zijn bij station Voerendaal en het gemeentehuis laadstations voor deelfietsen geplaatst.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

-

Beleid & Projecten Openbare ruimte

Wat wilden we bereiken?

Kwalitatief passende inrichting van de Openbare Ruimte in Voerendaal met een gedegen integrale planning voor de komende jaren.

Wat hebben we gedaan?

We hebben de volgende projecten uitgevoerd:

- Reconstructie kruising Putterweg/Steinweg;
- Revitalisering Heerlerweg.

We zijn gestart met de planvoorbereiding voor de gecombineerde STRIP-projecten "Voerendaal Oost" en "Reconstructie Hogeweg/Hoolstraat".

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Het opstarten van de planvoorbereiding van Voerendaal Oost / Hogeweg Hoolstraat heeft, als gevolg van personele krapte, langer geduurd dan voorzien. Dit zal, afhankelijk van de voortgang van het voorbereidingstraject, zijn weerslag hebben op de startdatum van de uitvoering.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 5 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2021	Primitieve begroting 2022	Bijgestelde begroting 2022	Jaarrekening 2022	Afwijking
Lasten:					
Verkeer en vervoer	2.188	2.132	2.497	2.400	
Parkeren	4	6	6	6	
Totaal lasten:	2.192	2.138	2.503	2.406	-97
Baten:					
Verkeer en vervoer	142	44	44	218	
Parkeren	2	3	3	2	
Totaal baten:	144	47	47	220	173
Saldo programma	-2.048	-2.091	-2.456	-2.186	270

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Programma Economie

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder G. Delsing
--	----------------------

Economie & toerisme

Wat wilden we bereiken?

- Een goed vestigingsklimaat waar bedrijven optimaal gefaciliteerd worden.
- Een aantrekkelijke recreatieve infrastructuur en programmering gekoppeld aan de gebiedskenmerken "Land van Kalk".

Wat hebben we gedaan?

- Samen met stadsregio Parkstad is een facetplan detailhandel opgesteld met als doel om ongewenste detailhandelbestemmingen uit het bestemmingsplan van bedrijventerrein Lindelauffer Gewande te halen. Daarnaast is meegewerkt aan de evaluatie van de structuurvisie ruimtelijke economie Zuid-Limburg en is geparticipeerd in voorbereiding van Regiodeal 2.0. Ook is deelgenomen aan het regionale project 'biodiversiteit en duurzame leefomgeving door MBO instelling Yuverta.
- Het Starterscentrum Limburg heeft startende ondernemers geadviseerd en begeleid.
- In het kader van centrumontwikkeling is een overeenkomst gesloten met een projectontwikkelaar om de panden Kerkplein 54 en 56 te herontwikkelen van horeca/detailhandelsfunctie naar drie grondgebonden woningen. Binnen de ontwikkeling van het bedrijventerrein is één perceel verkocht aan een ondernemer die reeds een aangrenzend perceel in eigendom heeft. Het perceel aan de entree is in optie genomen door een lokale ondernemer.
- In samenwerking met IBA, gemeenten Simpelveld, Heerlen en Gulpen-Wittern, Visit Zuid-Limburg en de coöperatie Land van Kalk is verder gewerkt aan de gebiedsontwikkeling en promotie Land van Kalk. Binnen dit thema is een natuurtransferium in Mingersborg aanbesteed en in uitvoering gegaan. In het kader van promotie is meegewerkt aan de vergunningverlening voor het evenement Wijnrestaurant op het land.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De opstartfase van de herontwikkeling van Kerkplein 54-56 heeft een langere doorlooptijd gekend dan gepland. Dit kan gevolgen hebben voor de subsidieverstreking door Parkstad inzake de Regiodeal. De planning wordt in 2023 herzien en gedeeld met de subsidieverstrekker.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 5 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Economie				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2021	Primitieve begroting 2022	Bijgestelde begroting 2022	Jaarrekening 2022	Afwijking
Lasten:					
Economische ontwikkeling	126	62	65	54	
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	48	50	50	44	
Economische promotie	119	161	161	118	
Totaal lasten:	293	273	276	216	-60
Baten:					
Economische ontwikkeling	0	0	0	0	
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2	1	1	1	
Economische promotie	94	61	50	65	
Totaal baten:	96	62	51	66	15
Saldo programma	- 197	- 211	- 225	- 150	75

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Programma Onderwijs

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):

Wethouder H. Coenen

Uitvoering educatieve agenda en onderwijsachterstandenbeleid

Wat wilden we bereiken?

We willen de Voerendaalse jeugd optimale kansen bieden ten aanzien van onderwijs en gezond en veilig opgroeien. Kinderen leren zo hun talenten kennen en verder ontwikkelen.

Wat hebben we gedaan?

In 2022 is de uitvoering van de LEA weer opgepakt. Begin 2022 is het plan dat de gemeente met de partners samen heeft opgesteld voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) om achterstanden ten gevolge van de pandemie in te lopen, vastgesteld door de gemeenteraad. De focus van dit NPO was om extra inzet te plegen op de doelen van de educatieve agenda in Voerendaal. Dus extra inzet op: Positieve gezondheid, talentontwikkeling, integrale kindaanpak en de verbinding tussen onderwijs en zorg verbeteren.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De educatieve partners hadden nog veelvuldig te maken met ziekmeldingen, quarantaine en isolatiemaatregelen, waardoor er veel energie is gestoken in de basisvoorwaarden en minder tijd en ruimte is geweest voor de samenwerking met de andere partners en het uitwerken van nieuwe initiatieven en inzet.

Onderwijshuisvesting

Wat wilden we bereiken?

- Cortemich:
Een eenduidige beheer- en exploitatieopzet van Brede school Cortemich ten behoeve van een optimale bezetting van het gebouw en ter versterking van onderlinge samenwerking van de gebruikers c.q. huurders.
- Ransdaal:
Ten behoeve van de leefbaarheid in de kern Ransdaal vindt een optimalisatie en herinrichting van het gebied plaats rondom de basisschool en het gebouw waarin peuterspeelzaal, bibliotheek, IVN en muzieklokaal fanfare gehuisvest zijn.
- Ubachsberg:
Een stedenbouwkundige, architectonische en financiële verkenning van de schoollocatie Berg Op in Ubachsberg.

Wat hebben we gedaan?

- Cortemich:
In 2022 zijn we niet gekomen tot een eenduidige beheer- en exploitatieopzet van Brede school Cortemich. Er zijn met Innovo verschillende scenario's besproken voor een nieuw beheer en exploitatieconstruct. Daarbij vinden we het als gemeente van belang om waar mogelijk de verschillende beheer- en exploitatiemodellen van de 4 scholen in lijn met elkaar te brengen.
- Ransdaal:
Gedurende het jaar 2022 heeft er een koerswijziging plaatsgevonden waarbij de focus van de ontwikkeling kwam te liggen op de ontwikkeling (renovatie dan wel nieuwbouw) van het schoolgebouw in plaats van de multifunctionele aanbouw.
- Ubachsberg:
Er is gekozen om de diverse uitdagingen de komende jaren in en rond Ubachsberg in een breder perspectief middels een programmatische aanpak te ontwikkelen. Het gaat hierbij niet alleen om onderwijs, maar ook om ontwikkelingen op het gebied van woningbouw en transitielocaties, landbouw, verkeer, toerisme en verenigingen; leefbaarheid in brede zin. Door de bundeling van de verschillende opgaven in een programmatische aanpak kan op integrale wijze vorm worden gegeven aan de gebieds- én gemeenschapsontwikkeling van Ubachsberg.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

- **Cortemich:**
Het risico van extra vertraging door de complexiteit van het construct met een juridisch en economisch eigendom, een hoofdgebruiker en verschillende medegebruikers heeft zich voorgedaan. Er wordt nog steeds gezocht naar een goede manier om hiermee om te gaan en te komen tot een functionele werkwijze voor de hoofdgebruiker, medegebruikers en gemeente.
- **Ransdaal:**
De explosief gestegen bouwkosten maar ook de gewijzigde focus zorgen bij alle scenario's voor een groot financieel gat ten opzichte van het door de gemeenteraad gevoteerde budget. Belangrijk hierbij is te vermelden dat het hierbij wel gaat om grootschalige renovatie dan wel nieuwbouw van het schoolgebouw en niet van slechts een multifunctionele aanbouw.
Tevens zorgt de gewijzigde focus voor een langduriger perspectief alvorens er wordt overgegaan tot start bouw, in tegenstelling tot hetgeen in de begroting is opgetekend.
- **Ubachsberg**
De voorziene tijdsspanne van de programmatische aanpak in Ubachsberg is 10 jaar en een concrete planning ligt er momenteel nog niet. Het is daarmee nog niet bekend wanneer bijvoorbeeld de schoollocatie wordt ontwikkeld en zelfs op welke locatie.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 5 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Onderwijs				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2021	Primitieve begroting 2022	Bijgestelde begroting 2022	Jaarrekening 2022	Afwijking
Lasten:					
Onderwijshuisvesting	380	440	440	426	
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	526	555	692	543	
Totaal lasten:	906	995	1.132	969	-163
Baten:					
Onderwijshuisvesting	87	93	337	337	
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	93	91	211	100	
Totaal baten:	180	184	548	437	-111
Saldo programma	- 726	- 811	- 584	- 532	52

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Programma Sport, cultuur en recreatie

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder H. Coenen Wethouder G. Delsing Wethouder P. Verbraak Burgemeester W. Houben
--	--

Sport

Wat wilden we bereiken?

Kwaliteitsimpuls sport- en beweegaanbod in Voerendaal. Hierbij hoort ook de ontwikkeling van een gezonde leefstijl.

Wat hebben we gedaan?

Er is gewerkt aan een herkenbaar en sterker sportaanbod in combinatie met gezonde leefstijl.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Drie van de vier scholen hebben zelf een vakleerkracht ingehuurd van een andere organisatie. De programmering van The Move Factory is hierdoor aangepast.

Verenigingsleven

Wat wilden we bereiken?

Een toekomstbestendig, robuust en gevarieerd verenigingsleven in de gemeente Voerendaal.

Wat hebben we gedaan?

De reguliere ondersteuning van verenigingen heeft plaatsgevonden door de verenigingsondersteuner en daarnaast door een aantal gerichte ondersteuningsactiviteiten vanuit het sportakkoord en in het kader van herstel na de pandemie.

In 2022 werd van de activiteitsubsidie veelvuldig gebruik gemaakt. Naast deze activiteitsubsidie, kon een vereniging ook een coronasubsidie (€ 100) aanvragen. Ook hiervan is veel gebruik gemaakt. In combinatie met de reguliere basissubsidie en de MVA component (maatschappelijk verantwoorde activiteiten) geeft dit aan dat de gemeente ook zorg draagt voor een financieel sterk verenigingsleven.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Verenigingen blijven moeite houden met bestuurlijke invulling en betrokkenheid van leden. Energie-armoede begint daarnaast ook te spelen bij de Voerendaalse verenigingen, waardoor verenigingen in de toekomst in financiële problemen kunnen komen. Eind 2022 is door de gemeenteraad het noodfonds energie-armoede ingesteld waar verenigingen in voorkomende gevallen een beroep op kunnen doen. Dit wordt actief gecommuniceerd aan verenigingen.

Erfgoed

Wat wilden we bereiken?

Instandhouding en meer zichtbaar en beleefbaar maken van het cultureel erfgoed om identiteit en eigen karakter te behouden en de economie te versterken.

Wat hebben we gedaan?

- Deelname Nationale Archeologiedagen juni met 3D Villa Voerendaal presentatie en Parkstad fietsroute langs de archeospeerpunten, deelname open monumentendag in samenwerking met Land van Kalk.
- Subsidie is verstrekt voor renovatie van het kruisbeeld Hoolstraat en een financiële bijdrage is toegekend aan de renovatie van de gedeeltelijke herbestemming Laurentiuskerk Voerendaal.
- Plaatsen stoepvector Liberation Route in Ransdaal.

- Deelname project Via Belgica met als hoogtepunten Via Belgica marathon, via Belgica krant, Romeins festival in Bocholtz.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Steeds minder vrijwilligers voor organisatie open monumentendag waardoor dit bijna geheel ambtelijk wordt georganiseerd.

Natuur, landschap en groen

Wat wilden we bereiken?

- Bescherming en versterking van de natuur- en landschapswaarden in de gemeente Voerendaal.
- Kwalitatief hoogwaardig onderhoud van het gemeentelijk groen, volgens de CROW beeldkwaliteitsbepaling vergelijkbaar met kwaliteit "A".

Wat hebben we gedaan?

- Er is een start gemaakt met het opstellen van de IVOR (Integrale Visie Openbare Ruimte);
- Alle landschapselementen zijn geïnventariseerd, beschreven en op kaart vastgelegd;
- Toepassen en verbeteren van ecologisch maaibeheer en een verdere uitrol van de aanleg van bloem- en kruidenrijke akkerranden;
- Natuur- en landschapsherstel in combinatie met klimaatmaatregelen, zoals aanleg van bosje op perceel Koekoeksweg en van nieuwe doorsteek tussen Akerweg en Achtbundersweg.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

-

Recreatie

Voor de invulling van het onderdeel "Recreatie" wordt verwezen naar het Programma Economie onderdeel "Toeristisch-recreatieve ontwikkeling".

Zomerfestival

Wat wilden we bereiken?

Het Zomerfestival verder ontwikkelen als dé culturele jaarlijkse manifestatie van de gemeente Voerendaal.

Wat hebben we gedaan?

Het zomerfestival is in 2022 georganiseerd en werkt aan een verdere professionalisering van de organisatie. Er is een stichting opgericht die vanaf 2023 de organisatie overneemt van de gemeente.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

-

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 5 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Sport, cultuur en recreatie				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2021	Primitieve begroting 2022	Bijgestelde begroting 2022	Jaarrekening 2022	Afwijking
Lasten:					
Sportbeleid en activering	168	186	216	240	
Sportaccommodaties	784	757	761	821	
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	194	197	200	199	
Musea	13	14	14	14	
Cultureel erfgoed	36	49	50	99	
Media	290	301	306	295	
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.137	1.227	1.411	1.285	
Totaal lasten:	2.622	2.731	2.958	2.953	-5
Baten:					
Sportbeleid en activering	14	0	30	59	
Sportaccommodaties	176	202	202	246	
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	0	0	0	
Musea	0	0	0	0	
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	
Media	20	21	21	21	
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	20	4	4	6	
Totaal baten:	230	227	257	332	75
Saldo programma	-2.392	-2.504	-2.701	-2.621	80

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Programma Sociaal domein

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):

Wethouder H. Coenen
Burgemeester W. Houben

Jeugdhulp

Wat wilden we bereiken?

Een kwalitatief, toegankelijk en betaalbaar systeem van hulp, ondersteuning en zorg voor de jeugd met als doel een inclusieve en vitale samenleving voor en door inwoners die zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen leven en naar eigen vermogen mee kunnen doen.

Wat hebben we gedaan?

- De ambulante jeugdhulp is in 2022 verregaand getransformeerd. Steeds meer kinderen krijgen jeugdhulp dicht bij huis passend bij de hulpvraag. Er is een sterk voorliggend veld georganiseerd met schoolmaatschappelijk werkers, jeugd en jongerenwerk, sluit JENS aan bij de huisartsen met spreekuren en organiseert specialistische hulp als dat nodig is aanvullend op de hulp uit het gebiedsteam.
- Om de financiële risico's voor JENS te beheersen zijn in oktober 2022 beheersmaatregelen genomen door JENS in samenspraak met de gemeenten om zo de oplopende tekorten in te perken. Het nieuwe proces dat op 1 januari 2023 zal ingaan is in het laatste kwartaal 2022 voorbereid. Het doel van het nieuwe proces is onder andere goede monitoring en zicht is op financiën.
- De verwerving ambulante basishulp jeugd is afgerond en per 1 januari 2023 kan de nieuwe opdracht gestart worden met opdrachtnemer JENS.
- Tenslotte heeft er ook een nieuwe verwerving plaatsgevonden vanuit centrumgemeente Maastricht betreffende de segmenten ambulante jeugdhulp en wonen, deze zullen ook uitgevoerd worden door verschillende zorgcoöperaties. Deze zal ook ingaan op 1 januari 2023. De gemeente Voerendaal maakt weinig gebruik van de verblijfszorg (wonen) en de ambulante jeugdhulp alleen in combinatie met verblijf.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

- Er hebben zich met name financiële risico's voorgedaan op het gebied van ambulante jeugdhulp. Als gevolg van de coronapandemie heeft de coöperatie van ambulante jeugdhulp JENS veel coronameerkosten gehad. Er is sprake van meer en duurdere zorg en met name GGZ zorg kent een hoge instroom, lange wachtlijsten (hierbij dient extra overbruggingszorg geboden te worden), dit door meer jongeren met depressieve klachten. De coöperatie JENS kan de meerkosten niet dragen uit haar exploitatie en legt een financiële claim bij de drie gemeenten.
- Doordat de lopende aanbesteding ambulante basishulp jeugd tot 2023 geen indexering kende en cao-lonen toenamen, zorg duurder werd en hulpvragen toenamen was er sprake van een exploitatietekort bij JENS.

Kompas en Inburgeringswet

Wat wilden we bereiken?

Optimale dienstverlening aan onze burgers die in een kwetsbare situatie terecht zijn gekomen en aangewezen zijn op ondersteuning vanuit de participatiewetgeving.

Wat hebben we gedaan?

In 2022 is de nieuwe wet inburgering geïmplementeerd en deze wordt uitgevoerd door Kompas. De gemeente Beekdaalen is compleet onderdeel van Kompas, de overgang van Onderbanken is gerealiseerd en er is vastgesteld armoedebeleid dat in 2023 volledig geïmplementeerd zal worden. Naast de reguliere taken rondom participatiewet en inburgering, zijn ook extra taken verricht.

- Oekraïense vluchtelingen zijn geholpen middels o.a. het uitbetalen van leefgeld en begeleiden naar werk.
- Deelname aan de Taskforce (Onbenut Arbeidspotentieel) Parkstad om met extra inspanningen te verrichten de doelgroep met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt te ontwikkelen, bemiddelen en te begeleiden.
- De landelijke regeling energietoeslag 2022 voor lage inkomens snel ingericht en uitbetaald en in samenwerking met de Woonwijzerwinkel een regeling uitgewerkt voor huishoudens die recht hadden op

de energietoeslag waarbij zij gebruik konden maken van een energicoach en een voucher voor een pakket aan energiebesparende maatregelen.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

- De krapte op de arbeidsmarkt in 2022 heeft de aanzet gegeven voor een andere benadering van toeleiding naar werk. De mensen die in 2022 nog aan de kant staan, hebben een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Dit vraagt ook iets anders van werkgevers. In 2022 is de start gemaakt om in Parkstadverband krachten te bundelen en werkgevers bewust te maken van de rol die zij daarin hebben. Ook voor ISD Kompas betekende de krapte op de arbeidsmarkt dat zij met minder inzet van personeel haar taken ten aanzien van de participatiewet heeft uitgevoerd.
- De energiecrisis en de hoge inflatie vormden in 2022 een risico voor onze kwetsbare burgers. Niet kunnen overzien wat de gevolgen zouden zijn. Door de regelingen van het Rijk en actieve signaalopvolging van Kompas en maatschappelijk werk en inzet van schuldhelpverlening bleven grote gevolgen hiervan in 2022 uit. Deze kunnen echter in 2023 nog zijn beslag krijgen.

Burgerijen

Wat wilden we bereiken?

Een sterke sociale infrastructuur van zorg en welzijn, vanuit een groeimodel, waar diensten en functies vanuit de formele en informele sector hun plek vinden, aansluitend bij de (lokale) behoeften en mogelijkheden die er zijn.

Wat hebben we gedaan?

- In 2022 was de Burgerij als laagdrempelige ontmoetingsplaats in iedere kern weer volledig open en is in de loop van het jaar het bereik weer volledig herstelt op het niveau van voor corona. Waarbij met name in de huiskamers een hoger bereik als voor corona gerealiseerd wordt.
- In 2022 is opnieuw geïnvesteerd in de samenwerking met professionals rondom de Burgerij met als resultaat dat meer inwoners de Burgerij weten te vinden, door positieve stimulering van professionals en daarnaast beter wordt gesignaleerd en elkaars hulp wordt ingeschakeld.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

- We zien dat het werken met vrijwilligers in de Burgerij extra begeleiding en aandacht heeft gevraagd. In 2022 was er sprake van een hoger aandeel van zogenaamde doelgroep vrijwilligers. Dit zijn vrijwilligers die met een speciale bedoeling vrijwilligerswerk vervullen, denk daarbij aan inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt of bijvoorbeeld sociale of geestelijke problematiek en dit vraagt ook extra begeleiding en zorg ook in het samenspel met de andere vrijwilligers. Het aantal uren en de kwaliteit van de vrijwilligerscoördinatie is hierbij een kritische succesfactor. Het aantal uren is in 2022 uitgebreid.
- Door het opvangen van Oekraïense vluchtelingen en de rol van de Burgerij hierbij als voorliggende voorziening is de doorontwikkeling van een aantal andere functies achtergebleven.

Leefbaarheid Kernen

Wat wilden we bereiken?

Vitale en leefbare kernen waarbij burgers, verenigingen en overige netwerkpartners een rol hebben als samenwerkingspartner en 'aandeelhouder' in het belang van het versterken van de kwaliteit van de leefomgeving en leefbaarheid in de kern.

Wat hebben we gedaan?

Er is voorgesorteerd op het versterken van de leefbaarheid door middel van burgerparticipatie en kernbudgetten.

In vele opzichten zijn we hier dagelijks mee aan het werk in de Burgerijen maar ook bijvoorbeeld in Ransdaal met de initiatiefgroep rondom verschillende initiatieven en de verenigingsdag die heeft plaatsgevonden.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

-

Beschermd wonen en opvang

Wat wilden we bereiken?

Per 2022 zijn gemeenten verantwoordelijk voor beschermd wonen. Het doel van beschermd wonen als taak voor alle gemeenten is mensen met een psychische kwetsbaarheid zoveel mogelijk in de wijken te ondersteunen. Meer kleinschalige opvang, liefst in een gewoon huis in de eigen omgeving, dus wonen in verschillende varianten, met begeleiding op maat en evenredig verspreid over de regio (Parkstad). Gedurende de periode van beschermd wonen krijgt de cliënt begeleiding in het verhogen van diens zelfredzaamheid en stabilisatie in de maatschappij.

Wat hebben we gedaan?

Ondanks dat de decentralisatie door het rijk wederom is uitgesteld tot 2024 zijn er in 2022 toch een aantal grote stappen gezet in dit traject:

- Op de eerste plaats heeft er in 2022 een herijking van het aanbod beschermd wonen plaatsgevonden en hebben de Parkstadgemeenten gezamenlijk met een subsidietender een nieuw samenwerkingsverband bestaande uit 17 aanbieders gefinancierd op basis van een lumpsum, dat beschermd wonen gaat uitvoeren.
- In 2022 is een gezamenlijk Parkstad-loket dat de indicaties voor beschermd wonen gaat beoordelen van start gegaan. Dit loket verzorgt de toegang tot beschermd wonen in Parkstad en staat in nauw contact met de lokale toegang in alle Parkstad-gemeenten.
- In Voerendaal zijn in 2022 alle voorbereidingen getroffen voor de realisatie van twee skaeve huse (twee eenpersoons woonunits voor personen met een beschermd wonen-indicatie) die in 2023 opgeleverd worden.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Wat betreft de beeldvorming rondom beschermd wonen hebben we te maken gehad met emoties en vooroordelen die soms hoog kunnen oplopen. Dit vraagt de komende periode nog meer aandacht binnen het proces, zowel in aanloop naar de plaatsing van de skaeve huse als in de periode dat de cliënten daar gehuisvest worden/zijn.

Toekomstbestendige peuteropvang

Wat wilden we bereiken?

Toegankelijke en kwalitatief goede peuteropvang voor alle peuters tussen 2,5 en 4 jaar. Voldoen aan de opgave van het rijk waarbij alle kinderen die behoren tot de VVE doelgroep een extra aanbod krijgen voor de duur van 16 uur per week.

Wat hebben we gedaan?

- In 2022 is gewerkt aan het invullen van het partnerschap met Humankind als aanbieder van peuteropvang. Humankind toont zich een constructieve partners en werkt hard aan het vormgeven van solide peuteropvang. Daarbij speelt dat de peuteraantallen in de kleine kernen relatief laag zijn en een goed aanbod realiseren uitdagend is in de relatief kleine groepen.
- Humankind geeft vorm aan het VVE aanbod geformuleerd in het Voerendaalse onderwijsachterstandenbeleid en werkt aan een sterke doorgaande lijn met het onderwijs.
- De subsidieregeling voor peuteropvang en VVE loopt, waarbij het voor ouders van een doelgroeppauter ook mogelijk is om een plek voor hun kind te vinden in de kinderopvang. Deze regeling is in 2022 voor een 4-tal peuters benut. De peuteropvang wordt door 20 peuters met een doelgroeppauter bezocht. Hiertoe werken we samen met zowel de Voerendaalse kinderopvangpartner als de peuteropvang.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

In 2022 heeft zich geen risico voorgedaan en is toekomstbestendige peuteropvang gerealiseerd volgens planning.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 5 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Sociaal domein				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2021	Primitieve begroting 2022	Bijgestelde begroting 2022	Jaarrekening 2022	Afwijking
Lasten:					
Samenkracht en burgerparticipatie	1.079	1.058	1.301	1.398	
Wijkteams	154	203	259	135	
Inkomensregelingen	3.498	2.491	3.189	3.078	
Begeleide participatie	1.377	1.307	1.322	1.311	
Arbeidsparticipatie	301	292	316	250	
Maatwerkvoorzieningen	430	349	407	480	
Maatwerkdienstverlening 18+	2.360	2.482	2.489	2.635	
Maatwerkdienstverlening 18-	2.384	2.179	2.333	2.282	
Geëscaleerde zorg 18+	19	41	41	36	
Geëscaleerde zorg 18-	294	308	309	246	
Totaal lasten:	11.896	10.710	11.966	11.851	- 115
Baten:					
Samenkracht en burgerparticipatie	62	69	164	1.394	
Wijkteams	10	0	0	0	
Inkomensregelingen	2.873	1.786	2.002	1.569	
Begeleide participatie	72	0	0	0	
Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	
Maatwerkvoorzieningen	0	0	0	4	
Maatwerkdienstverlening 18+	116	110	109	126	
Maatwerkdienstverlening 18-	1	0	0	15	
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	
Geëscaleerde zorg 18-	2	0	0	21	
Totaal baten:	3.136	1.965	2.275	3.129	854
Saldo programma	-8.760	-8.745	-9.691	-8.722	969

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Programma Volksgezondheid en milieu

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder R. Braun Wethouder H. Coenen Wethouder P. Verbraak
--	--

Trendbreuk Gezondheid

Wat wilden we bereiken?

Inlopen langdurige gezondheidsachterstanden in Zuid Limburg. Dit door een gestructureerde, regionale aanpak middels bewezen effectieve programma's.

Wat hebben we gedaan?

Er is gestart met de inventarisatie 'Trendbreuk 2.0' om te komen tot een toekomstbestendige en realistische aanpak trendbreuk.

Gemeente Voerendaal draagt bij aan de Trendbreuk als een van de 16 Zuid Limburgse gemeenten en participeert in de bewezen effectieve interventies die regio breed worden uitgevoerd. Trendbreuk richt zich verder op een duurzame samenwerking met gemeenten vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Verder is er gestart met het knooppunt kansrijke start in Voerendaal.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Een breed partnerschap is hiervoor noodzakelijk met maatschappelijke partners, zorgverzekeraars, overheden en het bedrijfsleven. Niet alle gewenste partners hebben al een rol in de Trendbreuk.

Water en Riool

Wat wilden we bereiken?

Een klimaatbestendige en water-robuuste openbare ruimte.

Wat hebben we gedaan?

In het kader van de wateroverlast zijn er diverse onderzoeken en berekeningen in uitvoering:

- Klimmen-Retersbeek-Weustenrade
- Watersysteem analyse Geuldal (samenwerking WL)
- Watersysteem analyse Geleenbeek (samenwerking WL)
- Maatregelen Hekerbeekdal (samenwerking WL)

De hemelwaterverordening 2022 is vastgesteld en er is goed gebruik gemaakt van de nieuwe afkoppelsubsidie 2022-2023. Verder hebben we samen met Waterschap Limburg gekeken naar een optimalisatie van het bestaande watersysteem.

Gestart is met de uitvoering van het Actieprogramma Klimaatadaptatie Parkstad Limburg. Er is begonnen met het actualiseren van de stresstesten (wateroverlast, hittestress en droogte) en met de risicodialoog met de omgeving.

Afgelopen jaar heeft de uitvoering van de reconstructie Raadhuisplein e.o. plaatsgevonden. In dit project is naast de nieuwe bovenbouw ook een regenwaterriool aangelegd en het bestaande riool voorzien van nieuwe aansluitingen.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

-

Afval

Wat wilden we bereiken?

Gescheiden aanbieden van afval, kostenreductie bij afvalinzameling en zo min mogelijk zwerfvuil.

Wat hebben we gedaan?

In februari 2022 is het Grondstoffenplan (2022-2026) en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma door de raad vastgesteld. In 2022 is gestart met de uitwerking en uitvoering van de acties uit het Uitvoeringsprogramma.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De kosten vallen hoger uit. De oorzaken hiervoor zijn o.a. de forse stijging van de energie- en brandstofkosten.

Milieu

Wat wilden we bereiken?

Goede balans tussen gezondheidsrisico's en maatschappelijke/economische ontwikkelingen, waarbij blootstelling aan milieuaspecten binnen de wettelijke kaders blijft.

Wat hebben we gedaan?

- In voorbereiding van het nieuwe Actieplan EU Richtlijn Omgevingslawaaai is de nieuwe geluidbelastingenkaart opgesteld.
- In samenwerking met de gemeenten Eijsden Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen, Vaals en Valkenburg is de voorbereiding gedaan voor de bodemkwaliteitskaart en het bodembeleid 2023.
- De voorbereidingen om het bestaande beleid beter in te voegen in de nog op te stellen omgevingsplannen zijn getroffen. Daarnaast is op provinciaal niveau samengewerkt om de bodemvraagstukken in beeld te brengen, zodat de overdracht van bodemtaken van de provincie naar de gemeenten goed verloopt.
- Op basis van het werkprogramma 2022 zijn via de RUD Zuid-Limburg de wettelijke milieutaken en een aantal niet- basistaken uitgevoerd. Daarnaast is gestuurd op het verminderen van overlast door bedrijven, waarbij ingezet is op handhaving van vergunningen (incl. brandveiligheid), het tot stand brengen van dialoog tussen bedrijven en omgeving en het herzien van de vergunning en/of de toegestane activiteiten in het bestemmingsplan. De details zijn opgenomen in het jaarverslag 2022 van de RUD.
- Voor de vergunningverlening, ontheffingen in de APV en de toetsing van aanvragen zijn werkprotocollen opgesteld voor het thema omgevingslawaaai;
- Het onderzoek burgermetingen luchtkwaliteit is afgerond en geëvalueerd;
- Vooruitlopend op de invoering van de omgevingswet is de legesverordening aangepast met leges over milieubelastende activiteiten van een bedrijf voor een aanvraag van een omgevingsvergunning.
- Om doorloop van projecten met een bodemparagraaf te versnellen is het mandaat BUS-melding (Besluit Uniforme Saneringen) aangepast.
- Uitvoering Reconstructie van de Heerlerweg (met o.a. geluidsreducerende maatregel) , cf. het STRIP 2020-2025.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Er zijn in 2022 een groot aantal sloopmeldingen gedaan waarbij asbest een rol speelde. Op dit vlak heeft de RUD Zuid-Limburg meer uren ingezet dan verwacht.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 5 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Volksgezondheid en milieu				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2021	Primitieve begroting 2022	Bijgestelde begroting 2022	Jaarrekening 2022	Afwijking
Lasten:					
Volksgezondheid	504	575	575	583	
Riolering	1.501	1.387	1.401	1.458	
Afval	1.344	1.145	1.186	1.235	
Milieubeheer	181	236	266	201	
Begraafplaatsen en crematoria	16	18	18	22	
Totaal lasten:	3.546	3.361	3.446	3.499	53
Baten:					
Volksgezondheid	4	0	0	0	
Riolering	2.049	1.844	1.844	2.013	
Afval	1.661	1.486	1.527	1.557	
Milieubeheer	0	0	0	0	
Begraafplaatsen en crematoria	24	17	17	32	
Totaal baten:	3.738	3.347	3.388	3.602	214
Saldo programma	192	- 14	- 58	103	161

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):

Wethouder R. Braun

Volkshuisvesting

Wat wilden we bereiken?

Volgende aanbod van woningen afgestemd op veranderende woonwensen en -eisen en de bevolkings- en huishoudensopbouw.

Wat hebben we gedaan?

- In het kader van woningbouwprojecten zijn o.a. vergunningen verleend en overeenkomsten vastgesteld om bouwwerkzaamheden te kunnen opstarten. Het betreft daarbij o.a. locaties Raadhuisplein 3, Klimmenderstraat 44-46, Schoolstraat, Houtstraat–Dr.Poelsstraat, Heerlerweg 157 en diverse kleinere initiatieven.
- Een toekenning van de subsidie LLB heeft plaatsgevonden, het besluit is genomen om deze regeling te beëindigen.
- Diverse onderzoeken hebben plaatsgevonden zoals een onderzoek naar woningbouwpotenties, een woningbehoefteonderzoek, Regionale woonvisie en naar de leegstand van particuliere woningen.
- Monitoring heeft plaatsgevonden in het kader van de plancapaciteitsmonitor, migratiecijfers 18 tot 30 jarigen, prestatieafspraken met Vanhier Wonen en voor de woningmarktprogrammering van Parkstad.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De verplichting om statushouders en Oekraïners op te vangen zorgt voor een extra vraag naar woningen. Deze behoefte is niet altijd goed in te schatten en zorgt voor extra druk op de lokale woningmarkt.

Ruimtelijke Ordening

Wat wilden we bereiken?

Een aantrekkelijke fysieke leefomgeving van hoge kwaliteit, waarbij gestreefd wordt naar een evenwichtige toedeling van functies en rekening wordt gehouden met individuele en gemeenschappelijke belangen, die onder meer betrekking hebben op stedenbouw, landschap, milieu, leefbaarheid en economie.

Wat hebben we gedaan?

Nieuwe initiatieven voor ruimtelijke ontwikkeling zijn getoetst (in conceptfase en in definitieve aanvraag). Ruimtelijke initiatieven zijn mogelijk gemaakt binnen de kaders van de Wet ruimtelijke ordening en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Ondanks het verschuiven van de datum voor inwerkingtreding van de Omgevingswet voor en na deze periode gewerkt aan de implementatie van de Omgevingswet (zowel vanuit beleidsmatig perspectief, de noodzakelijke software, bijscholing als de functionele inrichting van de organisatie binnen de afdelingen RO en VTH).

In 2022 zijn diverse besluiten genomen in relatie tot de omgevingswet, zoals het adviesrecht van de raad bij de aanvraag van omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplan activiteiten, de verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplan activiteiten, de handreiking omgevingsdialoog, de verordening nadeelcompensatie en het delegatiebesluit omgevingsplan. Daarnaast is een start gemaakt met het verkennen van een herijking van de omgevingsvisie Voerendaal.

In regionaal verband is met name aan de orde geweest:

- Limburg: POVI en Omgevingsverordening;
- Euregio: Zuid-Limburg in Euregionaal Perspectief (ZL'EU);
- Zuid-Limburg: POVI-ZL, NOVEX-gebied ZL en Panorama ZL;
- Parkstad: Afstemming en uitwisseling GOVI-trajecten.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Door het meermaals verschuiven van de ingangsdatum van de Omgevingswet in 2022 (1 juli 2022, 1 januari 2023 en 1 juli 2023) is veel onzekerheid geweest omtrent de voorbereidingstijd die nog beschikbaar was voor de ambtelijke organisatie van de gemeente Voerendaal.

Duurzaamheid

Wat wilden we bereiken?

Gemeente Voerendaal in 2040 energieneutraal door inzet op energiebesparing en duurzame energieopwekking.

Wat hebben we gedaan?

- In het kader van isolatie en energiebesparing is samen met stadsregio Parkstad gewerkt aan een isolatie- en verduurzamingsprogramma dat onderdeel uitmaakt van de Transitievisie Warmte. Het thema 'energiearmoede' is voor nu en voor de komende jaren uitgewerkt.
- Het Zonnepanelenproject Parkstad is gecontinueerd. Door stijgende prijzen en tekorten aan materiaal en onderdelen heeft Volta Limburg moeite gehad om het project te continueren. Voor bestaande deelnemers verandert er niets, er is nu sprake van een aanmeldstop.
- Deelname aan de WoonWijzerWinkel Parkstad is gecontinueerd, gericht op de verduurzaming van particuliere woningen.
- Op regionaal niveau is geparticipeerd in processen zoals de Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg (RES), het tot stand brengen van een Klimaatadaptatieplan, het ondersteunen van inwoners in het kader van energiearmoede en de afronding de Transitievisie Warmte 1.0.
- Onderzoek is gedaan naar het oprichten van een Lokaal Energiebedrijf, het stimuleren van grootschalige opwek van zonne-energie op grote daken en het oprichten van een centraal informatiepunt voor advisering op het gebied van duurzaamheid en energietransitie.
- Een beoordelingskader is opgesteld voor energietuinen, zodat er technische, landschappelijke en sociale kaders zijn waaraan getoetst kan worden bij aanvragen voor zon op land projecten. Een brede en intensieve omgevingsdialoog heeft aan dit beoordelingskader ten grondslag gelegen.
- Op 15 oktober heeft het duurzaamheidsfestival plaatsgevonden om inwoners op laagdrempelige wijze te informeren over zaken die spelen rondom de verduurzaming van woningen, de voedselketen, waterbeheer en meer.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Regionaal is een discussie gestart rondom de landschappelijke visie van HeusschenCopier, die bij vaststelling mogelijk van invloed is op het realiseren van zonneweides in de gemeente Voerendaal. Deze discussie loopt door in 2023.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 5 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2021	Primitieve begroting 2022	Bijgestelde begroting 2022	Jaarrekening 2022	Afwijking
Lasten:					
Ruimtelijke ordening	423	646	862	859	
Grondexploitatie	0	0	0	0	
Wonen en bouwen	614	622	926	821	
Totaal lasten:	1.037	1.268	1.788	1.680	-108
Baten:					
Ruimtelijke ordening	17	20	79	6	
Grondexploitatie	0	0	0	0	
Wonen en bouwen	416	72	72	299	
Totaal baten:	433	92	151	305	154
Saldo programma	- 604	-1.176	-1.637	-1.375	262

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

DE PARAGRAFEN

De paragrafen gaan met name in op de middelen, die van belang zijn voor de bestuurskracht van de gemeente. De paragrafen geven inzicht in de interne organisatie en de maatregelen en het beleid dat daarbij wordt gehanteerd om de gemeentelijke taken en doelrealisatie te ondersteunen.

Let wel: de paragrafen gaan over het (gemeentelijk) beheer, hetgeen is voorbehouden aan het college. De raad heeft in deze het budgetrecht.

Achtereenvolgens zullen de volgende (verplicht voorgeschreven) paragrafen aan bod komen:

• Bedrijfsvoering	gericht op de interne organisatie
• Grondbeleid	gericht op de ruimtelijke ontwikkelingsprojecten
• Lokale heffingen	gericht op de gemeentelijke belastingen
• Onderhoud kapitaalgoederen	gericht op de gemeentelijke eigendommen
• Financiering	gericht op de financieringsmogelijkheden
• Verbonden Partijen	gericht op de gemeentelijke samenwerkingsverbanden
• Weerstandsvermogen & risicobeheersing	gericht op de financiële positie
• Open Club Klimmen	gericht op de realisatie van de Open Club Klimmen
• Wet Open Overheid (WOO)	gericht op de openbaarmaking van overheidsinformatie

Paragraaf Bedrijfsvoering

Deze paragraaf beschrijft de stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Met deze beschrijving wordt inzichtelijk op welke wijze doelmatig, doeltreffend en klantgericht wordt gewerkt aan de uitvoering van de programma's.

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van onze gemeente te realiseren. Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van ons beleid, de dienstverlening aan burgers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de programma's is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Deze paragraaf bevat informatie over de belangrijkste aspecten van bedrijfsvoering binnen onze gemeente:

- Personeel en Organisatie
- Informatiemanagement
- Juridische zaken
- Financiën en Control

Personeel en Organisatie

Organisatieontwikkeling

De basis voor de ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie is de bestuurlijke koers van de gemeente Voerendaal: de concrete doelen die het bestuur wil realiseren en de positie die het bestuur wenst in te nemen, zowel in de regio als in de lokale gemeenschap. Passend binnen de trends en ontwikkelingen van deze tijd inclusief de dynamiek, die een nieuwe bestuursperiode met zich meeneemt.

Met de omvang van Voerendaal en de krapte op de arbeidsmarkt is het een grote uitdaging om de organisatie op sterkte te houden. Deze uitdaging zal de komende jaren blijven, waarbij nadrukkelijk aandacht zal worden besteed om de kwetsbaarheid van de organisatie te beperken.

Binnen de organisatievisie Vitaal en Verbonden wordt continue gewerkt aan de versterking van de organisatie. Denk aan onderwerpen als dienstverlening, burgerparticipatie, organisatiestructuur, organisatiekracht, activiteit gerelateerd werken, onderhoudsronde van het functieboek, waarderingsbeleid, digitaal & data gedreven werken, verbeterpunten p&c-cyclus, proces bestuurlijke besluitvorming en veranderingen als gevolg van wettelijke ontwikkelingen.

In 2022 is gefocust op het verder vormgeven van onder andere de organisatiestructuur, organisatiekracht, activiteit gerelateerd werken en een onderhoudsronde van het functieboek.

We stellen in 2023 een beleid en afwegingskader voor burgerparticipatie op. In april hebben we hiervoor input opgehaald bij inwoners, fractievoorzitters (raad), burgemeester, wethouders en ambtenaren. Deze input wordt verwerkt in samenwerking met een gespecialiseerd bureau. Eind 2023 starten we met de implementatie van de nieuwe werkwijze..

Informatiemanagement

In 2022 is verdere invulling gegeven aan het project Kwaliteit, Informatiebeheer en Processen en zijn er belangrijke stappen gezet ten aanzien van het digitaal werken.

Een aantal voorbeelden hiervan zijn:

- De volledig digitalisering van het proces bestuurlijke besluitvorming, inclusief de digitale ondertekening.
- De vastgestelde vervangingsbesluiten voor zaakstelsel.nl en Zorgned (processen WMO/Jeugd), waardoor naar diverse kwaliteitscontroles de analoge stukken mogen worden vervangen door digitale exemplaren.
- Implementatie en livegang van de e-diensten bij de afdeling burgerzaken.

Op verschillende deel gebieden vinden er audits plaats. We worden regelmatig gecertificeerd en gecontroleerd. Deze audits geven een goed beeld van hetgeen dat al goed gaat en bevatten, waar relevant, verbeterpunten. Overwegend geven de bevindingen een positief beeld, aandachtspunten worden opgepakt in het verbeteren van de (integrale) bedrijfsvoering.

Een aantal knelpunten die waren benoemd in de KPI audit informatie en archiefbeheer 2020 zijn opgepakt. Het in de archiefwet verplichte documentair structuurplan (overzicht van alle werkprocessen met bijbehorend

informatiebeheer) is vastgesteld en onderhoud hiervan is geborgd in de organisatie. De archivering van de bestuursprocessen en de processen WMO/Jeugd zijn ingericht en voldoen nu aan wet- en regelgeving. Ook zijn er diverse procedures en handboeken vastgesteld, bijvoorbeeld het handboek DIV en de procedure migratie en conversie.

De in 2022 door de archiefinspectie uitgevoerde KPI audit informatie en archiefbeheer was dan ook overwegend positief.

Door uitval van personeel is het helaas niet gelukt om het project Kwaliteit, informatiebeheer en processen af te ronden in 2022 en zal dit dus verder worden uitgevoerd in 2023.

Juridische zaken

De werkzaamheden bestrijken een breed terrein. Het betreft onder meer het toetsen van de kwaliteit van producten en diensten, het afwikkelen van bezwaarschriften, pre-mediation, contractenbeheer, interne advisering over taken die het primaire proces overstijgen (Algemene Wet Bestuursrecht, Wet Open Overheid, verordeningenbeheer), gebruik van kennissystemen en privaatrechtelijke aangelegenheden.

Juridische kwaliteitszorg wordt zoveel mogelijk in lopende processen meegenomen door te bezien waar de juridische kwaliteit verder kan worden vergroot. Vanaf 2019 hebben gemeenten Simpelveld en Voerendaal gezamenlijk een externe commissie voor de behandeling van bezwaarschriften.

Onderstaand een overzicht van de ingediende bezwaarschriften van de afgelopen jaren:

	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal ingediend	46	24	61	52	40
– Niet-ontvankelijk	4	1	3	4	6
– Gegrond	1	1	0	0	5
– Ongegrond	33	12	5	40	2
– Ingetrokken	6	6	10	6	14
– Doorgestuurd	2	0	2	0	2
– Nog in behandeling	0	4	41	2	11

Het aantal bezwaarschriften fluctueert door de jaren. Vaak zijn specifieke projecten of activiteiten in een jaar verantwoordelijk voor een hausse aan bezwaarschriften. In 2022 was dat niet het geval; in 2022 hadden 31 bezwaarschriften betrekking op beschikkingen in het ruimtelijk domein en hadden 9 bezwaarschriften betrekking op beschikkingen in het sociaal domein.

In bovenstaande tabel is de stand per 31 december 2022 aangegeven.

Financiën en Control

Ons handelen is gericht op het financieel gezond houden van de huishouding van de gemeente.

Van belang hierbij is een voortdurende interactie met de vakafdelingen, o.a. door over en weer informeren, toets op realisatie, signaleren, analyseren en oplossingsrichtingen aan te dragen.

Middels de voor- en najaarsrapportage is de raad geïnformeerd over de op dat moment actuele financiële stand van zaken.

Paragraaf Grondbeleid

1. Wat was ons uitgangspunt?

Duidelijke kaders scheppen voor de aan- en verkoop, de verpachting en het in gebruik geven van gronden teneinde een solide basis te creëren voor vastgoedontwikkelingen en ontwikkelingen op het gebied van openbare ruimte en infrastructuur.

2. Wat waren onze aandachtsgebieden?

Structureel is er een viertal aandachtsgebieden:

a. Verkoop van grond.

De gemeente hanteert in beginsel een restrictief passief verkoopbeleid. Voor gronden zonder strategische waarde wordt evenwel een actief verkoopbeleid gevolgd.

b. Aankoop van grond.

Enkel bij strategische inbreidings-, uitbreidings- en herstructureringsgebieden geldt een actief grondbeleid.

c. Verhuren en verpachten van grond.

De gemeente houdt vast aan een terughoudend beleid inzake het vestigen van zakelijke rechten, verhuren en verpachten waarbij -indien mogelijk en wenselijk- de voorkeur uitgaat naar verkoop.

d. In gebruik geven van grond.

Controle op oneigenlijk gebruik van gemeentegrond vormt een vast onderdeel in de voorbereiding op (infrastructurele) onderhouds- en herstructureringswerkzaamheden. Bij constatering van oneigenlijk gebruik zal per (deel-)perceel de wenselijkheid en geschiktheid van de ingebruikname beoordeeld worden en zo nodig in een overeenkomst vastgelegd worden.

Wat is gedaan?

- **Locatie Cohortplein**
De locatie Cohortplein is in 2022 ontnomen aan de openbaarheid en conform het voornemen verkaveld en geleverd aan omliggende eigenaren, dit ten behoeve van het uitbreiden van hun tuinen. Een restperceel is in handen van de gemeente. De mogelijkheid om dit perceel aan te wijzen voor woningbouw wordt nog onderzocht.
- **Locatie Bergseweg/Vrenkeweg**
In 2022 is op een perceel aan de Bergseweg (VRD00 P 150) door de gemeenteraad een aanwijzing gedaan op grond van de Wet voorkeursrecht gemeenten voor een periode van 3 jaar. Aan het perceel is een bestemming toegedacht (woningbouw, verkeer en/of groen), die afwijkt van het huidige gebruik (agrarisch).
- **Ongenummerd perceel aan de Haspengouw**
De voorgenomen verkoop van het braakliggend terrein aan de Haspengouw ingeklemd tussen de even-genummerde woningen aan Bourgondië en het parkeerterrein van Schaepkens mobiliteit is gepubliceerd conform de eisen bij gronduitgifte gecodificeerd in het Didam-arrest. De definitieve verkoop is momenteel in voorbereiding.
- **Skaeve Huse**
Er is overeenstemming bereikt tussen de gemeente en de schutterij van Ubachsberg over een perceel grond dat in eigendom is van de gemeente, maar in gebruik is door de schutterij. Deze overeenstemming maakt het mogelijk in de toekomst woningen te realiseren op deze locatie voor moeilijk plaatsbaren.
- **Hoek Houtstraat – Dr. Poelsstraat**
In 2022 is de bouw van twintig levensloopbestendige woningen gestart.
- **Oneigenlijk grondgebruik**
Oneigenlijk grondgebruik is op één locatie beëindigd na een waarschuwing conform het geactualiseerde plan van aanpak oneigenlijk grondgebruik.
- **Grondruil Enexis**
De gemeente leverde twee percelen grond aan Enexis ten behoeve van het plaatsen van een transformatorstation en het verplaatsen van een transformatorstation. Aan het Stationsplein en aan de Retersbekerweg. In ruil hiervoor ontvangt de gemeente de locatie van een voormalig transformatorstation aan het Stationsplein. De juridische afhandeling hiervan is in gang gezet.

- **Lindelauffer Gewande 54**
Het perceel kadastraal bekend als Voerendaal sectie G, nummer 500, beter bekend als Lindelauffer Gewande 54 is afgelopen jaar verkocht. Het noordelijk gelegen perceel is in optie bij een lokale ondernemer die voornemens is om te verwerven en een bedrijfsgebouw te realiseren.
- **Raadhuisplein 3**
De overdracht van Raadhuisplein 3 aan Swentibold t.b.v. woningbouw is afgerond. Inmiddels zijn de zes woonpercelen overgedragen aan particulieren.
- De juridische en financiële afhandeling van het project Cicero 't Brook, Strijthagenstraat 4 bevindt zich in de afrondende fase.

3. Risico's, reserves en winstneming

Met de maatschappelijke opgave tot woningbouw dient de gemeente onderzoek te doen naar potentiële ontwikkelgebieden. Hierbij bestond het risico op prijsopdrijving of dat de gemeente buitenspel gezet werd door particuliere verkopen. Dit risico is goed opgevangen door aanwijzingen op basis van de Wet voorkeursrecht gemeenten.

Bij kennisgeving tot voornemen van verkoop van gronden bestaat het risico dat iemand zich meldt die interesse heeft. Dit had kunnen leiden tot een langdurige en relatief arbeidsintensieve selectieprocedure voor relatief goedkope grond. Dit is niet gebeurd.

Paragraaf Lokale heffingen

1. Inhoud paragraaf

Deze paragraaf heeft betrekking op zowel heffingen waarvan de besteding is gebonden aan een bepaalde specifieke taak van de gemeente en waarvan de besteding ongebonden is.

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid.

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van:

- rechtsgronden van gemeentelijke belastingen;
- beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- de gehanteerde tarieven en geraamde opbrengsten 2022;
- kostendekkendheid gebonden heffingen;
- ontwikkeling van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

2. Beleidskaders

Rechtsgronden Lokale heffingen

De lokale heffingen worden geheven op grond van onderstaande verordeningen en op basis van de vermelde heffingsgrondslagen.

I. Ongebonden heffingen

Soort heffing	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Onroerende zaakbelastingen	2 juni 2022	Tarief is een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde
Toeristenbelasting	10 november 2021	Per persoon per overnachting

II. Gebonden heffingen

Soort heffing	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Rioolheffing	10 november 2021	Vast tarief per perceel
Afvalstoffenheffing	10 november 2021	Vast tarief per perceel. Daarnaast aanslag voor het aantal ledigingen (volume-frequentie).
Marktgeld	10 november 2021	Los tarief per m2/dag of vast tarief per m2/jaar
Leges	10 november 2021	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel
Lijkbezorgingsrecht	10 november 2021	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel

Gemeentelijk beleid lokale heffingen

Om een sluitende begroting te kunnen presenteren wordt het volgende stramien voor het gemeentelijk dekkingsplan gehanteerd:

- Ombuigingen en beperkingen van beleid;
- Kostendekkend maken van tarieven (afvalstoffenheffing, rioolheffing);
- Incidentele inzet van reserves;
- Belastingverhogende maatregelen, waarbij de tarieven voor de burger zo laag mogelijk moeten worden gehouden.

De 2 gemeentelijke gebonden heffingen Rioolheffing en Afvalstoffenheffing worden geheven om de kosten op het gebied van afvalverwerking en rioleringen te kunnen dekken. Voor beide voornoemde heffingen zijn in 2022 100% kostendekkende tarieven gehanteerd.

3. Gehanteerde tarieven en opbrengsten 2022

Onroerende Zaakbelasting

Belastingsoort		Woz-waarde (x €1.000,=)	Tarief in %	Opbrengst
OZB-Eigenaar	Woningen	€ 1.596.000	0,148488%	€ 2.376.000
	Niet-woningen	€ 119.000	0,275487%	€ 329.000
OZB-Gebruiker	Niet-woningen	€ 95.000	0,203540%	€ 194.000
Totale opbrengst na vermindering/vernietiging				€ 2.899.000
Aangepast begrote opbrengst				€ 2.857.000
Meeropbrengst				€ 42.000

De meeropbrengst van 1% wordt veroorzaakt doordat de daadwerkelijke WOZ-waarde hoger was dan oorspronkelijk geraamd bij het samenstellen van de begroting.

Afvalstoffenheffing

Soort	Aantal	Tarief	Opbrengst
Vast recht per perceel	5.587 (*)	€ 188,25	€ 1.052.000
Diftar ledigingen restafval (**)	37.000	€ 6,45/€ 8,75	€ 295.000
Diftar ledigingen GFT-afval (**)	56.000	€ 1,50/€ 2,00	€ 98.000
Diftar ledigingen verzamelcontainers (**)	12.000	€ 1,60	€ 20.000
Extra containers			€ 2.000
Correcties over voorgaande jaren			€ 0
Totale opbrengst na vermindering/vernietiging			€ 1.467.000
Aangepast begrote opbrengst			€ 1.486.000
Minderopbrengst			€ 19.000

De minderopbrengst zit voornamelijk in de lediging van minder containers.

(*) Aangezien een beperkt aantal panden niet het volledige jaar bewoond is, zal het aantal afvalstoffenheffing plichtige panden in werkelijkheid iets hoger zijn.

(**) Daadwerkelijke aanslagoplegging vindt plaats in 2023.

Toeristenbelasting

Aantal overnachtingen	Tarief	Opbrengst
2022: 54.000	€ 1,20	€ 65.000
Primitief begrote opbrengst		€ 50.400
Meeropbrengst		€ 14.600

Overzicht overnachting diverse jaren	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Overnachtingen	30.600	34.000	38.700	44.200	41.000	55.000	54.000

Een kleine daling in het aantal overnachtingen is waarschijnlijk het gevolg van dat mensen weer beter naar het buitenland konden reizen na COVID-19. Aantal overnachtingen blijft hoger dan verwacht.

Rioolheffing

Rioolplichtige percelen	Tarief per perceel	opbrengst
5.850(*)	€ 295	€ 1.730.000
Primitief begrote opbrengst		€ 1.711.000
Meeropbrengst (**)		€ 19.000

(*) Aangezien een beperkt aantal panden niet het volledige jaar bewoond is, zal het aantal rioolplichtige panden in werkelijkheid iets hoger zijn.

(**) De meeropbrengst (van 1%) is het gevolg van een kleine stijging van het aantal objecten.

Lijkbezorgingsrechten

Soort grafrecht	Begroot aantal	Werkelijk aantal	verschil	opbrengst
Begraving persoon	3	6	3	
Bijbegraving persoon	5	5	0	
Bijzetting urnenmuur	3	8	5	
Verlening grafhuur 20 jaar	0	4	4	
Verlenging grafhuur 10 jaar	5	24	19	
Verlenging grafhuur 5 jaar	10	16	6	
Werkelijke opbrengst				€ 32.000
Begrote opbrengst				€ 17.000
Meeropbrengst				€ 15.000

De stijging zit voornamelijk in het aantal verleningen van grafhuur.

Leges

Soort	Begrote leges	Werkelijke leges	Verschil
Bouw- en woningtoezicht	€ 62.000	€ 289.000	€ 227.000
Secretarie	€ 130.000	€ 160.000	€ 30.000
Bestemmingsplannen	€ 20.000	€ 6.000	-€ 14.000
Totale opbrengsten	€ 212.000	€ 455.000	€ 243.000

Gebleken is dat beduidend meer bouwleges zijn geïnd dan begroot. Er zijn minder leges begroot in verband met de verwachte invoering van de nieuwe omgevingswet. De meeropbrengst aan secretarieleges wordt voornamelijk veroorzaakt door het verstrekken van meer reisdocumenten.

4. Kostenonderbouwing gebonden heffingen

Berekening kostendekkendheid tarieven Riolen	
Kosten taakveld(en), incl. rente	1.643.000
Inkomsten taakvelden, excl. Heffing	0
Netto kosten taakvelden	1.643.000
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. rente	255.000
BTW	110.000
Totale kosten	2.008.000
Opbrengst heffingen	1.852.000
Onttrekking egalisatievoorziening riolen	156.000
Dekkingspercentage	100%

De rioolheffing is gebaseerd op een meerjarig kostendekkingsplan. Tekorten c.q. overschotten in enig jaar worden gecompenseerd door een aanwending c.q. toevoeging aan de egalisatievoorziening riolen. Op basis hiervan is sprake van 100% kostendekkendheid.

Toe te rekenen overhead is berekend op basis van procentuele verdeling aantal rechtstreeks toegerekende FTE afgezet tegen het totaal aantal FTE van de gemeente.

Berekening kostendekkendheid tarieven inzameling huishoudelijk afval	
Kosten taakveld(en), incl. rente	1.216.000
Inkomsten taakvelden, excl. Heffing	0
Netto kosten taakvelden	1.216.000
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. rente	0
BTW	222.000
Totale kosten	1.438.000
Opbrengst heffingen	1.468.000
Toevoeging egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	-30.000
Dekkingspercentage	100%

Berekening kostendeckendheid tarieven Burgerzaken	
Kosten, incl. rente	
- Gemeentelijke bevolkingsadministratie	18.000
- Burgerlijke stand	1.000
- Reisdocumenten	30.000
- Rijbewijzen	20.000
- Aan taakveld "burgerzaken" rechtstreeks toegerekende salariskosten	233.000
- Omgevingsvergunningen	66.000
- Aan taakveld "wonen en bouwen" rechtstreeks toegerekende salariskosten	575.000
- Bestemmingsplannen	8.000
- Aan taakveld "ruimtelijke ordening" rechtstreeks toegerekende salariskosten	754.000
- Overige leges (vergunningen & ontheffingen / GPK)	6.000
Inkomsten, excl. heffingen	
- Gemeentelijke bevolkingsadministratie	0
- Burgerlijke stand	0
- Reisdocumenten	0
- Rijbewijzen	0
- Omgevingsvergunningen	0
- Overige leges	0
Netto kosten taakvelden	1.711.000
Overhead incl. rente BTW	
Totale kosten	
Opbrengst heffingen	455.000
Dekkingspercentage	27%

Omdat het dekkingspercentage bij tarieven burgerzaken al ruim beneden de 100% ligt is verdere toerekening van overhead en BTW achterwege gelaten.

5. Lokale lastendruk

Vergelijking lastendruk omliggende gemeenten

Bij de vergelijking tussen de verschillende gemeenten is de lastendruk 2022 in de gemeente Voerendaal vergeleken met de tarieven van de omliggende gemeenten zoals deze in de "Coelo Atlas lokale lasten 2022" zijn opgenomen. Voor gemeente Voerendaal is op basis van eigen berekening. De gemeente Voerendaal heeft een gemiddelde WOZ-waarde van € 282.000 (peildatum 1-1-2021).

Vergelijking gemeentelijke belastingdruk (meerpersoonshuishouden)

Gemeente	
Voerendaal	€ 1.072
Beekdaelen	€ 996
Simpelveld	€ 986
Gulpen-Wittem	€ 1.072
Kerkrade	€ 986
Meerssen	€ 1.247
Vaals	€ 1.050
Valkenburg aan de Geul	€ 1.063

6. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

In de gemeente Voerendaal kan kwijtschelding worden aangevraagd voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor de variabele afvalstoffenheffing geldt per jaar een gemaximeerd kwijtscheldingsbedrag. Voor de overige belastingen wordt geen kwijtschelding verleend. Beoordeling van de kwijtscheldingsverzoeken vindt plaats op basis van de Leidraad Invordering Gemeentelijke belastingen, welke is vastgesteld op 13-11-2012. In afwijking met de landelijke Leidraad geldt dat de gemeente Voerendaal een kwijtscheldingsnorm hanteert van 100% (landelijke norm is 90%) van de bijstandsuitkering, waardoor meer burgers voor kwijtschelding in aanmerking komen. In de praktijk betekent dit dat iedere burger met een inkomen op bijstandsniveau kwijtschelding ontvangt, mits hij geen vermogen heeft. In onderstaand schema wordt de toegekende kwijtschelding weergegeven per belastingjaar.

Kwijtschelding							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Automatisch toegekend	213	241	280	300	251	266	278
Toegekend na 1e verzoek	126	90	65	53	67	74	56
Totaal toegekend	339	331	345	353	318	340	334

Betrekking hebbende op deze toegekende verzoeken zijn de navolgende bedragen toegekend.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bedrag toegekend in verslagjaar	€ 72.000	€ 88.000	€ 86.000	€ 93.000	€ 89.000	€ 88.000	€ 93.000

Bij vergelijking van data tussen beide schema's dient men rekening te houden dat het eerste schema belastingjaren en het tweede schema kalenderjaren betreft. In (kalenderjaar) 2022 bijvoorbeeld is dus ook nog kwijtschelding verleend over aanslagen uit voorgaande (belasting)jaren.

Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

Inhoud paragraaf

Inleiding

Kapitaalgoederen zijn de fysieke zaken die de gemeente nodig heeft om goederen en diensten aan haar burgers te kunnen leveren. Ze zijn daarmee ondersteunend aan de realisatie van de gemeentelijke programma's en moeten goed onderhouden worden om de gewenste kwaliteit te kunnen waarborgen. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid.

De kapitaalgoederen zijn te verdelen in:

- * Openbare ruimte: wegen;
- * Openbare ruimte: openbare verlichting;
- * Openbare ruimte: water en rioleringen;
- * Openbare ruimte: openbaar groen;
- * Onderhoud gebouwen (accommodaties en overig gemeentelijk vastgoed).

Deze paragraaf toont het niveau van onderhoud van onze kapitaalgoederen en de vertaling van de financiële gevolgen daarvan in de begroting. Verdere grondslag hiervoor is te vinden in onze beheerplannen.

Thema's	Beheerplannen	Jaar vaststelling	Loopt t/m
Wegen	Wegbeheerplan 2020-2024	2020	2024
Openbare verlichting	Beleidsplan openbare verlichting 2016-2020 Beheerplan Openbare verlichting 2016-2026	2016 2016	2026 2026
Water	Watertakenplan 2020-2024	2019	2024
Groen	Meerjaren groenbeheerplan 2016-2020	2016	2020
Gebouwen	MOP	2020 (oktober)	2024

Wegen

Het deel van de Voerendaalse infrastructuur waar de gemeente voor verantwoordelijk is, is het gemeentelijke wegennetwerk. Dit kapitaalgoed is ondersteunend aan het programma "Verkeer, Vervoer en Waterstaat", maar heeft ook een direct effect op andere programma's. Denk aan de ondersteunende rol bij de leefbaarheid in de kernen of de bereikbaarheid van ondernemers in het kader van de economische versterking van de gemeente.

In ons wegbeheerplan is het kwaliteitsniveau van onze wegen vastgelegd. Voor Voerendaal is afgesproken dat we kwaliteit "C" van de CROW beeldkwaliteitsbepalingen nastreven. Om dit niveau te borgen geeft het beheerplan een beeld van de financiële middelen die nodig zijn om dit niveau te borgen. Het nieuwe wegbeheerplan 2020-2024 is op 14 mei 2020 door de raad vastgesteld. In het wegbeheerplan is rekening gehouden met verhoging van de benodigde budgetten om het onderhoudsniveau op peil te houden, en daarmee achterstallig onderhoud te voorkomen.

In oktober 2020 is het STRIP 2020-2025 vastgesteld. Hierin zijn voor deze planperiode infrastructurele investeringsprojecten beschreven, waarbij de uit te voeren werkzaamheden integraal vanuit de verschillende beleidsvelden van de openbare ruimte worden benaderd.

Het regulier onderhoud wordt jaarlijks verantwoord als exploitatiepost binnen de begroting, de geprognostiseerde onderhoudskosten zijn meerjarig vertaald in de begroting.

Exploitatiebudgetten verhardingen	2022
Klein onderhoud	29.312
Groot onderhoud	912.648

Openbare verlichting

De openbare verlichting (OV) vervult een belangrijke rol op het gebied van verkeersveiligheid, openbare orde en sociale beleving. De burger dient zich in de openbare ruimte, ook na het invallen van de duisternis, behaaglijk en veilig te voelen. Om invulling te geven aan het beleid en onderhoud van dit kapitaalgoed hebben we het beleidsplan OV 2016-2020 en het beheerplan OV opgesteld.

Beleidsplan OV

Het doel van het Beleidsplan is technische- en financiële kaders aan te geven waarbinnen werkzaamheden op het gebied van openbare verlichting worden uitgevoerd. Het beleidsplan geeft inzicht in de kaders voor verlichting bij nieuwbouw, reconstructies en vervanging. Deze kaders liggen ten grondslag aan het Beheerplan OV.

Beheerplan OV

Het doel van het Beheerplan is inzicht geven in de huidige kwaliteit van de openbare verlichtingsinstallatie. Op basis van het beheerbestand wordt inzicht gegeven over de omvang van het te beheren areaal, de onderhoudswerkzaamheden en de geplande projecten voor de komende periode. Tevens kan op basis van deze gegevens een inschatting worden gemaakt van de totale energiekosten.

De financiële middelen die nodig zijn voor de diverse aspecten zijn geraamd en samengevat.

In het licht van de discussie rond een éénmalige investering ten behoeve van de vervanging van conventionele lichtbronnen door LED-armaturen is er in 2021 en 2022 geen projectmatige vervanging uitgevoerd. Daarom is in 2022 opdracht verstrekt voor een gecombineerd vervangingsprogramma 2021/2022. Uitvoering hiervan vindt plaats in 2023.

Openbare verlichting	2022
Exploitatie lasten	200.376

Water en riolering

In de Wet milieubeheer is geregeld dat de gemeente een zorgplicht heeft inzake het doelmatig inzamelen en transporteren van afval- en regenwater dat vrijkomt binnen haar grondgebied.

In samenwerking met de regio Parkstad is in 2019 een nieuw (regionaal) Waterplan en het gemeentelijk Watertakenplan 2020-2024 met het Kostendekkingsplan Voerendaal vastgesteld.

De baten (rioolheffing) van het product riolering mogen maximaal kostendekkend zijn. Een overschot aan baten of een tekort hieraan wordt toegevoegd dan wel onttrokken uit de voorziening riolering. Bij het opstellen van het nieuwe Watertakenplan in 2024 zal dit rioolkostendekkingsplan, mede op basis van de realisatie over de huidige planperiode, opnieuw worden bijgesteld.

Taakveld Riolering	2022
exploitatie lasten	1.534.068

Openbaar groen

Openbaar groen maakt onderdeel uit van het programma "Sport, Cultuur en Recreatie" en speelt een belangrijke rol in de beleving die inwoners en bezoekers van de gemeente Voerendaal hebben wanneer zij in de openbare ruimte verblijven. Bij openbaar groen speelt met name de onderhoudskwaliteit een belangrijke rol als het gaat om die beleving die burgers hierbij hebben. Het onderhoudsniveau en daarmee de kwaliteit wordt bepaald door de keuze voor een bepaalde beeldkwaliteit (CROW). In Voerendaal streven we ernaar om het openbaar groen op A of B kwaliteit, afhankelijk van de locatie of functie(s), uit te voeren.

Het meerjaren groenbeheerplan is in 2016 vastgesteld en wordt op dit moment geactualiseerd.

Voor het onderhoud van het openbaar groen worden, naast het eigen personeel bij de buitendienst, medewerkers met een SW-indicatie en vanuit KOMPAS ingezet. Voerendaal geeft op deze wijze een extra impuls aan de sociaal maatschappelijke opgave in het sociale domein. Wel maken wij ons zorgen over een van de gevolgen van de participatiewet. De WSP krijgt geen nieuwe instroom meer met als gevolg dat, ook bij ons, er meer mensen uitstromen dan er instromen. De problemen met de bezetting zorgen ervoor dat er straks met het vaststellen van het groenbeheerplan keuzes gemaakt moeten die financiële en of organisatorische gevolgen zullen hebben.

In 2013 is het groenstructuurplan door de raad vastgesteld. Het groenstructuurplan zet met name de ondersteunende rol van groen ten aanzien van de leefbaarheid in de kernen krachtiger neer. In het uitvoeringsprogramma van het groenstructuurplan is de verbinding gemaakt met de geplande projecten in het STRIP.

Taakveld openbaar groen	2022
Exploitatie lasten	1.285.421

Gebouwen

Het vastgoed van de gemeente is onder te verdelen in grond en gebouwen. Voor het onderdeel grond wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Het planmatig onderhoud van onze gebouwen wordt omschreven in het Meerjarig Onderhouds Programma (MOP). Een geactualiseerd MOP is in de raadsvergadering van oktober 2020 vastgesteld voor de jaren 2021 t/m 2030. Daarbij gaan we uit van een conditiescore 2 (een goede onderhoudsconditie).

Overzicht gemeentelijke maatschappelijke gebouwen in het MOP:

- G01 Gemeentehuis Voerendaal.
- G02 Dienstgebouw buitendienst, Lindelauffer Gewande Voerendaal.
- G03 Cultureel centrum De Borenburg, Furenthela Voerendaal.
- G04 Gemeenschapshuis 't Kunderhoes, Hogeweg Voerendaal.
- G05 Gemeenschapshuis / bibliotheek en Burgerij Op d'r Plats, Houtstraat Klimmen.
- G06 Gemeenschapshuis en gymzaal 't Wouves, Dorpsplein Ransdaal.
- G07 Multifunctioneel centrum De Auwsjoel en peuterspeelzaal Ubachsberg.
- G08 Ransdalerstraat 64 (Peuterspeelzaal / bibliotheek / IVN / Fanfare).
- G09 Peuterspeelzaal Auvermennekes / buitenschoolse opvang Bommes, Kerkveldweg Klimmen.
- G10 Bibliotheek / De Burgerij Furenthela Voerendaal.
- G11 Pand Barrier Valkenburgerweg (muziekcollectief Voerendaal).
- G12 Kleedaccommodatie voetbalvereniging RKVVV, Goswijnstraat Voerendaal.
- G13 Kleedaccommodatie voetbalvereniging RKSVB, Kerkstraat Ubachsberg.
- G14 Kleedaccommodatie voetbalvereniging Hellas, Schoolstraat Klimmen.
- G15 Kleedaccommodatie voetbalvereniging Hellas, Spoorstraat Ransdaal.
- G16 Sportcomplex De Joffer, Goswijnstraat Voerendaal.
- G17 Gebouwtje visvereniging, Mergelweg Voerendaal.
- G18 't Bakhuis, H.v.Veldekestraat Voerendaal.

Daarnaast zijn er nog woningen en schoolgebouwen in eigendom van de gemeente:

Woningen:

- G19 Woonhuis Valkenburgerweg 36 Voerendaal (verkocht per 01-07-2022).
- G22 Kerkplein 54 Voerendaal (voormalige Marskramer met woning), bewoond d.m.v. leegstandsbeheer.
- G23 Kerkplein 56 Voerendaal (voormalig cafépand met woning), bewoond d.m.v. leegstandsbeheer.
- G24 Sebastianusstraat 4 (huisvesting statushouders).

Schoolgebouwen:

Van de 4 schoolgebouwen (basisscholen) is de gemeente economisch eigenaar en schoolbestuur Innovo de juridisch eigenaar. Schoolbesturen hebben vanaf januari 2015 de verantwoordelijkheid over het totale onderhoud van hun schoolgebouwen. Het onderzoek naar de haalbaarheid van de overname beheer basisschool Cortemich is op verzoek van Innovo 'on hold' gezet.

- G31 Brede school Cortemich Voerendaal.
- G32 Basisschool Ummer Clumme, Kerkveldweg Klimmen.
- G33 Gymzaal Ummer Clumme, Schoolstraat Klimmen.
- G34 Basisschool Berg Op, Bostenstraat Ubachsberg.
- G35 Basisschool Theresia, Ransdalerstraat Ransdaal.

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	2022
Stand voorziening begin dienstjaar	741.407
dotaties aan onderhoudsvoorziening	508.407
onttrekkingen aan onderhoudsvoorziening	-585.309
stand voorziening einde dienstjaar	664.505

Paragraaf Financiering

1. Inhoud paragraaf

Treasury zorgt voor de financiering, het cashmanagement en het renterisicobeheer binnen de gemeente Voerendaal. In deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze van financiering van beleid en het beheersen van de financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer wordende geld- en kapitaalmarkt. Aan de uitvoering van de treasuryfunctie zijn budgettaire consequenties verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Deze paragraaf is aangepast aan de nieuwe voorschriften BBV zoals die met ingang van 2017 gelden.

"Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over, en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's".

2. Beleidskaders

Het beleid van Voerendaal ten aanzien van de treasuryfunctie is vastgelegd in bijlage 2 van de Financiële verordening 2017 (raad 22-12-2016).

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) geeft de wettelijke kaders voor de treasuryfunctie van decentrale overheden. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat een gemeente voorzichtig moet omgaan met publieke middelen. Dit uit zich onder andere in de beheersing van renterisico's. Hierbij gelden als wettelijke normen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

In eerdergenoemde verordening is de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, organisatorische en financiële kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie.

Een belangrijk punt uit de verordening is, dat het verstrekken van leningen aan derden en het garanderen van gelden alleen is toegestaan uit hoofde van een publieke taak. Daarnaast mag het uitzetten van gelden niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico.

Aan de gemeenteraad behoort specifiek de besluitvorming toe van het vaststellen van de treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, globale richtlijnen en limieten. Daarnaast het bewaken van de voortgang, de evaluatie en de verantwoording van de treasuryactiviteiten via het vaststellen van de begroting en de jaarrekening.

3. Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkeling geld- kapitaalmarkt

In de aan de meerjarenbegroting 2022-2025 ten grondslag liggende liquiditeitsbegroting werd uitgegaan van een rentepercentage voor kort geld van -0,30% (1-maands kasgeld) tot aan de kasgeldlimiet (ad € 2,4 miljoen). De daadwerkelijke renteontwikkeling in 2022 was per begin 2022 0,45% en per einde 2022 2,05%. Daarnaast werden (voor 2022) 10-jaars lineaire leningen begroot tegen een rente van 0,05% tot 0,35%. De daadwerkelijke renteontwikkeling in 2022 was per begin 2022 0,39% en per einde 2022 3,38%.

Ten tijde van het samenstellen van deze paragraaf (maart 2023) zijn de rentepercentages voor 1 maand kasgeld en een 10-jaars lening respectievelijk 3,05% en 3,38%.

Bij eventuele tegoeden bij de schatkist is begroot dat deze marginale daggeldrente wegvalt tegen incidentele roodstand op de betaalrekening bij de BNG. Door de aanhoudende stijging van de rente is er in 2022 rente ontvangen op de tegoeden bij de schatkist ad € 42.000.

Door de aanhoudend lage en zelfs negatieve kasgeldrente is de laatste jaren het beleid gevoerd om tot aan de wettelijk voorgeschreven grenzen gebruik te maken van korte financiering. Dit houdt in dat maximaal gedurende 3 kwartalen de kasgeldlimiet mag worden overschreden. Dit vertaald naar de liquiditeitsbegroting 2022-2026 werd ervan uitgegaan dat er in het derde kwartaal van 2022 tot het aantrekken van een langlopende lening zou moeten worden overgegaan. Echter door de onrust op de financiële markt, mede door de hoge inflatie, en de nodige investeringen hebben we in maart 2022 langlopende leningen aangetrokken.

Vanwege de volatiliteit en de lage opbrengst bij kasgeldleningen is geen renteopbrengst op de geldmarkt begroot. Door de negatieve rente in het eerste kwartaal is er € 4.500 rente ontvangen op kasgeldleningen. Investerings

De totale netto investeringen hebben in 2022 € 3.812.000 bedragen. In 2021 en 2020 bedroegen deze respectievelijk € -1.285.000 en € 3.352.000 (negatief bedrag in 2021 i.v.m. vooruit ontvangen subsidies voor met name vrij liggend fietspad en Open Club).

Uitgesplitst naar soort actief waren de uitgaven als volgt:

Soort actief (x € 1.000)	2022	2021	2020
materiële vaste activa	3.779	-1.368	2.455
financiële vaste activa	33	83	897
Totaal	3.812	-1.285	3.352

De mutaties uit 2022 hadden betrekking op:

Investeringsitem (x € 1.000)	vermeerdering	vermindering	Netto investering
Rioleringen	715	98	617
wegen/pleinen	5.545	2.589	2.956
openbare gebouwen	190	0	190
Machines, apparaten en installaties	5	0	5
Gronden en terreinen	318	400	-82
Woonruimtes	328	296	32
Leningen aan derden	33	0	33
Omgevingswet	61	0	61
Totaal	7.195	3.383	3.812

4. Treasurybeheer

Geldstroombeheer

De Bank Nederlandse gemeenten (BNG) fungeert als huisbankier. Ten behoeve van het afstorten van kasgeld en het opnemen van wisselgeld wordt bij de Rabobank een rekening-courant aangehouden. Vrijwel het gehele betalingsverkeer verloopt (elektronisch) via één hoofdrekening bij de BNG met daarnaast een nevenrekening voor pinbetalingen. Via zogenaamde saldoregulatie worden de saldi van beide rekeningen automatisch met elkaar vereffend. De kredietlimieten en rentepercentages voor zowel debet- als creditposities zijn vastgelegd in een in overeengekomen financieringsovereenkomst welke in 2018 is geactualiseerd. Rentevergoedingen op posities in de Schatkist zijn gebaseerd op de "Regeling schatkistbankieren decentrale overheden" en een rekening-courantovereenkomst met de Staat der Nederlanden.

Sinds eind 2013 is schatkistbankieren verplicht voor decentrale overheden. Gemeenten mogen niet meer beleggen met overtollige liquide middelen, maar moeten overtollige liquide middelen in de schatkist afstorten. Om het dagelijkse betalingsverkeer niet te verstoren is een drempelbedrag vrijgesteld, dit drempelbedrag is 2% van de begroting (tot € 500 miljoen) plus 0,2% van het meerdere met een minimum van € 1 miljoen. Voor Gemeente Voerendaal bedraagt het drempelbedrag € 1 miljoen. De BNG is gemachtigd om tegoeden welke het bedrag (van € 900K) overschrijden, automatisch af te dragen aan de schatkist, deze saldoregulatie vindt zover nodig elke dag plaats.

De gemiddelde overschrijding van dit drempelbedrag bedraagt:

Gem. overschrijding drempelbedrag schatkistbankieren 2022 (x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Saldo liquide middelen	147	100	167	434
Drempel	1.000	1.000	1.000	1.000
Overschrijding / onderschrijding	-853	-900	-833	-566

Zoals in bovenstaande tabel is weergegeven is het drempelbedrag in 2022 in geen van de kwartalen overschreden.

Risicobeheer

Renterisico is het risico dat de rentelast van een gemeente ineens fors stijgt. Dit kan gebeuren als veel lopende schulden vervallen en opnieuw gefinancierd moeten worden tegen een hogere rente. De wetgever stelt daarom een grens aan het maximale jaarlijkse renterisico voor een gemeente (wet FIDO). Deze grens bestaat uit de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beide normen zijn gekoppeld aan de omvang van de begroting.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van de totale begrotingsomvang. Met de kasgeldlimiet wordt voorkomen dat de gemeente te veel financiert met kortlopende leningen (met een looptijd tot 1 jaar) en zo te veel renterisico loopt. De kasgeldlimiet mag 3 aaneengesloten kwartalen worden overschreden, daarna moet de omvang weer onder de kasgeldlimiet komen bijvoorbeeld door het aantrekken van langlopende leningen.

De werkelijke netto vlottende schuld wordt regelmatig getoetst aan de toegestane omvang van de kasgeldlimiet. Indien de werkelijke omvang van de vlottende schuld lager is dan de toegestane kasgeldlimiet, is er sprake van ruimte. Indien de werkelijke omvang hoger is dan de wettelijke toegestane omvang, is er sprake van overschrijding.

Toets kasgeldlimiet (x € 1.000)	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Omvang van de jaarbegroting (exploitatie) op 1 januari 2022	28.400	28.400	28.400	28.400
1. Berekende kasgeldlimiet (8,5% van de omvang jaarbegroting o.b.v. wet Fido)	2.414	2.414	2.414	2.414
Omvang vlottende schuld (in rekening courant)	0	0	0	0
Opgenomen kort geld (leningen met looptijd korter dan 1 jaar)	2.500	1.500	0	0
2. Totaal vlottende schuld	2.500	1.500	0	0
Tegoeden (in rekening courant)	8.862	14.857	13.700	13.147
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0
3. Totaal vlottende middelen	8.862	14.857	13.700	13.147
4. Saldo vlottende middelen en vlottende schuld (3-2)	6.362	13.357	13.700	13.147
5. Toegestane kasgeldlimiet	2.414	2.414	2.414	2.414
6. Ruimte(+) of overschrijding (–) kasgeldlimiet	8.776	15.771	16.114	15.561

In 2022 is voldaan aan de vereisten uit de Wet Fido met betrekking tot de kasgeldlimiet, er heeft in geen kwartaal overschrijding plaatsgevonden.

Renterisico van de vaste schuld

De *renterisiconorm* wordt gebruikt om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De opbouw van de leningenportefeuille dient zodanig te zijn dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassingen en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. Voorkomen moet worden dat in enig jaar een onevenredig groot deel van de leningenportefeuille geherfinancierd moet worden of op basis van de leningsvoorwaarden wordt beïnvloed door een herziening van de rente.

Renterisiconorm en renterisico's van de vaste schuld begroting – jaarrekening 2022 (x € 1.000)			
	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Rente-risico			
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld o/g	10.000	15.000	0
3b. Nieuw aangetrokken vaste schuld u/g	0	0	0
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	10.000	15.000	0
5. Betaalde aflossingen	1.138	1.138	1.136
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	1.138	1.138	0
7. Renterisico op vaste schuld (2+6)	1.138	1.138	0
Renterisiconorm			
8. Omvang jaarbegroting	28.300	28.300	27.500
9. Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%
10. Renterisiconorm	5.660	5.660	5.500
Toets Renterisiconorm			
10. Renterisiconorm	5.660	5.660	5.500
7. Renterisico op vaste schuld	1.138	1.138	0
11. Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10 - 7)	4.522	4.522	5.500

De tabel laat zien dat we in 2022, net als de laatste jaren, voldeden aan de norm. De gemeentelijke schuldportefeuille heeft een gemiddeld lange looptijd. Daardoor zijn de jaarlijkse aflossingsbedragen relatief laag en overschrijden we de renterisiconorm niet. De schuldportefeuille heeft genoeg spreiding om het renterisico te beperken.

Leningenportefeuille

In 2022 zijn er 2 langlopende leningen afgesloten van € 7,5 miljoen voor het financieren van grote projecten. Zij hebben een looptijd van 10 jaar en 25 jaar.

Samenstelling en mutaties in leningenportefeuille 2022 (x € 1.000)	
Lening tegen 4,68% met looptijd tot 2025	266
Lening tegen 5,44% met looptijd tot 2023	80
Lening tegen 4,87% met looptijd tot 2023	218
Lening tegen 5,87% met looptijd tot 2025	290
Lening tegen 5,185% met looptijd tot 2022	75
Lening tegen 4,139% met looptijd tot 2046	6.250
Lening tegen 1,23% met looptijd tot 2035	3.500
Lening tegen 1,443% met looptijd tot 2043	6.160
Totaalstand per 1 januari 2022	16.839
Nieuwe leningen op basis lopende en nieuwe investeringen in 2022	15.000
Reguliere aflossingen oude leningen	-1.138
Vervroegde aflossingen	n.v.t.
Stand per 31 december 2022	30.701

Paragraaf Verbonden Partijen

1. Inhoud paragraaf

Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen en activiteiten van, en de mate van financiële betrokkenheid bij de samenwerkingsverbanden, waarin onze gemeente participeert en bestuurlijke invloed kan uitoefenen, de zogenaamde verbonden partijen.

De verbonden partijen betreffen organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en/of een financieel belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente een zetel in het bestuur bekleedt of stemrecht heeft. Met financieel belang wordt bedoeld de door de gemeente ter beschikking gestelde middelen die in geval van een faillissement van de verbonden partij niet verhaalbaar zijn ofwel dat de financiële tekorten bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Verbonden partijen zijn volgens artikel 1 BBV privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

2. Beleidskaders

Met de invoering van het dualisme is het besluit tot het participeren in een deelneming in principe niet meer aan de raad, het vormt een bestuurlijke beheerstaak voor het college. De raad stelt in deze paragraaf de kaders (visie) waarbinnen het college een dergelijke beheerstaak uitvoert.

Een groot deel van de activiteiten binnen de Voerendaalse begroting is ondergebracht bij verbonden partijen. De grip en sturing op de going-concern van deze verbonden partijen wordt stap voor stap verbeterd.

Belangrijk hierbij is het verkennen of en hoe het mogelijk is verantwoordelijkheid als opdrachtgever/eigenaar te nemen in plaats van volgend/volgbaar zijn. Met andere woorden de beweging maken van een marginale interventie aan de achterkant naar proactieve sturing.

Vanuit de kaderstellende en controlerende taak van de raad moet bewaakt worden of het beleid van de verbonden partijen correspondeert met de doelstellingen die de raad in de betreffende programma's heeft gesteld. Geldend voor deze sturing zijn momenteel de nota Verbonden Partijen (mei 2012) en notitie Sturing & Control (september 2013). In deze laatste nota is een risicoanalyse op hoofdlijnen gemaakt, waarin wordt ingegaan op de belangrijkste aandachtspunten in de sturing van verbonden partijen. Deze analyse geeft een algemeen beeld van de financiële positie van de verbonden partij en de sturingsmogelijkheden. Daarmee heeft de raad de beleidskaders vastgesteld en aangegeven hoe de controlerende rol ingevuld wordt.

De eerdergenoemde verkenning naar vergroten van grip op verbonden partijen heeft geresulteerd in een gezamenlijke aanpak genaamd "Zo doen we dat in Parkstad" (2019-2020). In 2021 is deze aanpak uitgerold naar in totaal 12 gemeenten in Zuid-Limburg en is de naam gewijzigd naar "Samen grip op verbonden partijen" (SGOVP). In de loop van 2022 zijn alle gemeenten in Zuid-Limburg aangehaakt op SGOVP. Hierbij wordt enerzijds ingezet op meer afstemming en sturing (voorkant) in de verschillende stappen van de P&C-cyclus. Anderzijds wordt ook gewerkt aan een verbetering van de inhoudelijke/beleidsmatige ontwikkeling van verbonden partijen. Primaire aandachtspunten hierbij zijn de financiële, juridische en inhoudelijke uitgangspunten. Daarnaast heeft in 2022 een wijziging plaatsgevonden van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) waar veel aandacht aan is geschonken. Dit heeft er mede toe geleid dat de geactualiseerde Nota Verbonden Partijen is doorgeschoven naar 2023.

3. Overzicht verbonden partijen

De gemeente Voerendaal participeert in de volgende verbonden partijen:

1. Gemeenschappelijke Regelingen (GR):

- Stadsregio Parkstad Limburg;
- BsGW;
- Werkvoorzieningsschap Oostelijke Zuid Limburg;
- WSP Parkstad;
- Kompas;
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg;
- GGD Zuid Limburg;
- Rd4;
- RUD Zuid-Limburg;
- Gegevenshuis;
- IT Parkstad;

- Omnibuzz.

2. Deelnemingen:

- IBA Parkstad BV;
- NV Reinigingsdiensten Rd4;
- NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML);
- Enexis Holding NV;
- CSV Amsterdam BV;
- Publiek belang Elektriciteitsproductie B.V.;
- Nazorg Limburg BV (voorheen Bodemzorg Limburg);
- NV Bank Nederlandse Gemeenten;
- WoonWijzerWinkel Zuid-Limburg.

3.1 Gemeenschappelijke Regelingen

Stadsregio Parkstad Limburg, gevestigd te Heerlen			
Doel/maatschappelijk belang	Leveren van een structuurversterkende bijdrage aan de evenwichtige ontwikkeling van het samenwerkingsgebied als geheel en mede in verhouding tot zijn omgeving, zowel in regionaal-, provinciaal-, nationaal-, als internationaal verband.		
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.		
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het DB en de verantwoordelijk wethouder is lid van het AB van de gemeenschappelijke regeling. De inhoudelijk portefeuillehouders zijn lid van de bestuurscommissies en in voorkomende gevallen voorzitter van één of meerdere bestuurscommissies.		
Financieel belang	In 2022 is aan Stadregio Parkstad Limburg € 159.000 als gemeentelijke bijdrage betaald. De bijdrage wordt berekend naar rato van de laatst definitief vastgestelde algemene uitkering uit het gemeentefonds. Het positief resultaat 2021 is aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd in 2022, voor gemeente Voerendaal betrof dit € 6.000.		
	Bedragen in € x 1.000		
	Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022
	Eigen vermogen	6.284	6.355
	Vreemd Vermogen	2.652	2.365
Financieel resultaat 2022		343	
Activiteiten/prestaties/effecten	Samenwerking binnen Parkstad Limburg vindt plaats op basis van een verplichtende kernagenda en een flexibele keuze agenda. Bij de uitvoering van de samenwerking staan de portefeuillehouders centraal. Zij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de agenda's. De kernagenda is ingekaderd tot de thema's Economie/toerisme, Ruimte en Mobiliteit, Wonen/Herstructurering, Duurzaamheid en Sociaal Economische Structuurversterking. Daarnaast is Grensoverschrijdende samenwerking een taakveld binnen het DB. Ook staat Stadsregio Parkstad Limburg aan de lat voor de realisatie van de Regio Deal (2018), de coördinatie van de verdeling van de DU Bevolkingsdaling en de voorbereidingen voor een Regio Deal 2.0 (2022).		
Risico's en kansen	Bij uitreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.		
Ontwikkelingen	In 2022 is een verkenning opgestart om de regionale uitvoeringskracht op een aantal thema's te versterken. In 2023 worden hiervan de resultaten verwacht.		

Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW), gevestigd te Roermond

Doel/maatschappelijk belang	De Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) is een samenwerkingsverband voor heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapbelastingen en voor uitvoering van de wet WOZ. Voor de gemeente Voerendaal betekent dit concreet dat de uitvoeringstaken van de gemeentelijke belastingtaken en administratieve taken van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). Doel van het samenwerkingsverband is om de belastingheffing en invordering op een kwalitatief hoog niveau en doelmatig te realiseren.		
Partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul, Venlo, Voerendaal, Weert, het Waterschap Limburg.		
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en het waterschap door een DB-lid. De gemeente Voerendaal wordt vertegenwoordigd door de portefeuillehouder financiën. Tevens is de portefeuillehouder financiën van Voerendaal lid van het DB.		
Financieel belang	In 2022 is aan BsGW een bijdrage van € 181.000 betaald. De totale kosten van de GR bedroegen € 20.117.000.		
	Bedragen in € x 1.000		
	Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022
	Eigen vermogen	-362	1.982
	Vreemd Vermogen	9.395	8.199
	Financieel resultaat 2022		792
Activiteiten/prestaties/effecten	Beleidsverantwoording; de beleidsdoelstellingen voor 2022 zijn gerealiseerd. Algemene zaken betrekking hebbende op activiteiten en prestaties zijn vastgelegd in een standaard uitvoeringsovereenkomst (SUO) terwijl verdere detailafspraken zijn opgenomen in specifieke voorwaarden en overeengekomen richtlijnen voor gegevensuitwisseling. De uitwisseling van BAG/GEO gegevens wordt namens de gemeente Voerendaal verzorgd door het Gegevenshuis, eveneens gebaseerd op een overeengekomen richtlijn hierover.		
Risico's en kansen	Het aantal toenemende bezwaar- en beroepschriften en daarmee samenhangende proceskostenvergoeding vormt een risico. Daar waar 2022 een historisch laag aantal WOZ-bezwaren kende, kan worden gesteld dat de aanslagronde 2023 een ongekend groot aantal WOZ-bezwaren zal opleveren (betreft een landelijk beeld). De door het kabinet aangekondigde maatregelen zullen op zijn vroegst in 2024 effect krijgen.		
Ontwikkelingen	Speerpunten voor 2023 zijn: - het harmoniseren van processen en heffingsystematieken. - implementatie van de nieuwe belastingapplicatie; - het herijken van de kostenverdelmethode; - het aantal bezwaren / beroepen en daarmee samenhangende proceskosten proberen terug te dringen.		

Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL), gevestigd te Heerlen

Doel/maatschappelijk belang	Uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW): het voorzien in de werkgelegenheid, mensontwikkeling en begeleiding van SW-geïndiceerden.
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Sociale Zaken is zowel lid van het Dagelijks Bestuur als van het Algemeen Bestuur.

Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL), gevestigd te Heerlen

Financieel Belang	Tekorten van het werkvoorzieningschap worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdragen vanuit de rijkssubsidie voor de uitvoering van de WSW wordt onder de deelnemende gemeenten verrekend o.b.v. het gemiddeld aantal arbeidsjaren per jaar. Met ingang van het jaar 2015 is het WSW budget onderdeel van het ongedeelde Participatiebudget ter uitvoering van de Participatiewet. Voerendaal heeft in 2022 € 1.204.120 betaald. De totale kosten van de GR bedroegen € 74.193.760. Bedragen in € x 1.000 <table><tr><td>Financiële informatie</td><td>Per 1 jan. 2022</td><td>Per 31 dec. 2022</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>82</td><td>76</td></tr><tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>108</td><td>94</td></tr><tr><td>Financieel resultaat 2022</td><td></td><td>570</td></tr></table>	Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022	Eigen vermogen	82	76	Vreemd Vermogen	108	94	Financieel resultaat 2022		570
Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022											
Eigen vermogen	82	76											
Vreemd Vermogen	108	94											
Financieel resultaat 2022		570											
Activiteiten/prestaties/effecten	Het werkvoorzieningschap voorziet in de mensontwikkeling en begeleiding van SW-geïndiceerden. Deze activiteiten staan in relatie tot het thema sociaal domein van de begroting, specifiek het beleidsveld inkomensregelingen. Ze zijn gericht op de begeleiding van de doelgroep “Wsw-oud”. Sinds 1 januari 2015 kunnen er geen nieuwe mensen meer instromen in de Wsw. Mensen met een arbeidsbeperking worden na 1 januari 2015 op grond van de participatiewet zoveel mogelijk begeleid naar regulier werk.												
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschappelijke regeling.												
Ontwikkelingen	Aangezien er geen nieuwe instroom meer is in de Wsw zal de tekortbijdrage aan de GR WOZL steeds verder afnemen. In 2022 is er coronacompensatie ontvangen waarmee er o.a. een sociaal fonds voor de medewerkers is ingericht.												

Werkgevers servicepunt Parkstad, gevestigd te Heerlen

Doel/maatschappelijk belang	Het samenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt voor burgers met een loonwaarde tussen 30-100% die behoren tot de doelgroep van de voormalige Wsw en de Participatiewet.		
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal. Voor de gemeenten Gulpen-Wittern, Vaals en Valkenburg voert WSP Parkstad/WOZL alleen de Wet Sociale werkvoorziening (Wsw) uit.		
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Sociale Zaken is zowel lid van het Dagelijks Bestuur als van het Algemeen Bestuur.		
Financieel Belang	Tekorten van het WSP worden gedragen door de deelnemende gemeenten. Voerendaal heeft in 2022 € 64.665 betaald. De totale kosten van de GR bedroegen € 4.120.439.		
	Bedragen in € x 1.000		
	Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022
	Eigen vermogen	0	0
	Vreemd Vermogen	0	0
	Financieel resultaat 2022		787
Activiteiten/prestaties/effecten	Het WSP is verantwoordelijk voor de zogenaamde uitstroom binnen het instroom-doorstroom-uitstroom-proces (IDU-proces) dat wordt uitgevoerd in een samenwerking tussen WSP Parkstad en de 7 Parkstadgemeenten. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de instroom- en doorstroomfase en het WSP Parkstad, is samen met de lokale banenmakelaars, verantwoordelijk voor de uitstroomfase.		
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de		

Werkgevers servicepunt Parkstad, gevestigd te Heerlen

	gemeenschappelijke regeling. De resultaten van de uitstroom kunnen achterblijven ten opzichte van de prognoses.
Ontwikkelingen	Uitstroom is afhankelijk van de arbeidsmarkt. De coronapandemie kwam in 2022 ten einde. In 2022 was er sprake van een zeer krappe arbeidsmarkt. De plaatsingsdoelstellingen zijn behaald (w.o. 747 reguliere plaatsingen) maar dit was geen makkelijk opgave omdat het aantal direct plaatsbare kandidaten in 2022 verder is opgedroogd en het aantal mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt is toegenomen. Voor WSP blijft het te allen tijde een uitdaging om de mogelijkheden van de doelgroep te laten aansluiten op de arbeidsmarkt.

Kompas, gevestigd te Nuth

Doel/maatschappelijk belang	Doel is het bieden van een vangnet voor mensen welke (tijdelijk) geen eigen inkomen (kunnen) verwerven en het actief begeleiden van deze mensen terug naar de arbeidsmarkt.		
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal.		
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor sociale zaken is lid van het Dagelijks Bestuur, twee afgevaardigden uit de gemeenteraad zijn lid van het Algemeen Bestuur.		
Financieel Belang	De totale kosten van de GR bedroegen voor 2022 € 17.013.613. De bijdrage van Voerendaal bedroeg:		
	• Product Inkomen € 1.790.436 • Product Arbeidsparticipatie € 186.769 • Product Zorg € 243.019 • Product Bedrijfsvoering € 718.786		
	Bedragen in € x 1.000		
	Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022
	Eigen vermogen	200	200
	Vreemd Vermogen	1.383	1.708
Activiteiten/prestaties/effecten	Het vaststellen van al dan niet recht op inkomensondersteuning, trainen van werkzoekenden en toeleiden naar werk, zorgproducten (uitvoering bijzondere bijstand en gemeentelijk minimabeleid). Deze activiteiten staan in relatie tot het programma sociaal domein van de programmabegroting. Alles staat in het teken van het ontwikkelen van klanten en toeleiden naar werk (en waar dit nog niet mogelijk is toeleiding naar participatie).		
	Het vaststellen van al dan niet recht op inkomensondersteuning, trainen van werkzoekenden en toeleiden naar werk, zorgproducten (uitvoering bijzondere bijstand en gemeentelijk minimabeleid). Deze activiteiten staan in relatie tot het programma sociaal domein van de programmabegroting. Alles staat in het teken van het ontwikkelen van klanten en toeleiden naar werk (en waar dit nog niet mogelijk is toeleiding naar participatie).		
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschappelijke regeling. Het bieden van inkomensondersteuning en het minimabeleid zijn open einde regelingen.		
Ontwikkelingen	In 2022 is Kompas gestart met het uitvoeren van de nieuwe wet Inburgering. In 2022 heeft Kompas de opdracht gekregen het leefgeld voor Oekraïense vluchtelingen uit te betalen en is tevens de uitbetaling van de energietoeslag 2022 is door Kompas uitgevoerd. Ook voor Kompas is het een uitdaging om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt naar werk toe te leiden.		

Veiligheidsregio Zuid-Limburg, gevestigd te Margraten

Doel/maatschappelijk belang	Het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweertzorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing binnen het werkgebied van de Veiligheidsregio Zuid Limburg. Specifieke taken: 1. Het uitvoeren van de taken en bevoegdheden welke bij of krachtens de Wet veiligheidsregio's en de Wet publieke gezondheid aan het openbaar lichaam zijn opgedragen; 2. Het coördineren van de voorbereiding van de gemeentelijke processen op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding; 3. Het uitvoeren van overige taken en bevoegdheden welke door de colleges van de deelnemende gemeenten aan het bestuur van de Veiligheidsregio zijn opgedragen c.q. gedelegeerd.														
Partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Sittard-Geleen, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.														
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het Algemeen Veiligheidsbestuur.														
Financieel belang	De kosten van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg worden gedragen door de deelnemende gemeenten. Voor het uitvoeren van eerdergenoemde taken wordt jaarlijks een exploitatiebijdrage betaald. In 2022 heeft Voerendaal € 900.594 bijgedragen. Dit is inclusief de bijdragen voor GHOR, Veiligheidsbureau, Bevolkingszorg en Burgernet. Bedragen in € x 1.000 <table><tr><td>Financiële informatie Brandweer ZL</td><td>Per 1 jan. 2022</td><td>Per 31 dec. 2022</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>4.761</td><td>4.789</td></tr><tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>55.556</td><td>59.386</td></tr><tr><td>Financieel resultaat 2022</td><td></td><td>-402</td></tr></table>			Financiële informatie Brandweer ZL	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022	Eigen vermogen	4.761	4.789	Vreemd Vermogen	55.556	59.386	Financieel resultaat 2022		-402
Financiële informatie Brandweer ZL	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022													
Eigen vermogen	4.761	4.789													
Vreemd Vermogen	55.556	59.386													
Financieel resultaat 2022		-402													
Activiteiten/prestaties/effecten	Uitvoeren van de hierboven vermelde wettelijke taak. Deze activiteiten zijn gerelateerd aan het programma Veiligheid van de programmabegroting en zijn gericht op de veiligheid van bewoners, bedrijven en bezoekers.														
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.														
Ontwikkelingen	Een belangrijke actuele ontwikkeling is de constatering dat het fundament van de veiligheidsregio's moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de praktijk. Deze versterking richt zich nu voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. Het Rijk stelt hiervoor extra middelen beschikbaar. VRZL zal deze middelen inzetten voor het toekomstgericht verder professionaliseren van crisisbeheersing door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking, risico- en crisiscommunicatie en voor de versteviging van de informatiepositie. Tevens voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid. Daarnaast zijn er enkele autonome ontwikkelingen met een financiële impact voor VRZL die niet door VRZL te beïnvloeden zijn, zoals de extreme prijsstijgingen van met name de energiekosten en de loonstijging, voortkomend uit het principeakkoord met de vakbonden inzake een nieuwe CAO die niet volledig gecompenseerd worden door de indexering van de gemeentelijke bijdrage.														

Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) Zuid Limburg, gevestigd te Heerlen.

Doel/maatschappelijk belang	Zorgdragen voor de publieke gezondheid, toezicht op de kwaliteit WMO, Veilig Thuis, ambulancezorg, GHOR vangnetfunctie en crisiszorg verslaafden, dak- en thuislozen en sociaal medische advisering.
-----------------------------	--

Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) Zuid Limburg, gevestigd te Heerlen.

Partijen	De GGD Zuid Limburg is een Gemeenschappelijke Regeling die is ingesteld door 16 gemeenten in Zuid-Limburg, te weten: Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Sittard-Geleen, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.												
Bestuurlijk belang	De verantwoordelijke portefeuillehouder is lid van het Algemeen Bestuur en lid van de financiële commissie.												
Financieel belang	De deelnemende gemeenten nemen op basis van het PKA-model verplichte en aanvullende producten af tegen vastgestelde tarieven. De totale kosten van de GR bedroegen voor 2022 € 99.331.773 op Zuid-Limburgs niveau. Voor Voerendaal bedroeg de bijdrage: • Programma GGD (publieke gezondheid) € 164.281 • Veilig Thuis € 125.099 • Jeugdgezondheidszorg (WPG) € 398.068 Bedragen in € x1000 <table><tr><td>Financiële informatie</td><td>Per 1 jan. 2022</td><td>Per 31 dec. 2022</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>1.979</td><td>1.739</td></tr><tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>39.032</td><td>36.190</td></tr><tr><td>Financieel resultaat 2022</td><td></td><td>-1.697</td></tr></table>	Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022	Eigen vermogen	1.979	1.739	Vreemd Vermogen	39.032	36.190	Financieel resultaat 2022		-1.697
Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022											
Eigen vermogen	1.979	1.739											
Vreemd Vermogen	39.032	36.190											
Financieel resultaat 2022		-1.697											
Activiteiten/prestaties/effecten	Het uitvoeren van de collectieve preventie (de wettelijke WCPV-taken), met extra aandacht voor gezondheidsrisico's voor de mens in de fysieke en sociale omgeving. De activiteiten van de GGD staan in relatie tot het programma Volksgezondheid en milieu van de programmabegroting; specifiek het beleidsveld 'Regionaal gezondheidsbeleid.												
Risico's	Door de deelnemende gemeenten is gekozen om géén weerstandsvermogen op te bouwen bij de GGD. Mogelijke verliesbijdragen worden naar rato van het inwoneraantal door de gemeenten gedragen. Een aantal van de gekwantificeerde risico's heeft een structureel karakter, terwijl een belangrijk deel van de weerstandscapaciteit een incidenteel karakter heeft (75% van de weerstandscapaciteit). Deze weerstandscapaciteit zal in de komende jaren verder worden aangewend, waardoor het weerstandsvermogen verder zal verslechteren. Vanaf 2020 voert GGD de taken van de Jeugdgezondheidszorg van 0 tot 18 jarigen uit. Het basispakket wordt gefaseerd verder uitgebreid in combinatie met de ambities van de aanpak trendbreuk. Dit zorgt voor oplopende kosten voor de begroting GGD t/m 2025.												
Ontwikkelingen	In het regionaal gezondheidsbeleid is vastgelegd dat het doel is om een trendbreuk te realiseren de gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg in te lopen op gestructureerde wijze door middel van effectief bewezen interventies en programma's. Het programmabureau Trendbreuk, ondergebracht bij de GGD, heeft hierbij de rol om dit samen met gemeenten, zorgpartners en andere maatschappelijke partners te ontwikkelen en uit te bouwen. Dit in combinatie met de ontwikkeling van een eigentijdse JGZ. De GGD is gezien alle ontwikkelingen van de afgelopen jaren (o.a. COVID) aan de slag met een nieuw meerjarenperspectief waarbij er ook sprake is van financiële consequenties.												

Reinigingsdienst Rd4, gevestigd te Heerlen.

Doel/maatschappelijk belang	Het doelmatig, milieuhygiënisch verantwoord en marktconform (doen) inzamelen en verwerken van afvalstoffen (basispakket), het reinigen van de openbare ruimten en de daarmee samenhangende taken alsmede het bestrijden van gladheid (pluspakket).
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid. De wethouder verantwoordelijk voor Milieu is lid van het Algemeen

Reinigingsdienst Rd4, gevestigd te Heerlen.

Financieel belang	Bestuur.											
	Voor alle taken uitbesteed bij Rd4 worden de kosten op basis van prijzen per ton afval bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht. In 2022 bedroegen de lasten voor de inzameling van huishoudelijk afval voor Voerendaal € 1.003.080. De lasten worden doorberekend in de tarieven van de afvalstoffenheffing.											
	De totale kosten van Rd4 worden per product en per gemeente toegerekend. Toerekening vindt plaats door per afvalstroom hoeveelheden, logistieke uren en gebruikmaking van inzameldiensten naar de afzonderlijke gemeenten toe te kennen.											
	Bedragen in € x1000											
	<table><tr><td>Financiële informatie</td><td>Per 1 jan. 2022</td><td>Per 31 dec. 2022</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>4.027</td><td>2.495</td></tr><tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>38.833</td><td>40.448</td></tr><tr><td>Financieel resultaat 2022</td><td></td><td>-606</td></tr></table>	Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022	Eigen vermogen	4.027	2.495	Vreemd Vermogen	38.833	40.448	Financieel resultaat 2022	
Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022										
Eigen vermogen	4.027	2.495										
Vreemd Vermogen	38.833	40.448										
Financieel resultaat 2022		-606										
Activiteiten/prestaties/effecten	De basisactiviteiten zijn het verwijderen van de huishoudelijke afvalstromen. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in het (op)halen (restafval, gft, papier, grof vuil, snoeiafval), straatvoorzieningen (glas, papier, textiel) en de overige diensten (o.a. servicepunt). Daarnaast neemt Voerendaal de volgende activiteiten af uit het pluspakket, o.a. straatreiniging, registratie en opruimen afvaldumpingen, huisuitzettingen en de coördinatie van de afzet van afvalstromen.											
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.											
Ontwikkelingen	2022 was het eerste jaar waarin het Strategisch Meerjaren plan 2022-2026 als leidraad is gebruikt voor de verdere doorontwikkeling van Rd4. Door de aanbesteding van de verwerking van grofvuil zijn de verwerkingskosten sterk gedaald. Twee zaken die daarnaast een grote rol hebben gespeeld in 2022 zijn de gestegen brandstofprijzen en loonkosten van het personeel en de gestegen vergoeding voor oud papier. Deze laatste is de belangrijkste factor in de financieel positieve afsluiting van het jaar. Uitdaging voor de toekomst is en blijft: Geen afval meer en een oneindig hergebruik van grondstoffen (zogenoemde circulaire economie). Verder wordt de komende jaren ingezet op ontwikkelen grondstoffenmanagement, overbrengen circulaire boodschap, verdere professionalisering inzameling en verduurzamen organisatie.											

RUD Zuid-Limburg, gevestigd te Maastricht

Doel/maatschappelijk belang	Ter behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van de uitvoering van taken van vergunningverlening, toezicht op en handhaving van het omgevingsrecht.
Partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en de Provincie Limburg.
Bestuurlijk belang	Het openbaar lichaam heeft een algemeen bestuur. De colleges van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten wijzen uit hun midden een lid van het algemeen bestuur aan. Voor Voerendaal is de burgemeester lid van het algemeen bestuur.
Financieel belang	Deelnemers dragen bij aan de kosten van het goed functioneren van het openbaar lichaam en het uitoefenen van de hem opgedragen taken op basis van de feitelijke afname van taken. De totale kosten van de GR bedroegen voor 2022 € 13.569.041. Voor het uitvoeren van eerdergenoemde taken wordt jaarlijks een exploitatiebijdrage betaald. In 2022 bedroegen de lasten voor Voerendaal € 115.097. De jaarrekening sluit met een negatief resultaat van -€ 18.219. Daar staat tegenover de inzet van twee bestemmingsreserves voor € 100.000 en € 96.902. Verder wordt het weerstandsvermogen verhoogd met € 75.000.

RUD Zuid-Limburg, gevestigd te Maastricht

	Per saldo resulteert dit in een positief resultaat van € 103.683 welk wordt teruggegeven aan de deelnemers. Aandeel Voerendaal hierin is € 946. Bedragen in € x1000 <table><tr><td>Financiële informatie</td><td>Per 1 jan. 2022</td><td>Per 31 dec. 2022</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>1.137</td><td>1.147</td></tr><tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>2.161</td><td>2.329</td></tr><tr><td>Financieel resultaat 2022</td><td></td><td>- 18</td></tr></table>	Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022	Eigen vermogen	1.137	1.147	Vreemd Vermogen	2.161	2.329	Financieel resultaat 2022		- 18
Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022											
Eigen vermogen	1.137	1.147											
Vreemd Vermogen	2.161	2.329											
Financieel resultaat 2022		- 18											
Activiteiten/prestaties/effecten	De gemeente Voerendaal heeft naast de basistaken, zijnde de gemeentelijk overstijgende bedrijven en keten-gerelateerde milieutaken, ook aanvullende milieutaken overgedragen.												
Risico's en kansen	Veranderingen van wetgeving, met name de komst van de omgevingswet, zorgt voor de wijziging van de omvang van de taken die door de RUD moeten worden uitgevoerd. Dit zal leiden tot een verandering in de bijdrage. De huidige arbeidsmarkt en het personeelstekort zorgen voor knelpunten binnen de planning en de uitvoering. Indien hiervoor inhuur van personeel nodig is, kan dit leiden tot een verhoging in de bijdrage. Eventuele nadelige of voordelige exploitatieresultaten worden door de deelnemers gedragen.												
Ontwikkelingen	Gemeente Voerendaal is overgegaan op Squit 20/20. Hiermee kan direct gecommuniceerd worden met de RUD. Het testen van dit communicatiesysteem is in 2022 uitgevoerd, waarbij rekening gehouden wordt met het OLO (omgevingsloket) en het DSO (Digitaal Systeem Omgevingswet). In 2022 is uitvoering gegeven aan het werkprogramma 2022. In dit werkprogramma zijn de wettelijke milieutaken en een aantal niet- basistaken opgenomen. Door personeelstekort konden enkele geplande taken niet uitgevoerd worden. Op basis van prioritering zijn deze taken deels doorgeschoven naar 2023. Voor de verschillende milieuonderwerpen zijn de opdrachten gestandaardiseerd zodat de advisering door de RUD versneld kan worden. In 2021 is gestart met het onderzoek om de kosten van advies en onderzoek terug te leggen bij de partij die hier verantwoordelijk voor is. De eerste stap die hierin is gezet is het aanpassen van de legesverordening voor leges. Het gaat dan over de leges voor milieubelastende activiteiten van een bedrijf voor een aanvraag van een omgevingsvergunning. Medio 2021 is de RUD gestart met het opstellen van een projectplan voor de pilot milieucontactpersoon. De uitvoering hiervan zou medio 2022 starten. Hier is echter nog geen uitvoering aan gegeven. Binnen de SGOVP hebben verschillende overleggen plaats gevonden om gezamenlijk input te leveren aan de RUD. Hierbij gaat het om: • De P&C cyclus; • De voorbereiding van de overleggen van het algemeen bestuur; • De productencatalogus; • De risico inventarisatie RUD.												

Het Gegevenshuis, gevestigd te Landgraaf.

Doel/maatschappelijk belang	Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimte gerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd. Het Gegevenshuis is door de opdracht gevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimte gerelateerde data in het publieke domein, waardoor het Gegevenshuis een substantiële bijdrage kan leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid. Als openbaar lichaam fungeert Het Gegevenshuis als Shared Service Centre in het publieke domein en ligt de focus om continu te innoveren, de dienstverlening te verbeteren en kosten te reduceren.
-----------------------------	---

Het Gegevenshuis, gevestigd te Landgraaf.

Partijen	Deelnemers zijn de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap Limburg.		
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Van iedere deelnemende gemeente neemt een bestuurder zitting in het algemeen bestuur. Voor de gemeente Voerendaal is dit de portefeuillehouder bedrijfsvoering.		
Financieel belang	In 2022 heeft Voerendaal € 170.593 bijgedragen. De totale kosten van de GR bedroegen € 4.336.021.		
	Bedragen in € x1000		
	Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022
	Eigen vermogen	318	315
	Vreemd Vermogen	1.079	1.060
	Financieel resultaat 2022		298
Activiteiten/prestaties/effecten	Bij Het Gegevenshuis is sprake van een hoofdtaak: het beheren van geo-data van object- en ruimte-gerelateerde (basis)registraties. Het uitvoeren van deze taken vloeit voort uit de wettelijke verplichtingen binnen het stelsel van basisregistraties (b.v. BAG, BGT, WKP) dan wel uit het ondersteunen van beleid, uitvoering en publieke dienstverlening bij overheidstaken. In 2018 zijn deze taken uitgebreid met het databeheer van riool, groen en grijs.		
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. Uitbreiding van het aantal deelnemers zal resulteren in een structureel lagere exploitatiebijdrage.		
Ontwikkelingen	De strategische agenda van Het Gegevenshuis kent twee pijlers: groei en innovatie. Groei om voldoende robuust te worden en de maximale voordelen van schaalgrootte te genereren en voor het behoud van regionale werkgelegenheid. Innovatie om met slimme producten en diensten een extra dimensie en efficiëncyslag te kunnen geven aan beleid, uitvoering en dienstverlening. Het gebruik van geo-data zal nog verder worden uitgebreid in de komende jaren.		

Parkstad IT, gevestigd te Heerlen.

Doel/maatschappelijk belang	De bestaande missie van het ICT-samenwerkingsverband Parkstad-IT luidt als volgt. Parkstad-IT: 1. Waarborgt voor haar deelnemers de continuïteit, bedrijfszekerheid en innovatiekracht van de ICT-dienstverlening door beperking van organisatorische kwetsbaarheid; 2. Verhoogt de kwaliteit van processen, waardoor partijen beter kunnen functioneren; 3. Verhoogt de professionaliteit en deskundigheid van medewerkers; 4. Zet de beschikbare arbeidskracht efficiënter in; 5. Realiseert schaalvoordelen door efficiency: het ontdebellen van ICT-voorzieningen, het beperken van de (stijgende) ICT kosten; 6. Koopt gezamenlijk in soft- en hardware, bedrijfssoftware uitgezonderd, in overeenstemming met de eisen van de licentiegever; bedrijfstoepassingen van deelnemers (bijv. software voor Burgerzaken of Sociale Dienst) worden door henzelf aangekocht.		
Partijen	De huidige deelnemers aan de lichte gemeenschappelijke Parkstad IT zijn de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal en de Brandweer Zuid-Limburg.		
Bestuurlijk belang	Parkstad IT is een publiekrechtelijk samenwerkingsverband van gemeenten en instellingen die gemeentelijke taken uitvoert op het gebied van ICT-dienstverlening. De formeel juridische basis voor deelname aan Parkstad IT is een Gemeenschappelijke Regeling, zonder openbaar lichaam en zonder gemeenschappelijk orgaan, tussen de deelnemer en de gemeente Heerlen. Dit is een zogenaamde lichte GR, ook wel centrumgemeente constructie genoemd. De deelnemers worden vertegenwoordigd door de deelnemersraad bestaande uit de afdelingshoofden bedrijfsvoering.		

Parkstad IT, gevestigd te Heerlen.

Financieel belang	In 2022 is aan Parkstad IT een bijdrage van € 424.232 betaald. Bij het opstellen van de jaarrekening waren de jaarstukken van GR Parkstad IT nog niet voorhanden. Bedragen in € x1000 <table><tr><td>Financiële informatie</td><td>Per 1 jan. 2022</td><td>Per 31 dec. 2022</td></tr><tr><td>Eigen vermogen*</td><td></td><td>Niet bekend</td></tr><tr><td>Vreemd Vermogen**</td><td></td><td>Niet bekend</td></tr><tr><td>Financieel resultaat 2022</td><td></td><td>Niet bekend</td></tr></table> */** Parkstad IT stelt geen balans op waardoor deze financiële informatie niet voorhanden is. Parkstad IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van PIT met meer dan € 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar.	Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022	Eigen vermogen*		Niet bekend	Vreemd Vermogen**		Niet bekend	Financieel resultaat 2022		Niet bekend
Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022											
Eigen vermogen*		Niet bekend											
Vreemd Vermogen**		Niet bekend											
Financieel resultaat 2022		Niet bekend											
Activiteiten/prestaties/effecten	Deze regeling heeft tot doel om de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende partijen te behartigen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie.												
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.												
Ontwikkelingen	Op bedrijfsvoeringsgebied richten ze zich op de doorontwikkeling naar een adequate dienstverlening waarin alle stakeholders vertrouwen hebben. Ook dient er een doorontwikkeling plaats te vinden m.b.t. de informatievoorziening vanuit Parkstad-IT: denk aan het opzetten en integreren van producten vanuit de P&C-cyclus, verantwoordings-rapportages, verbeteraanpak om de basis op orde krijgen. Daarnaast is Parkstad-IT zich aan het oriënteren om in 2024 naar een volwaardige GR te transformeren.												

Omnibuzz, gevestigd te Geleen.

Doel/maatschappelijk belang	Het doel is het bieden van een kwalitatief hoogstaande, effectieve en efficiënte vervoersvoorziening die aansluiting vindt op andere vervoersvormen zoals het openbaar vervoer en de transformatie in de zorg. Hierbij wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van ontschotting, bundeling van vervoerscapaciteit en een gezamenlijke uitvoering van vervoer. Daarom is een flexibele en toekomstbestendige organisatie van het doelgroepenvervoer nodig die door gemeenten direct aangestuurd kan worden. Door samenwerking zijn synergievoordelen te behalen, en kunnen de systeemkenmerken van vervoer (de kenmerken van de vervoersmiddelen, planning, eisen materieel, telefoonnummer en klantenservice) overal gelijk zijn. Dit bevordert de kwaliteit. De resultaten waar Omnibuzz zich op richt: • Minder doelgroepenvervoer door toeleiding naar het OV; • Laagdrempelig en toegankelijk vervoer; • Efficiënt en doelmatig doelgroepenvervoer; • Bijdrage leveren aan het langer en volwaardig kunnen participeren in de maatschappij; • Klantgerichtheid en klanttevredenheid; • Competente en gedreven medewerkers; • Een 'slimme' organisatie mobiliteit; • Samenwerking partners.
Partijen	Alle Limburgse gemeenten behalve Mook en Middelaar.
Bestuurlijk belang	De verantwoordelijk portefeuillehouder is namens de gemeente Voerendaal afgevaardigd als lid van het algemeen bestuur van Omnibuzz.

Omnibuzz, gevestigd te Geleen.

Financieel belang	De totale kosten van de GR bedroegen voor 2022 € 21.933.426. In 2022 is aan Omnibuzz een bijdrage betaald van € 198.162 onderverdeeld in: • Vervoerskosten € 144.019 • Regie en planning € 19.362 • Bedrijfsvoering € 34.781 Bedragen x € 1.000 <table><tr><th>Financiële informatie</th><th>Per 1 jan. 2022</th><th>Per 31 dec. 2022</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>1.356</td><td>1.039</td></tr><tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>3.626</td><td>1.977</td></tr><tr><td>Financieel resultaat 2022</td><td></td><td>3.382</td></tr></table>	Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022	Eigen vermogen	1.356	1.039	Vreemd Vermogen	3.626	1.977	Financieel resultaat 2022		3.382
Financiële informatie	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022											
Eigen vermogen	1.356	1.039											
Vreemd Vermogen	3.626	1.977											
Financieel resultaat 2022		3.382											
Activiteiten/prestaties/effecten	Collectief vraagafhankelijk vervoer (cvv), dagbestedingsvervoer (Wmo en jeugd), leerlingenvervoer.												
Risico's en kansen	<u>Risico's:</u> - Kostenontwikkeling: We hebben te maken met forse prijsstijgingen: Op de eerste plaats de historisch hoge NEA-index van 13,7% (a.g.v. gestegen brandstofprijzen en de gestegen cao-lonen in de taxibranche). Maar ook bij de overige bedrijfsvoeringskosten zijn bij diverse leveranciers forse indexaties aan de orde. - Krapte arbeidsmarkt: de taxibranche staat al geruime tijd onder druk, er is een groot tekort aan chauffeurs. Momenteel wordt er minder gereisd dan voor Corona (ongeveer 30% minder). Mede hierdoor is het mogelijk om alle ritten nog uit te voeren. Als we te maken zouden hebben met het vervoersvolume van voor Corona (of zelfs een jaarlijkse stijging van 5%), dan zouden waarschijnlijk niet alle ritten meer uitgevoerd kunnen worden. <u>Kansen:</u> Om de aangevraagde ritten te kunnen blijven uitvoeren en geen klanten teleur te stellen heeft Omnibuzz ingezet op het informeren van klanten en het logisch plannen, eerder boeken, piekmomenten mijden, etc. Ook zijn de nachtritten stopgezet, wordt er aangedrongen om korte ritten met de scooter te doen, gemeenten wordt gevraagd kritisch te kijken naar individueel vervoer, en loosritten te beperken.												
Ontwikkelingen	- Wijziging GR per 1-1-2023: de GR is aangepast op het onderdeel afrekeningsystematiek (kilometers i.p.v. zones). Door de gewijzigde afrekeningsystematiek blijven weliswaar de totale kosten voor Omnibuzz-breed exact gelijk, maar er vindt een verschuiving van de kostenverdeling tussen gemeenten onderling plaats (dit heeft dus geen gevolgen voor de reizigers, alleen voor de gemeenten). Voor Voerendaal zijn de effecten nagenoeg verwaarloosbaar (+€ 3000) - Aanpassing van de GR voor wat betreft de wettelijk verplichte wijzigingen a.g.v. de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) per 1-7-2022 is voorzien per 01-07-2024. - Prijsverhoging 2023: de vervoersstarieven worden jaarlijks geïndexeerd met de NEA-index. Voor 2023 is deze index 13,7%. Dit heeft voor een belangrijk deel betrekking op de gestegen brandstofkosten (+6,9%) en de stijging van de cao-lonen in de taxibranche per 1 januari 2023 met 8% sterk door in de totale kostenontwikkeling (+ 6,8%). - Vervoersvolume: In het pré-coronatijdperk was er sprake van een groeiende vervoersvraag (ongeveer 5% per jaar). Deze stijgende lijn is sinds het uitbreken van de covid-pandemie afgeremd. Er is zelfs een sterke daling van de vervoersvraag te zien. Momenteel zitten we op ongeveer 70% van de vervoersbewegingen vergeleken met de periode vóór Corona.												

3.2 Deelnemingen

IBA Parkstad BV (Besloten Vennootschap), gevestigd te Heerlen.	
Doel/maatschappelijk belang	Invulling te geven aan de transformatie-/herstructureringsopgaven van Parkstad Limburg via de realisatie en ontwikkeling van de Internationale Bau Ausstellung Parkstad 2020/2021.
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal plus de provincie Limburg.
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Voerendaal participeert voor € 374 in het totale aandelenkapitaal (€ 20.776) van de BV. Voor de looptijd van de BV dragen partijen € 47 mln. bij: de bijdrage van Voerendaal is maximaal € 852.409 over de looptijd van IBA. In 2022 heeft Voerendaal € 10.800 bijgedragen, als additionele bijdrage i.v.m. verlenging Expojaar.
Activiteiten/prestaties/effecten	Het IBA-bureau heeft de volgende kerntaken: • organiseert de Open Oproep voor IBA-projecten en activeert projectdragers en allianties om mee te doen; • kwalificeert en selecteert projecten voor mogelijke financiële ondersteuning waarbij de regels ter uitsluiting van staatssteun worden gerespecteerd; • faciliteert, stimuleert en versterkt richtinggevende- en voorbeeldstellende projecten voor de transformatie van Parkstad. De IBA-organisatie is niet de projectuitvoerder; • organiseert de communicatie rondom IBA Parkstad; • investeert in de kwaliteit van innovatieve- en spraakmakende IBA-projecten; • verwerft financiële middelen uit subsidies en sponsoring; • organiseert ondersteunende activiteiten facilitering van de uitvoering van IBA-projecten. • Organiseert een expojaar waarin behaalde resultaten en opgedane kennis worden getoond. IBA fungeert hierbij primair als kwaliteitsmachine voor de verbetering van initiatieven. De eerste open oproep van IBA Parkstad heeft gelopen tot en met 15 december 2014. In deze oproep zijn bijna 300 project-ideeën ingediend, die door de curator-directeur en het Q-team gewaardeerd. Eind 2017 maakten 50 projecten onderdeel uit van het IBA Uitvoeringsprogramma. Eind 2022 is een aantal projecten reeds geheel gerealiseerd en afgewikkeld, een aantal lopen nog een aantal jaren door.
Risico's en kansen	Doordat in het verleden reeds afschrijving van het aandelenpakket heeft plaats gevonden, is het risico nihil tenzij deze onderneming extra bijdragen vraagt bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de BV. Het risico dat dit gebeurd is zeer gering.
Ontwikkelingen	Eind 2022 is een nieuwe directeur aangesteld, met als belangrijkste taak het verankeren van de opgedane kennis naar de toekomst toe en het afbouwen van de BV. Dit moet in 2023 leiden tot een zogenaamd Evolutieplan waarin helderheid wordt gegeven voor de periode t/m 2025.

NV Reinigingsdiensten RD4 (Naamloze Vennootschap), gevestigd te Heerlen	
Doel/maatschappelijk belang	De vennootschap heeft als doel het tot stand brengen van een doelmatige-, milieuhygiënische-, verantwoorde- en marktconforme inzameling van bedrijfsafval. Daarnaast houdt de vennootschap zich bezig met vegen van wegen en bedrijfsterreinen en -hallen, rioolreiniging en – inspectie, gladheidsbestrijding.
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Milieu is lid van de Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is houder van 1.188 aandelen van € 4,54 per aandeel (totaal € 5.391 boekwaarde). Het dividend 2021 (ontvangen in 2022) voor de gemeente Voerendaal bedroeg € 14.418.

NV Reinigingsdiensten RD4 (Naamloze Vennootschap), gevestigd te Heerlen

Activiteiten/prestaties/effecten	Inzamelen van huishoudelijk afval. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in het (op)halen (restafval, gft, papier, grofvuil, snoeiafval), straatvoorzieningen (glas, papier, textiel) en de overige diensten (servicepunt). Daarnaast bestaan er nog diverse plusactiviteiten, zoals het runnen van het kringloopcentrum. Deze activiteiten staan in relatie tot het programma "Volksgezondheid en Milieu" van de programmabegroting; specifiek het taakveld 'afval', en zijn onder meer gericht op het verminderen van de belasting op het milieu.
Risico's en kansen	Het risico t.a.v. het aandelenkapitaal beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. Daarnaast wordt het risico gelopen dat de gemeente extra bijdragen moet betalen bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV. Bij uittreden of wijziging takenpakket dient door de gemeente een schadeloosstelling plaats te vinden. Bij tegenvallende bedrijfsresultaten kan het dividend onder druk komen te staan.
Ontwikkelingen	Rd4 blijft investeren in een duurzame bedrijfsvoering. Deze intensivering van de vergroening van de bedrijfsvoering wordt actief uitgedragen bij de acquisitie en klantbenadering. Momenteel is de markt in beweging, niet in het minst door een gebrek aan recyclecapaciteit in Europa.

NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML) (Naamloze Vennootschap), gevestigd te Maastricht.

Doel/maatschappelijk belang	Het voorzien van de gehele Limburgse bevolking van zuiver, helder en betrouwbaar drinkwater, tegen een zo laag mogelijke prijs.		
Partijen	Alle Limburgse gemeenten.		
Bestuurlijk belang	De gemeente is aandeelhouder. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de Vergadering van Aandeelhouders.		
Financieel belang	Het betreft een deelneming in het aandelenkapitaal. De gemeente is houder van 4 aandelen van € 4.538 nominaal per aandeel (totaal € 18.152). Er wordt geen dividend uitgekeerd.		
		per 1 jan 2022	per 31 dec 2022
	Eigen vermogen	€ 194 mln	Niet bekend
	Vreemd Vermogen	€ 384 mln	Niet bekend
	Financieel resultaat 2022	Niet bekend	
Activiteiten/prestaties/effecten	Het verzorgen van de drinkwaterproductie, drinkwaterdistributie en het geven van voorlichting op het gebied van drinkwater. Deze activiteiten staan in relatie tot programma “Volksgezondheid en Milieu”, specifiek het taakveld ‘riolering’. De activiteiten richten zich op het onderhouden, in stand houden en verbeteren van de drinkwatervoorziening.		
Risico's en kansen	Het risico t.a.v. het aandelenkapitaal beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. Verder risico tot het betalen van extra bijdragen bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV.		
Ontwikkelingen	Geen.		

NV Enexis Holding (Naamloze Vennootschap), gevestigd te Rosmalen.

Doel/maatschappelijk belang	Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 miljoen klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en 2,9 miljoen klanten voor elektriciteit. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. Conform het in 2022 vastgestelde nieuw strategisch plan is gekozen voor de focus op kerntaken met drie hoofddoelen: • Sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes. Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe;
-----------------------------	--

NV Enexis Holding (Naamloze Vennootschap), gevestigd te Rosmalen.

	- Iedereen altijd toegang tot energie Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijke kosten; - Klanten weten wat ze aan Enexis hebben Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen.												
Partijen	Tal van gemeenten; Voerendaal is aangesloten bij VEGAL (Vereniging Gemeenten Aandeelhouders in Limburg binnen Enexis Holding).												
Bestuurlijk belang	De gemeente is aandeelhouder. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de Vergadering van Aandeelhouders.												
Financieel belang	Het betreft een deelneming in het aandelenkapitaal. Het nominale aandelenpakket bedraagt € 263.250 (263.250 aandelen van nominaal groot € 1,00). De boekwaarde van de aandelen is € 263.250. De gemeente ontvangt jaarlijks naar rato van het aantal aandelen een dividend. In 2022 is € 174.831 aan dividend ontvangen over 2021. Daarnaast is in 2020 is een converteerbare hybride lening verstrekt aan Enexis voor een bedrag van € 879.363. <table><tr><td></td><td>per 1 jan 2022</td><td>per 31 dec 2022</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 4.241 mln.</td><td>€ 5.441 mln.</td></tr><tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>€ 5.154 mln.</td><td>€ 4.907 mln.</td></tr><tr><td>Financieel resultaat 2022</td><td colspan="2">€ 1.300 mln.</td></tr></table>		per 1 jan 2022	per 31 dec 2022	Eigen vermogen	€ 4.241 mln.	€ 5.441 mln.	Vreemd Vermogen	€ 5.154 mln.	€ 4.907 mln.	Financieel resultaat 2022	€ 1.300 mln.	
	per 1 jan 2022	per 31 dec 2022											
Eigen vermogen	€ 4.241 mln.	€ 5.441 mln.											
Vreemd Vermogen	€ 5.154 mln.	€ 4.907 mln.											
Financieel resultaat 2022	€ 1.300 mln.												
Activiteiten/prestaties/effecten	Activiteiten op de gebieden van energievoorziening, communicatiesystemen en -diensten, zorg voor een schoon en gezond milieu en voorzieningen of diensten die met het vorenstaande samenhangen of daaraan verwant zijn. Deze activiteiten staan in relatie tot het programma “Bestuur en ondersteuning” van de programmabegroting; specifiek het taakveld 'treasury'.												
Risico's en kansen	Het nominaal aandelenkapitaal van deze vennootschap bedraagt € 149.682.196. Voerendaal bezit 0,17% hiervan met een nominale waarde van € 263.250. Daarmee zijn op grond van de wet (art. 2:81 BW) de verplichtingen en daarmee de aansprakelijkheid jegens Enexis Holding N.V. beperkt tot dit bedrag. Tegenvallende exploitatieresultaten van Enexis hebben een negatief effect op de dividenduitkering zoals jaarlijks wordt ontvangen door de gemeente. Het risico is echter gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Ten aanzien van de verstrekte converteerbare hybride lening is er een risico dat deze lening niet wordt terugbetaald door Enexis, maar wordt omgezet in aandelenkapitaal. Er wordt dan geen rentevergoeding meer ontvangen. Of dit gecompenseerd wordt door een hogere dividenduitkering is op dit moment onzeker.												
Ontwikkelingen	De missie en opgave hebben grote gevolgen voor de financiële positie van Enexis. Verkenningen van netbeheer NL en de individuele netbeheerders geven aan dat de energietransitie een enorme investeringsopgave en daaruit voortvloeiende kapitaalbehoefte tot gevolg heeft. Uitgangspunt is dat Enexis financieel solide blijft, geen financiële risico's neemt en tenminste een A credit-rating behoudt. In 2022 heeft Enexis de commerciële dochter Fudura verkocht, met een opbrengst van 1,3 miljard (boekwinst € 1,1 mld). Eind 2022 hebben de 3 regionale netbeheerders (Enexis, Alliander en Stedin) en hun aandeelhouders een onderhandelaarsakkoord bereikt met het Rijk over de voorwaarden en het proces voor een toekomstige participatie door het Rijk als de kapitaalbehoefte de mogelijkheden van het bedrijf en de huidige aandeelhouders overstijgt. Het akkoord over dit zogenaamde Afsprakenkader wordt voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 13 april 2023, evenals voorstellen omtrent de dividenduitkering Fudura en het dividendbeleid vanaf 2023.												

CSV Amsterdam (v/h Claim Staat Vennootschap BV), Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV en Vordering op Enexis BV (Besloten Vennootschappen), gevestigd te 's Hertogenbosch.

Als voortvloeisel uit de verkoop van Essent PLB (productie- en leveringsbedrijf) zijn in 2009 speciale BV's opgericht om de financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen. De BV's hebben een tijdelijk karakter. Alleen overheidslichamen die aandeelhouder van Essent zijn geweest, kunnen aandeelhouder zijn).

Openbaar belang	Deze deelnemingen zijn enerzijds verkregen bij de verkooptransactie van de aandelen Essent aan RWE en anderzijds bij de verkoop van de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf van Attero aan private equity organisatie Waterland. Ze hebben een tijdelijk karakter en dienen in eerste instantie om de financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen. Het betreft de volgende vennootschappen: - CSV Amsterdam B.V. - Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. - Vordering op Enexis B.V.		
Partijen	De verkopers van aandelen Essent.		
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de Vergadering van Aandeelhouders.		
Financieel belang	In 2020 zijn drie BV's (Verkoop Vennootschap BV, Vordering op Enexis BV en CBL Vennootschap BV) opgeheven en heeft voor deze BV's een finale afrekening plaatsgevonden.		
	Bedragen afgerond op hele duizendtallen		
	CSV Amsterdam BV	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022
	Eigen vermogen	€ 312.379	€ 210.079
	Vreemd vermogen	€ 22.664	€ 13.351
	Resultaat na belasting 2022	-€ 102.300	
	Dividend (incl. 15% belasting)	0	
	Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	Per 1 jan. 2022	Per 31 dec. 2022
	Eigen vermogen	€ 1.532.074.	€ 1.480.014
	Vreemd vermogen	€ 6.925	€ 9.914
	Resultaat na belasting 2022	-€ 52.060	
	Dividend (incl. 15% belasting)	0	
Activiteiten/prestaties/effecten	Acties die voortvloeien uit de afwikkeling van de verkoop aandelen Essent respectievelijk splitsing van Enexis BV.		
Risico's en kansen	De risico's voor de gemeente zijn zeer beperkt.		
Ontwikkelingen / beleidsvoornemens	CSV Amsterdam zal voorlopig nog voortbestaan in afwachting afloop bezwaarprocedure tegen de belastingdienst. De BV Publiek Belang Elektriciteitsproductie is in stand gehouden in verband met contractuele verplichtingen in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang kerncentrale Borssele. In 2023 zal onderzocht worden of deze contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd. De vennootschap zal dan in 2023 kunnen worden opgeheven.		

Nazorg Limburg BV (Besloten Vennootschap), gevestigd te Maastricht-Aachen Airport.

Doel/maatschappelijk belang	Bodemzorg Limburg beheert in opdracht van haar aandeelhouders de gesloten stortplaatsen in Limburg, ter bescherming van het milieu (waaronder grondwater) en ter voorkoming van negatieve gevolgen van bodemverontreiniging voor toekomstige generaties. Er zijn géén commerciële doeleinden.
Partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittern, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld,

Nazorg Limburg BV (Besloten Vennootschap), gevestigd te Maastricht-Aachen Airport.	
	Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Milieu vertegenwoordigt de gemeente in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is houder van 340 aandelen van € 0,45 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2022 € 0. De gemeentelijke bijdrage is met ingang van 2022 niet meer verschuldigd.
Activiteiten/prestaties/effecten	Het beheren van 9 gesloten stortplaatsen in Limburg. Dat beheer omvat onder andere het opsporen, analyseren en managen van milieurisico's van stortplaatsen en andere verontreinigde locaties.
Risico's en kansen	Het risico is nihil tenzij deze onderneming extra bijdragen vraagt bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de BV. Het risico dat dit gebeurt is zeer gering mede omdat de bedrijfsactiviteiten voornamelijk bestaan uit nazorg.
Ontwikkelingen	Bodemzorg Limburg zoekt actief naar mogelijkheden om gesloten stortplaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de nieuwe activiteiten het beleid van de overheid ondersteunen. Zo zijn onder andere op 3 locaties zonneparken aangelegd.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (Naamloze Vennootschap), gevestigd te 's Gravenhage.	
Doel/maatschappelijk belang	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Partijen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut (publieke sector).
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder financiën is lid van de Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is houder van 11.232 aandelen van € 2,50 per aandeel (totaal € 28.078 = boekwaarde). Het dividend over 2021 (verantwoord in 2022) voor de gemeente Voerendaal bedroeg € 25.609.
Activiteiten/prestaties/effecten	Het verzorgen van kredietverlening, beleggingen, advisering, betalingsverkeer en e-banking, gebiedsontwikkeling en vastgoed-ontwikkeling voor en in samenwerking met overheidspartijen. Deze activiteiten staan in relatie tot programma bestuur en dienstverlening van de programmabegroting; specifiek het beleidsveld 'financiering'.
Risico's en kansen	Over 2022 zal er 50% van de nettowinst (na uitkering aan houders van hybride kapitaal) worden uitgekeerd als dividend (€ 139 miljoen). Voor de toekomst blijven gunstige funding, kansen in de markt en kostenbeheersing essentieel om de marktpositie te behouden.
Ontwikkelingen	Met een gerealiseerde nettowinst van € 300 miljoen over het verslagjaar 2022 (2021: € 236 miljoen) is het rendement op het eigen vermogen met 6,7% (2021 5,5%). Specifieke oorzaken van dit vergeleken met 2021 relatief hoge rendement is het gestegen renteresultaat en een hoger positief resultaat financiële transacties. Het renteresultaat 2022 van € 481 miljoen is € 74 miljoen hoger dan het resultaat van 2021, welke het gevolg is van de verkregen rentekorting en de gestegen rente. Het positieve resultaat financiële transacties van € 113 miljoen (t.o.v. € 100 miljoen in 2021). Dit is voornamelijk behaald door verkoopresultaten en marktveranderingen. Over 2022 zal er 50% van de nettowinst (na uitkering aan houders van hybride kapitaal) worden uitgekeerd als dividend. Als gevolg van het aflossen van een financiering zal het renteresultaat waarschijnlijk lager uitkomen in 2023. BNG Bank verwacht een stijging van de bedrijfslasten in 2023, door investeringen in IT, hoge inflatie en CAO afspraken.

WoonWijzerWinkel Zuid Limburg (Besloten Vennootschap) gevestigd te Kerkrade	
Doel/maatschappelijk belang	Bijdragen aan de verduurzamingsopgave van Palet 1.0, 2.0 en 3.0.
Partijen	Gemeenten Beekdaalen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal

WoonWijzerWinkel Zuid Limburg (Besloten Vennootschap) gevestigd te Kerkrade	
Bestuurlijk belang	De wethouder Duurzaamheid is lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Voerendaal bezit voor € 995 aan aandelen op een totaal van € 20.000 aan aandelen. Daarnaast wordt jaarlijks een lening verstrekt tot in totaal € 63.000 welke met ingang van 2025 lineair wordt afgelost en uiterlijk op 1-1-2035 geheel is terugbetaald
Activiteiten/prestaties/effecten	Met de WoonWijzerWinkel wordt beoogd: 1. Beschikbaar stellen van één loket voor duurzaamheid in Parkstad; 2. Versnellen van de verduurzaming van de particuliere woningvoorraad in Parkstad; 3. Creëren van een fysieke manifestatie van de aanpak PALET; 4. In het kader van de SPUK energiearmoede is samen met WoonWijzerWinkel Limburg gestart met een aanpak gericht op het verminderen van energiearmoede. 5. Creëren van kansen op de arbeidsmarkt voor de nieuwe 'verduurzamers' (installateurs etc.), in samenwerking met het onderwijs; 6. Professionaliseren van de installatiebranche; 7. Ontwikkelen van economisch potentieel voor ondernemers, inclusief MKB; 8. Versterken 'van het groene' imago van Parkstad; 9. Mogelijk uitrollen naar of aansluiten van geheel Zuid-Limburg; 10. Beschikbaar stellen van een expertisecentrum Gasloos. De activiteiten van de WoonWijzerWinkel concentreren zich (vooralsnog) op de regio Parkstad.
Risico's en kansen	Met de WoonWijzerWinkel wordt tevens mogelijk gemaakt dat het economische verdienmodel lokaal verankerd is. De economische omzet in de regio bestaat uit twee delen; materiaalkosten en arbeidskosten. Op basis van het businessplan betekent dit gemiddeld een werkgelegenheid van 100 FTE per jaar binnen de regio. Dat betekent nieuwe kansen voor mensen die nu aan de kant staan, maar ook kansen voor mensen die nu al in die branche werkzaam zijn (bv. omscholing). Ten aanzien van de risico's zijn benoemd het ontbreken van (voldoende) klanten, het ontbreken van financieringsmogelijkheden, te sterke concurrentie en het ontbreken van voldoende arbeidskrachten. Hiertegen zijn mitigerende maatregelen voorzien.
Ontwikkelingen	In de opstartfase van de BV wordt een dashboard ontwikkeld met stuurinformatie in afstemming met de reeds beschikbare meetinstrumenten en criteria. Per twee jaar wordt een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie van de WoonWijzerWinkel uitgevoerd. Parkstad Limburg werkt samen met WoonWijzerWinkel om de website Parkstadverduurzaamt.nl verder uit te werken zodat burgers op een centrale pagina terecht kunnen voor informatie over verduurzaming, toegang tot advies en een overzicht aantreffen van landelijk, provinciale en lokale maatregelen.

Paragraaf Weerstandvermogen & Risicobeheersing

Inhoud paragraaf

In onderdeel “jaarrekening” wordt uitgebreid ingegaan op de effecten van deze jaarrekening voor de financiële positie van de gemeente Voerendaal. Een van de belangrijkste aspecten voor het oordeel omtrent de financiële positie betreft het weerstandvermogen. Bij weerstandvermogen gaat het om de mate waarin een gemeente in staat is middelen vrij te maken om mogelijke substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit ingrijpende consequenties heeft voor het voorgenomen beleid. Het weerstandvermogen brengt tot uitdrukking de relatie tussen de weerstandscapaciteit en risico's die zich eventueel kunnen voordoen.

In artikel 11 van het BBV is het begrip weerstandvermogen als volgt gedefinieerd:

'De relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie, te dekken'.

In principe bestaat weerstandscapaciteit uit de navolgende elementen:

Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
• Algemene reserve • Incidentele begrotingsruimte • Stille reserves • Post onvoorzien	• Onbenutte belastingcapaciteit • Structurele begrotingsruimte

Onderstaand zijn deze elementen nader toegelicht respectievelijk gekwantificeerd.

Algemene reserve.

De algemene reserve is de buffer die kan worden aangewend ter financiering van, in principe incidentele, opgetreden risico's. De stand van de algemene reserve is per 31-12-2022 € 5.303.000 (begroot per 31-12-2022 € 4.907.000). Daarnaast wordt ook de reserve sociaal domein als buffer meegenomen. In principe worden bestemmingsreserves niet gekwalificeerd als incidentele weerstandscapaciteit. Echter de reserve sociaal domein heeft hoofdzakelijk als doel het opvangen van (incidentele) risico's binnen dit domein (Jeugd, Participatie en Wmo). De stand van deze reserve is per 31-12-2022 € 1.398.000 (begroot per 31-12-2022 € 1.303.000). Zie voor verdere toelichting onderdeel Jaarrekening, hoofdstuk Reserves en voorzieningen.

De omvang van de stille reserves.

Van stille reserves is sprake indien de reële marktwaarde van de activa (bezittingen) de boekwaarde daarvan overstijgt. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als het bezit al geheel of gedeeltelijk afgeschreven is, maar nog wel bruikbaar voor een geïnteresseerde koper. Vaak worden als stille reserves genoemd gronden, gebouwen en aandelen. Praktisch gezien moeten deze bezittingen ook verkoopbaar zijn, willen zij dienen als weerstandvermogen. Als dat zo is, doet zich tot slot nog het probleem voor van waardebepaling. De gemeente heeft nog diverse gronden, gebouwen en aandelen in bezit waarvan de marktwaarde de boekwaarde zou kunnen overstijgen. De meeste daarvan zijn echter niet verkoopbaar, bijvoorbeeld de gronden in een groengebied, het gemeentehuis of de onderwijsgebouwen. Gezien het inzicht hierin op dit moment zijn de stille reserves op nihil gesteld.

De post onvoorziene uitgaven.

De post onvoorzien bedraagt € 31.000 en is in 2022 niet ingezet.

De onbenutte belastingcapaciteit.

Het totaal aan OZB, de rioolrechten en de afvalstoffenheffing bepalen welke mogelijkheden de gemeente tot belastingheffing heeft, het zogenoemde “belastingpakket”. Voor wat betreft het rioolrecht en de afvalstoffenheffing is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit omdat hierbij reeds 100% kostendekking is gerealiseerd. De onbenutte capaciteit van de OZB betreft de belastingheffing die nog kan plaatsvinden tot het niveau welke de gemeente moet heffen om voor toelating van een zogenoemde artikel 12 aanvraag (van de Financiële verhoudingswet) in aanmerking te kunnen komen. Volgens deze norm kunnen gemeenten die in de financiële problemen raken een aanvraag indienen voor extra steun uit het gemeentefonds.

Beleidskaders

Uitgangspunt is dat het weerstandsvermogen van de gemeente voldoende moet zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de continuïteit van de gemeente in gevaar komt. De algemene reserve is het belangrijkste component van het gemeentelijk weerstandsvermogen.

In de Nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 2017 door de raad vastgesteld op 6 juli 2017, die van toepassing is op deze begroting is de **streefwaarde van de ratio van het incidentele weerstandsvermogen bepaald op 2 (= ruim voldoende)**. Het gaat hierbij om de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen.

In de nota Reserves en voorzieningen 2019 door de raad vastgesteld op 13 december 2018 heeft de raad besloten om naast de hierboven genoemd streefwaarde ook een **minimale omvang van de algemene reserve** vast te stellen, zijnde **10% van de uitgaven conform het jaarlijks begrotingstotaal**. Deze omvang wordt jaarlijks in onderhavige paragraaf vastgesteld.

De benodigde weerstandscapaciteit stelt de gemeente vast aan de hand van een risico-inventarisatie. Alle sectoren inventariseren hun eigen risico's inclusief de kans van optreden en de financiële gevolgen.

Risico's

Algemeen

Een risico is de kans op het optreden van een gebeurtenis, die een (negatief) gevolg voor de gemeente met zich mee kan brengen. Het gaat om een onzekere gebeurtenis met financiële en/of materiële gevolgen. Het risico kan o.a. van juridische, organisatorische, bedrijfseconomische of milieutechnische aard zijn. Van belang hierbij is om het risico te onderkennen, zoveel als mogelijk te kwantificeren (wat is de kans dat het risico werkelijkheid wordt en de inschatting van de financiële gevolgen) en maatregelen treffen om het risico te verminderen.

Risicoprofiel Gemeente Voerendaal

De risico's zijn bij het opstellen van de begroting 2022 geïnterpreteerd. In het beginsel worden alleen de risico's van materiële betekenis (substantiële impact op de financiële positie) en waarvoor geen maatregelen zijn getroffen in de beoordeling betrokken. Het kwantificeren van de risico's vindt plaats door de kans (de waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet) te vermenigvuldigen met het gevolg (de schade als het risico zich werkelijk voordoet). Hier vloeit vervolgens de risicoscore uit waarmee de risico's worden geprioriteerd in laag, midden en hoog.

In onderstaande tabel geven wij de begrote risico's aan inclusief de aard (incidenteel / structureel) en het rekenbedrag in de begroting. Deze worden afgezet tegen de risico's die zich in de jaarrekening 2022 werkelijk hebben voorgedaan.

Risico	Structureel / Incidenteel	Rekenbedrag begroting	Bedrag in de jaarrekening
Calamiteitenfonds Mijn(water)schade	Incidenteel	4.000	0
Overige risico's	Incidenteel	0	945.000
Totaal incidentele risico's		4.000	945.000
Algemene uitkering	Structureel	90.000	0
Nieuwe/gewijzigde wetten / deregulering	Structureel	PM	0
Verbonden partijen	Structureel	39.000	66.000
Sociaal domein	Structureel	30.000	76.000
Stijging bouwkosten	Structureel	49.000	0
Rente	Structureel	34.000	0
Overige risico's	Structureel	85.000	0
Totaal structurele risico's		327.000	142.000
Totaal risico's		331.000	1.087.000

Onderstaand zijn de hierboven weergegeven risico's nader toegelicht.

Calamiteiten Mijn(water)schade

Sinds het staken van oppompen van Mijnwater in 1994 wordt nog steeds schade geleden als gevolg van beweging van de bodem die veroorzaakt is door de aanleg en/of exploitatie van mijnbouwwerken waaronder begrepen schade als gevolg van bodembewegingen die het gevolg zijn van het geleidelijk vollopen van mijnen met mijnwater. Momenteel is nog niet duidelijk wie verantwoordelijk is voor nieuwe mijnschades. Voor schrijnende gevallen waarbij de veiligheid in het geding komt, is daarom een calamiteitenfonds ingericht. Alleen indien een schadegeval zich op het eigen grondgebied van de gemeente Voerendaal voordoet, kan het aandeel van Voerendaal in het calamiteitenfonds worden aangesproken. In 2022 heeft dit risico zich niet voorgedaan.

Overige risico's van incidentele aard

In 2022 hebben zich de volgende risico's voorgedaan van incidentele en onvoorziene aard, welke opgevangen zijn binnen het rekeningresultaat;

- € 622.000 Inhuur van derden (organisatiekracht)
- € 195.000 Energietoelage lage inkomens
- € 128.000 Bijstandsbudget (Gebundelde uitkering BUIG)

Algemene uitkering

Met ingang van 2012 is de systematiek van "samen trap op – samen trap af" weer ingevoerd. Dit betekent dat het gemeentefonds weer direct gekoppeld is aan de omvang van de rijksuitgaven: hogere rijksuitgaven resulteren in een hogere uitkering uit het gemeentefonds, maar ook lagere rijksuitgaven resulteren in een lagere uitkering uit het gemeentefonds. De meerjarige ontwikkeling van de algemene uitkering blijft een onzekere factor. In 2022 heeft zich dit risico niet voorgedaan, met andere woorden er was geen sprake van een nadelig financieel effect (begroot versus werkelijk).

Nieuwe wetten / deregulering

Nieuwe regelgeving zorgt vaak voor extra belasting en kosten voor de gemeente. Verder gaat nieuwe regelgeving en deregulering vaak gepaard met minder middelen voor de gemeente. Dat wil zeggen dat een lager budget voor de gemeente beschikbaar komt dan vóór de deregulering. Deze situatie doet zich onverminderd voor. Gemeenten worden steeds meer verantwoordelijk voor de uitvoering van taken en 'moeten het doen' met bijbehorende verlaagde budgetten. In 2022 betrof het de volgende regelgeving:

Omgevingswet (inwerkingtreding 1 januari 2024)

Met de Omgevingswet worden de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigd en samengevoegd. De structurele financiële effecten van de omgevingswet zijn nog onvoldoende inzichtelijk. Hiertoe is de VNG opgeroepen om zorg te dragen voor een budget neutrale overgang. De werkzaamheden rondom de implementatie, zoals software en personele ondersteuning zijn binnen de ramingen uitgevoerd. De inwerkingtreding is reeds meermaals uitgesteld (1 juli 2022 → 1 januari 2023) en is nu definitief voorzien per 1 januari 2024. In 2022 hebben zich geen financiële risico's voorgedaan.

Wet open overheid (Woo) (inwerkingtreding 1 mei 2022)

De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur en heeft als doel het transparanter maken van de (semi-)overheden door overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren. Voor de implementatie en uitvoering van de Woo heeft het Rijk financiële middelen beschikbaar gesteld en voor de periode 2022 t/m 2026 welk voor dit doel zijn afgezonderd. In 2022 hebben zich geen financiële risico's voorgedaan.

Wet inburgering 2021 (inwerkingtreding 1 januari 2022)

De nieuwe wet maakt het onder mee mogelijk om sneller een inburgeringstraject te doorlopen. Daarbij geldt een hogere norm voor het taalniveau. Het verbeterde inburgeringsstelsel moet nieuwkomers beter helpen om mee te doen in de Nederlandse samenleving. De gemeenschappelijke regeling Kompas heeft deze vernieuwingen geïmplementeerd en draagt zorg voor een effectieve uitvoering. In 2022 hebben zich geen financiële risico's voorgedaan.

Verbonden partijen

Verbonden partijen voeren in de regel gemeentelijke taken uit met een groot politiek belang. Ze leveren een forse bijdrage aan de realisatie van de maatschappelijke doelen. Deelname in verbonden partijen levert de gemeente niet alleen voordelen op, maar ook de financiële en bestuurlijke risico's.

Om de risico's te beheersen is aandacht voor de sturingsrelatie met en risicobeheersing bij verbonden partijen belangrijk. Daarbij blijft de samenhang tussen inhoudelijk en financieel belang en

resultaatverantwoordelijkheid een dynamisch spel. De financiële risico's in 2022 hebben zich beperkt tot bijstelling van index o.b.v. de loon- en prijsontwikkeling in de septembercirculaire bij de gemeenschappelijke regelingen Veiligheidsregio Zuid-Limburg (€ 50.000) en de GGD Zuid-Limburg (€ 16.000). Deze zijn opgevangen binnen het rekeningresultaat.

Sociaal domein

Binnen het sociaal domein betreft het veelal open-einde regelingen, hetgeen jaarlijks fluctuaties in de uitvoering als gevolg heeft.

Bij jeugdzorg is op verblijfsvoorzieningen en geëscaleerde zorg (via centrumgemeente Maastricht) sprake van lagere lasten. Echter bij de ambulante jeugdzorg zien we nog steeds een toename van de zorgvraag en zijn de effecten het meest voelbaar mede veroorzaakt door COVID-19-pandemie. Onderdeel van de stijging zijn ook de reguliere loon- en prijsindexaties. Inzicht verkrijgen in financiële effecten op maatregelniveau is in de praktijk vaak moeilijk door waterbedeffecten en omdat het bewijzen van een oorzaak-gevolg relatie in de praktijk moeilijk is. Dit risico is opgevangen met de stelposten die in de exploitatie op het taakveld jeugd beschikbaar zijn om deze schommelingen en onzekerheden op te vangen.

Bij de Wmo is sprake van hogere lasten waarvan het merendeel betrekking heeft op de huishoudelijk zorg, begeleiding en dagbestedingen en meer toegekende woningaanpassingen. Alsook lagere ontvangsten eigen bijdragen CAK. Deze zijn opgevangen binnen het rekeningresultaat.

Stijging bouwkosten

Gezien de alsmaar stijgende bouwkosten was de verwachting dat de druk op de aanbestedingen verder zou toenemen. Als gevolg van inschrijvingen boven budget of het laten schieten van de opdracht indien prijzen na gunning niet kunnen worden bijgesteld. De bouwkosten zijn in het algemeen gestegen, maar hebben in deze jaarrekening niet geleid tot een risico.

Rente

Op het moment dat de rente gaat stijgen, kost het meer geld om financiële middelen aan te trekken. Zoals ook in de paragraaf financiering toegelicht heeft het renterisico zich in 2022 niet voorgedaan.

Overige risico's van structurele aard

Overige risico's van structurele aard hebben zich in 2022 niet voorgedaan.

Weerstandscapaciteit

Bij de weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Dit wordt gedaan om inzicht te bieden in de duurzaamheid waarmee tegenvallers kunnen worden opgevangen.

De structurele weerstandscapaciteit (oftewel weerstandscapaciteit binnen exploitatie) betreft de middelen die permanent kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te kunnen vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. Het gaat hierbij om de (potentiële) financiële ruimte van de gemeente, die jaarlijks in de begroting is ingebouwd.

In 2022 hebben zich geen risico's voorgedaan met structurele effecten.

Met incidentele weerstandscapaciteit (oftewel weerstandscapaciteit van het vermogen) wordt het vermogen bedoeld om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken. Het gaat hierbij om beschikbare reserves waaraan geen bestemming hangt.

Onderstaand wordt de **incidentele weerstandscapaciteit** voor 2022 in beeld gebracht:

	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
Algemene Reserve	5.001.000	5.303.000
Reserve sociaal domein	1.327.000	1.215.000
Stelpost onvoorzien	31.000	31.000
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	6.359.000	6.549.000

Om te kunnen bepalen of de hoogte van het weerstandsvermogen voldoende is, wordt gebruik gemaakt van

de ratio weerstandsvermogen.

De ratio weerstandsvermogen wordt als volgt berekend:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De weerstandscapaciteit in relatie tot de opgekomen risico's in 2022 is echter niet meer van belang. De risico's zijn immers of ten last van de reserves gebracht of verdisconteerd in het rekeningresultaat. Om deze reden is geen weerstandsratio berekend gebaseerd op de weerstandscapaciteit per ultimo 2021.

De weerstandscapaciteit ultimo 2022 is wel van belang voor het jaar 2023. Deze moet immers voldoende zijn om de risico's zoals geformuleerd in de begroting 2023 te kunnen opvangen. Naar aanleiding van de opgetreden risico's in 2022, waarvan de aard incidenteel is, is geen actualisatie noodzakelijk van de reeds gekwantificeerde risico's in de begroting 2023.

De incidentele weerstandscapaciteit per begin 2023 is met € 629.000 toegenomen t.o.v. de begroting 2023. Dit heeft tot gevolg dat de berekende ratio van het incidentele weerstandsvermogen voor 2023 verder verbeterd en daarmee ruim voldoende blijft.

	Incidenteel
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 6.549.000
Omvang risico's begrotingsjaar	€ 1.305.000
Ratio weerstandsvermogen	5,01

Kengetallen financiële positie

Naast de analyse van de risico's en het weerstandsvermogen bevat deze paragraaf onderstaande set van financiële kengetallen die verder inzicht geven in de financiële positie van de gemeente. De kengetallen zijn in onderstaande (wettelijk voorgeschreven) tabel weergegeven.

Jaarverslag 2022				
Kengetallen:		Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
1.	Netto schuldquote	56%	102%	49%
2.	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	49%	94%	42%
3.	Solvabiliteitsratio	45%	38%	38%
4.	Structurele exploitatieruimte	5%	0,2%	6%
5.	Grondexploitatie	0,00%	0,00%	0%
6.	Belastingcapaciteit	109%	121%	107%

Ad 1. Netto schuldquote:

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. De daling van de netto schuldquote t.o.v. de begroting 2022 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere baten (zie hiervoor het onderdeel "analyse rekeningresultaat 2022") en uitgezette middelen in 's Rijks Schatkist.

In de handreiking "Houdbare gemeentefinanciën" van de VNG wordt voor de netto schuldquote een signaalwaarde van 100% genoemd als indicatie dat een gemeente moet gaan opletten. De provincie hanteert de signaalwaarde van 90%. Er blijft dan weinig leencapaciteit over om tegenvallers op te vangen. Een waarde van 130% wordt in beginsel aangegeven als kritische grens. Boven die grens is sprake van een zeer hoge schuld en kan de houdbaarheid van de gemeentefinanciën in gevaar zijn. De gemeente zou dan terughoudend moeten zijn met investeringen en voorraden bouwgrond en leningen moeten afbouwen.

Ad 2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen. Hierin hebben geen grote mutaties in plaatsgevonden, waardoor de daling gelijke tred houdt met de netto schuldquote.

Ad 3. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. De solvabiliteit is t.o.v. begroting 2022 stabiel gebleven. Een ratio tussen de 25% – 40% geeft een “financieel gezond” beeld weer.

Ad 4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel is ook in een notitie van de commissie BBV vastgelegd en moet conform het BBV ook in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd. Indien de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente flexibeler dan waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. De stijging van de totale baten zorgt voor een verbetering t.o.v. de begroting 2022.

Ad 5. Grondexploitatie

De grondexploitatie kan een forse impact hebben op de financiële positie van decentrale overheden. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen. De gemeente Voerendaal voert een passief grondbeleid. Hierdoor is de grondpositie van de gemeente Voerendaal dermate laag dat geen risico's worden gelopen. Dit wordt bevestigd door de kengetallen in de tabel.

Ad 6. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk van de gemeente Voerendaal zich verhoudt ten opzicht van het landelijk gemiddelde. Voor de berekening van de belastingcapaciteit worden de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden in onze gemeente (€ 1.005) vergeleken met het landelijk gemiddelde conform atlas van de lokale lasten 2022 (€ 944). De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten.

Beoordeling kengetallen algemeen

Het is van belang inzicht te hebben in de financiële status (hoe financieel gezond is de gemeente) en de financiële weerbaarheid (welke mogelijkheden zijn er in financieel moeilijke tijden). Door middel van bovengenoemde indicatoren wordt inzicht (een indicatie) gegeven in de financiële status en weerbaarheid op een bepaald meetmoment. Het is een technische analyse waarbij verder uitleg noodzakelijk kan zijn. Eén afzonderlijk kengetal zegt weinig over de financiële positie van de gemeente. De kengetallen dienen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding te worden gezien. Alleen dan geven ze een goed inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Er worden door de Provincie geen conclusies getrokken op basis van deze kengetallen. Voor het toekennen van de toezichtsvorm (repressief of preventief toezicht) blijven het structureel en reëel sluitend zijn van de (meerjaren)begroting en de tijdige inzending van de begroting en jaarstukken de bepalende criteria, zoals opgenomen is in artikel 203 van de gemeentewet.

De netto schuldquote is gedaald. Dit is naar verwachting incidenteel. De schuldquote laat de komende jaren een stijgende lijn zien. Hetgeen met name komt door de financieringsvraag als gevolg van de geplande investeringsuitgaven gedurende de komende jaren.

De jaarrekening laat een stabiel solvabiliteitsratio zien. Echter, zoals ook in de begroting 2023 aangegeven, zal deze iets afnemen door de inzet van reserves bij met name investeringsprojecten. Maar blijft naar verwachting nog steeds voldoende boven de 'signaleringswaarde' van 20 procent.

Ondanks dat de jaarrekening een verbetering van de financiële positie laat zien, blijft er sprake van onzekerheid. Het ontbreken van een helder lang termijnperspectief vanuit het Rijk op de bekostiging van de toekomstige opgaven brengt een groot risico met zich mee en zorgt voor de financiële uitdagingen in de komende jaren. In de volgende P&C-producten wordt invulling gegeven aan deze uitdagingen.

Paragraaf Open Club Klimmen

Wat wilden we bereiken in 2022

In 2021 is de fase van het voorlopig ontwerp afgerond voor het gebouw en de buitenruimte van de Open Club na vaststelling door het college op 1 juni 2021. Hierna is de fase van het definitief ontwerp aangebroken. Tevens loopt de Europese aanbesteding voor de bouwteampartner. Zowel de DO-fase (definitieve ontwerp) als de Europese aanbesteding en contractering bouwteampartner zijn naar verwachting afgerond in Q4 2021. Tevens zijn op basis van het VO (voorlopig ontwerp) de onderzoeken voor de ruimtelijke onderbouwing van het bestemmingsplan opgestart.

In 2022 zijn de volgende stappen gezet in de realisatie van gebouw en sportpark:

- In Q1 t/m Q3 is het technisch ontwerp en uitvoeringsgereed ontwerp afgerond.
- Naar huidige inzichten zal de vaststelling van het bestemmingsplan plaatsvinden medio 2022. Het streven is om dit uiterlijk Q3 2022 te laten plaatsvinden.
- De procedure Omgevingsvergunning is vervolgens voorzien in Q3 2022.
- In Q4 is de start van bouw van het multifunctioneel gebouw voorzien.
- De samenwerking met VIE Kerkrade wordt verder vormgegeven op het gebied van (positieve) gezondheid en vitaliteit
- De programmatische samenwerking tussen de hoofdgebruikers van de Open Club wordt geconcretiseerd.

Verdere planning bouwphase:

Nu het Voorontwerp van de OCK bekend is, weten we ook waar het multifunctionele gebouw en de woningen in het plangebied komen. De 24 appartementen in het entreegebied zijn voor een groot deel gepositioneerd in het bouwvlak van het bestaande schoolgebouw van de Basisschool Ummer Clumme. Dit betekent dat de bouwphase niet anders kan dan volgtijdelijk:

- a) De bouw van de Multifunctionele gebouw. Na oplevering vindt verhuizing van de school plaats.
- b) Sloop van het huidige schoolgebouw.
- c) Bouw van de woningen.

Dit betekent dat de bouwphase als geheel een langere doorlooptijd zal hebben dan in de aanvangsplanung van mei 2020 stond aangegeven. Samen met de aannemer en het ontwerpteam zal een planning worden opgesteld voor de bouwphase. Vooralsnog gaan we uit van een doorlooptijd van 1 jaar voor de bouw van het multifunctionele gebouw, 1 kwartaal voor de sloop, 1 jaar voor de bouw van de woningen. Parallel hieraan zal de terreininrichting plaatsvinden. Overigens heeft de investering van de gemeente betrekking op de bouw van het multifunctionele gebouw, de sloop van de huidige gebouwen en de terreininrichting. De bouw van de woningen is voor rekening en risico van de private partij die de woningen gaat realiseren.

Samenvattend indicatieve planning bouwphase:

- Q4 2022-Q4 2023: bouw multifunctioneel gebouw.
- Q1 2024 Sloop huidige gebouwen.
- Q2 2024-Q2 2025 Bouw woningen.

Herstelmaatregelen WETRA veld

Er loopt een juridische procedure tegen de aannemer en de directievoerder vanwege het niet conform bestek opleveren van het WETRA-veld. Om die redenen kan hier verder geen informatie over worden verstrekt. Informatie wordt verstrekt aan de gemeenteraad zodra dit mogelijk is.

Wat is er gerealiseerd in 2022

Ontwerp en bouw

Op basis van de Europese aanbesteding die in 2021 plaatsvond is Koppen Bouw BV als bouwteampartner geselecteerd. In januari 2022 is met Koppen Bouw B.V. een bouwteamovereenkomst gesloten.

Het definitief ontwerp is samen met de bouwteampartner en het ontwerpteam uitgewerkt en financieel doorgerekend. Vanwege de sterk gestegen bouwkosten heeft in het tweede en derde kwartaal 2022 een proces plaatsgevonden om enerzijds het ontwerp te optimaliseren en anderzijds extra financiële middelen te

zoeken om de gestegen bouwkosten af te dekken. Het oorspronkelijke tekort was € 2,9 miljoen. Het bouwteam heeft een aantal optimalisaties en besparingen doorgevoerd. De Provincie Limburg heeft medio 2022 op basis van bestuurlijke gesprekken € 400.000,- extra cofinanciering toegezegd om het tekort af te dekken. In september 2022 heeft de gemeenteraad een extra investeringskrediet van (maximaal) € 1.470.000,- beschikbaar gesteld voor de realisatie van het project Open Club Klimmen, waardoor het ontwerpproces kon worden afgerond.

In het najaar 2022 is het Technisch Ontwerp uitgewerkt. In december 2022 tekenden gemeente en Koppen Bouw B.V. de aanneemovereenkomst.

In december 2022 heeft de stadsregio Parkstad € 400.000,- extra cofinanciering toegekend uit de SPUK Bevolkingsdaling 2022. Dit betekent dat het benodigde extra krediet uit de gemeentelijke middelen met dit bedrag zal worden verlaagd.

Planologische procedure en omgevingsvergunning

In juli 2022 is het bestemmingsplan OCK door de raad vastgesteld, en deze is begin september onherroepelijk geworden. In december 2022 is de omgevingsvergunning voor de bouw van het OCK-gebouw verleend.

Verkoop gronden voor woningbouw

In de tweede helft van 2022 vond de openbare verkoop plaats van de gronden die bestemd zijn voor de bouw van 24 appartementen in het plangebied OCK. Op basis van deze verkoop-procedure is Grouwels Daelmans Projectontwikkeling B.V. geselecteerd als partner om de verkoopovereenkomst mee aan te gaan. De netto grondopbrengst bedraagt € 844.589,-. In het raadsbesluit OCK juni 2020 is uitgegaan van een netto grondopbrengst van € 350.000,-. Conform raadsbesluit van 15 september 2022 vloeien de extra opbrengsten, te weten € 494.589,- bij afronding van het project Open Club Klimmen terug naar de Algemene Reserve.

Samenwerking gebruikers OCK

In 2022 hebben diverse sessies plaatsgevonden met de vaste gebruikers van de Open Club Klimmen om elkaar beter te leren kennen en de samenwerking in de Open Club Klimmen handen en voeten te geven. Er zijn afspraken gemaakt over het ruimtegebruik en de inrichting van kantine/ontmoetingsruimte. Ook is de opzet voor beheer en exploitatie besproken.

Herstel Wetra-veld

Het Wetra-veld is, vooruitlopend op de uitkomst van het juridische traject, hersteld. De herstelwerkzaamheden zijn uitgevoerd van april tot en met juni. In Q4 2022 was het Wetra-veld weer bespeelbaar en is door VV Hellas in gebruik genomen.

Welke risico's hebben zich voorgedaan in 2022

Bezwaar en beroep

Op het ontwerp-bestemmingsplan zijn twee zienswijzen ontvangen. In het definitieve bestemmingsplan is deels tegemoet gekomen aan de punten die zijn aangedragen in de zienswijzen. Tegen het bestemmingsplan is geen beroep ingesteld. Tegen de omgevingsvergunning is geen bezwaar aangetekend.

Stijging bouwkosten

Door de sterk gestegen bouwprijzen was een extra investering noodzakelijk om de bouw van de OCK te realiseren. Het zoeken naar optimalisaties en het afdekken van de toegenomen investering heeft tot een vertraging geleid. De planning is een half jaar naar achteren verschoven.

Stijging energiekosten

In 2022 vond een uitzonderlijke stijging plaats van de kosten voor energie. Dit was aanleiding om het (geprognosticeerde) energieverbruik van het OCK-gebouw nog eens kritisch onder de loep te nemen om te onderzoeken waar optimalisaties mogelijk zijn om het energieverbruik (elektriciteitsverbruik) terug te dringen.

Paragraaf Wet Open Overheid (WOO)

Wet open overheid

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo), ter vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), gedeeltelijk in werking getreden. De wet maakt onderscheid in twee soorten van openbaarmaking van overheidsinformatie, namelijk de passieve en de actieve openbaarmaking.

De passieve openbaarmaking is inmiddels in werking getreden en behelst de behandeling van Woo-verzoeken om openbaarmaking van overheidsinformatie, zoals dit voorheen via Wob-verzoeken verliep. Iedereen kan een Woo-verzoek indienen bij de gemeente om publieke informatie te verkrijgen.

In 2022 hebben wij een zevental Woo-verzoeken ontvangen, waarvan wij er zes in 2022 hebben afgehandeld. Daarnaast hebben wij gedurende het gehele jaar een grootschalig Wob-verzoek, welk door de afhandelingstermijn onder de Woo valt, behandeld en begin 2023 afgerond.

De actieve openbaarmaking heeft betrekking op de openbaarmaking van overheidsinformatie uit eigen beweging. Deze nieuwe manier van openbaar maken zal gefaseerd in werking treden in 2023. Wanneer en hoe dit gefaseerd ingevoerd gaat worden is ten tijde van het opstellen van deze jaarrekening nog niet duidelijk.

Voor gemeenten heeft de invoering van de Woo behoorlijke impact. Zo worden zij verplicht documenten in zeventien categorieën actief en zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen twee weken, openbaar te maken. Dit in tegenstelling tot waar dit eerst slechts bij het ontvangen van een aanvraag noodzakelijk was. Deze openbaarmaking geschiedt elektronisch op een algemeen toegankelijke wijze middels een digitale infrastructuur (PLOOI). Deze infrastructuur is momenteel nog in ontwikkeling. Eind 2022 heeft Onze Minister, naar aanleiding van advies van het Adviescollege ICT-toetsing, aangegeven dat de huidige koers van PLOOI bijgesteld moet worden. Dit leidt ertoe dat op korte termijn openbaarmakingen via deze infrastructuur niet mogelijk zijn.

Vooruitlopend op nadere informatie over de fasering van de actieve openbaarmaking en de infrastructuur van de actieve openbaarmaking, zal in 2023 de implementatie van de actieve openbaarmakingsplicht in gemeente Voerendaal verder worden uitgewerkt. In 2022 is hier op voorgesorteerd door aandacht te besteden aan zaken zoals interne werkwijzen, bewustzijn in de organisatie en eventueel benodigde software.

JAAARREKENING

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten per programma

(bedragen x € 1.000)	Primitieve Begroting 2022			Bijgestelde Begroting 2022			Jaarrekening 2022		
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	2.007	155	-1.852	2.277	238	-2.039	1.948	274	-1.674
Veiligheid	1.344	5	-1.339	1.426	52	-1.374	1.488	90	-1.398
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.138	47	-2.091	2.503	47	-2.456	2.406	220	-2.186
Economie	273	1	-272	276	1	-275	216	1	-215
Onderwijs	995	184	-811	1.132	548	-584	969	437	-532
Sport, cultuur en recreatie	2.731	227	-2.504	2.958	257	-2.701	2.953	332	-2.621
Sociaal domein	10.710	1.965	-8.745	11.966	2.275	-9.691	11.851	3.129	-8.722
Volksgezondheid en milieu	3.361	3.347	-14	3.446	3.388	-58	3.499	3.602	103
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.268	92	-1.176	1.788	151	-1.637	1.680	305	-1.375
Subtotaal programma's	24.827	6.023	-18.804	27.772	6.957	-20.815	27.010	8.390	-18.620
Algemene dekkingsmiddelen	102	22.027	21.925	102	24.416	24.314	117	24.828	24.711
Overhead	3.370	2	-3.368	3.583	2	-3.581	4.147	32	-4.115
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	31	0	-31	31	0	-31	0	0	0
Saldo van baten en lasten	28.330	28.052	-278	31.488	31.375	-113	31.274	33.250	1.976
Toevoeging / Onttrekking reserves	104	432	328	1.222	1.743	521	2.679	2.574	-105
Totaal begroting – rekening	28.434	28.484	50	32.710	33.118	408	33.953	35.824	1.871

Begrotingsrechtmatigheid

De begrotingsrechtmatigheid wordt per afzonderlijk programma beoordeeld. Hierbij worden alleen de lasten beoordeeld. Indien de werkelijke lasten meer dan 10% (met een maximum van € 50.000) hoger zijn dan het door de raad vastgestelde budget, is er sprake van een begrotingsonrechtmatigheid (conform financiële verordening 2017). Hierbij worden conform het BBV hogere baten buiten beschouwing gelaten.

Geconstateerd is dat bij 2 van de programma's de overschrijding van de werkelijke totale lasten, afgezet tegen de laatst bijgestelde begroting 2022, de vooraf toegestane marge van 10% met een maximum van € 50.000 te boven gaan. Het gaat hier om het programma "Volksgezondheid en milieu".

Bij programma "Veiligheid" betreft het een overschrijding van € 62.000. Deze wordt met name veroorzaakt door bijstelling indexering 2022 veiligheidsregio en kosten sanering drugsdumpingen.

Bij programma "Volksgezondheid en milieu" betreft het een overschrijding van € 53.000. Deze wordt met name veroorzaakt door de wijze van facturatie door RD4 als gevolg van BTW-wetgeving. Hierdoor dienen de uitgaven bruto te worden verantwoord. Hier staan inkomsten tegenover.

De afwijkingen bij "mutaties reserves" worden nader toegelicht bij hoofdstuk Reserves en Voorzieningen.

Analyse Rekeningresultaat 2022

Het meest in het oog springend in een jaarrekening is natuurlijk het resultaat. Wordt het jaar afgesloten met een overschot of hebben we een tekort? Het jaar 2022 laat een overschot zien van € 1.870.912. Het rekeningresultaat is het uiteindelijke verschil tussen baten en lasten van de gemeente Voerendaal. De primitieve begroting 2022 toonde een overschot van € 50.000 (saldo primitieve begroting). Het verloop van het resultaat is onderhevig aan veranderingen die zich gedurende het boekjaar 2022 hebben voorgedaan. Het College heeft hierover tussentijds verantwoording aan de Raad afgelegd.

Onderstaand is het verloop van het resultaat samengevat weergegeven.

Rekeningresultaat 2022	mutaties	stand
Primitieve begroting 2022 (november 2021)		50.000
Raadsbesluiten december 2021 t/m mei 2022	-/- 80.000	
Mutaties voorjaarsrapportage 2022	210.000	
Saldo Voorjaarsrapportage 2022		180.000
Raadsbesluiten juni t/m november 2022	0	
Mutaties najaarsrapportage 2022	228.000	
Saldo Najaarsrapportage 2022		408.000
Raadsbesluiten december 2022	0	
Effecten bij het opmaken van de jaarrekening 2022	1.463.000	
Saldo jaarrekening 2022		1.871.000

Het genoemde resultaat is het resultaat vóór resultaatbestemming. Onder bestemming jaarrekeningsaldo wordt nader ingegaan op de resultaatbestemming. Hierin wordt voorgesteld om nog € 1.573.000 aan reserves en voorzieningen toe te voegen. De jaarrekening 2022 sluit dan uiteindelijk met een voordelig resultaat van € 298.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve. In de analyse van de jaarrekening wordt uitgegaan van het resultaat vóór resultaatbestemming, zijnde € 1.871.000, omdat bestemming van het resultaat is voorbehouden aan de raad.

In de primitieve begroting 2022 werd een positief saldo geraamd van € 50.000. Ten opzichte hiervan zijn vervolgens tot en met de raadsvergadering van december 2022 door de raad € 358.000 (saldo mutaties tot opmaken jaarrekening 2022) aan bijstellingen geautoriseerd. Hiermee sloot het begrotingsjaar 2022 met een positief saldo van € 408.000.

Het verschil ad € 1.463.000 met het uiteindelijk jaarrekeningresultaat heeft voornamelijk een incidenteel karakter dat met name veroorzaakt wordt door extra inkomsten zoals ook benoemd in het raadsvoorstel najaarsrapportage (tegemoetkoming waterschade en bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne). Voor een gedetailleerd overzicht wordt verwezen naar de toelichting op de volgende pagina's.

In de volgende tabel wordt inzicht gegeven in de wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2022 die hebben geleid tot het uiteindelijke rekeningresultaat 2022. Deze bijstellingen zijn voor een groot deel reeds door de raad geautoriseerd (deel A) en voor een bepaald deel naar voren gekomen bij het opmaken van de jaarrekening (deel B). In onderstaande tabel wordt een nadelig effect met het “- teken” weergegeven.

Analyse rekeningresultaat 2022		Effecten 2022		Saldo 2022
		Lasten	Baten	
Primitieve begroting 2022				50.000
A. Geautoriseerde bijstellingen (aan de hand van raadsvergaderingen in 2022)				
Belastingverordeningen (RB 10-11-2021)		-47.000		
WOZL / WSP, 1 ^e begrotingswijziging 2022 (RB 12-04-2022)		-4.000		
Kompas, 1 ^e begrotingswijziging 2022 (RB 10-05-2022)		-33.000		
Omnibuzz, 1 ^e begrotingswijziging 2022 (RB 10-05-2022)		4.000		
Bijdrage K80 platform	vjr	-2.000		
Grondverkoop / werkbudget gronden	vjr	2.000		
Beveiliging avondopenstelling gemeentehuis	vjr	-3.000		
Dividend 2021 Enexis	vjr	43.000		
Langlopende geldlening	vjr	-131.000		
Algemene uitkering gemeentefonds, mutaties sept./dec. circ. 2021-2022	vjr		632.000	
Versterking dienstverlening (cf decembercirculaire 2021)	vjr	-10.000		
Stelpost loon- en prijsstijging (cf septembercirculaire 2021)	vjr	-68.000		
Stelpost Wet Open Overheid (cf septembercirculaire 2021)	vjr	-49.000		
Toevoeging aan algemene reserve (noodfonds COVID-19)	vjr	-25.000		
Veiligheidshuis	vjr	-8.000		
Opstellen integrale visie openbare ruimte (IVOR)	vjr	-55.000		
Skæve Huse	vjr	-3.000		
Maatschappelijk werk (cf decembercirculaire 2021)	vjr	-29.000		
Zorgsalarissen huishoudelijk zorg (cf decembercirculaire 2021)	vjr	-31.000		
Zorgsalarissen jeugdzorg (cf decembercirculaire 2021)	vjr	-23.000		
Abonnement Woon-Atlas Etil	vjr	-5.000		
Inhuur expertise advisering bouwconstructies	vjr	-25.000		
Murals viaducten Molenbeekstraat en Barrier	njr	-12.000		
Reiskosten woon- werkverkeer	njr	-34.000		
Taxatie gemeentelijke gebouwen	njr	-12.000		
Algemene uitkering gemeentefonds, mutaties mei/sept circ.	njr		1.686.000	
Toevoeging aan algemene reserve	njr	-580.000		
Toevoeging aan reserve duurzaamheid (cf meicirc. 2022)	njr	-151.000		
Gemeentefondsuitkering Sociaal Domein, mutaties mei/sept circ	njr		85.000	
Uitbreiding capaciteit BOA's (cf meicirculaire + vrijval lease)	njr	-18.000		
Opstellen integrale visie openbare ruimte (IVOR)	njr	-20.000		
Belijning	njr	-15.000		
Verkeersveiligheid	njr	-17.000		
Onderhoud bedrijfsbussen	njr	-15.000		
Herstel stormschade	njr	-50.000		
Maaibestek	njr	-28.000		

Analyse rekeningresultaat 2022		Effecten 2022		Saldo 2022
		Lasten	Baten	
Inburgering / maatsch begeleiding asielzoekers (cf septembercirc.)	njr	-25.000		
Leerlingenvervoer Oekraïners (cf septembercirc.)	njr	-5.000		
Mantelzorgbeleid (cf meicirculaire)	njr	-50.000		
Energietoelage lage inkomens (cf mei- en septembercirculaire)	njr	-479.000		
Woningaanpassingen	njr	-32.000		
WOZL / WSP Parkstad; 2 ^e begr.wijz. 2021 (RB 08-12-2022)		0		
Totaal geautoriseerde bijstellingen		-2.045.000	2.403.000	
Stand najaarsrapportage 2022 + raad december				408.000
B. Nog niet geautoriseerde bijstellingen (bij opmaken jaarrekening 2022)				
Bestuur		46.000		
Burgerzaken		-15.000	32.000	
Gronden		49.000		
Overhead		-8.000		
Treasury		5.000	57.000	
OZB woningen / niet woningen		-18.000	43.000	
Algemene uitkering gemeentefonds			293.000	
Overige baten en lasten		153.000		
Crisisbeheersing en Brandweer		-43.000		
Openbare orde en veiligheid		-47.000	8.000	
Verkeer en vervoer		-30.000	166.000	
Economische promotie		12.000	14.000	
Onderwijshuisvesting		18.000		
Onderwijsbeleid en leerlingzaken		121.000	-111.000	
Sportbeleid en activering		-25.000	29.000	
Sportaccommodaties		-53.000	47.000	
Cultureel erfgoed		11.000		
Openbaar groen en (openlucht) recreatie		65.000		
Samenkracht en burgerparticipatie		-147.000	1.227.000	
Wijkteams		110.000		
Inkomensregelingen		-182.000	-128.000	
Begeleide participatie		14.000		
Arbeidsparticipatie		101.000		
Maatwerkvoorzieningen (WMO)		-27.000		
Maatwerkdienstverlening 18+		-44.000	-14.000	
Maatwerkdienstverlening 18-		75.000		
Geëscaleerde zorg 18+		5.000		
Geëscaleerde zorg 18-		79.000		
Volksgesondheid		-11.000		
Milieubeheer		15.000	15.000	
Ruimtelijke ordening		106.000	-74.000	
Wonen en bouwen		-16.000	38.000	

Analyse rekeningresultaat 2022	Effecten 2022		Saldo 2022
	Lasten	Baten	
Kapitaallasten	74.000		
Personele lasten	-622.000		
Overige mutaties	50.000		
Totaal nog niet geautoriseerde bijstellingen	-179.000	1.642.000	
Resultaat jaarrekening 2022			1.871.000

Uit bovenstaande tabel (onderdeel B) blijkt gedetailleerd hoe het verschil is ontstaan tussen het geraamde resultaat bij de najaarsrapportage en het uiteindelijke resultaat van de jaarrekening. Onderstaand worden de afwijkingen zowel positief als negatief toegelicht:

Bestuur (reserve overloop € 32.000)

De lagere lasten worden veroorzaakt door een lagere bijdrage aan IBA en niet bestede middelen Middengebied (totaal € 76.000) tegenover hogere lasten voor representatie en bijeenkomsten (€ -30.000). Voorgesteld wordt de niet bestede middelen Middengebied (€ 32.000) via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Burgerzaken

De hogere lasten en hogere baten worden veroorzaakt doordat er meer reisdocumenten (paspoorten en identiteitskaarten) zijn verstrekt. Als gevolg hiervan zijn de af te dragen rijksleges (=lasten) ook hoger uitgevallen.

Gronden (reserve overloop € 43.000)

De lagere lasten worden veroorzaakt doordat de geraamde sanering van het Cohortplein en de verplaatsing van kast Enexis nog niet hebben plaatsgevonden (€ 43.000). Daarnaast is het beschikbare werkbudget niet geheel besteed (€ 6.000).

Voorgesteld wordt de middelen voor sanering Cohortplein en verplaatsing kast Enexis (€ 43.000) via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Overhead (reserve overloop € 12.000)

Hogere lasten worden veroorzaakt door meerkosten voor IT (€ -34.000) en drukwerk (€ -10.000) tegenover lagere lasten voor wegwerken achterstand archief en lease printers (€ 24.000). De niet uitgevoerde taxatie gemeentelijke gebouwen wordt via de resultaatbestemming toegevoegd aan de reserve overloop (€ 12.000).

Treasury

Lagere rentekosten langlopende geldleningen (€ 5.000). Daarnaast hogere baten door niet geraamde renteopbrengst schatkistbankieren en uitgezette kasgeldleningen (€ 47.000) en hogere dividendopbrengst BNG (€ 5.000) en RD4 (€ 5.000).

OZB woningen / niet woningen

Hogere lasten als gevolg van kosten mutatiesignalering WOZ (€ -13.000) en support mutatiedetectie (€ -5.000). De hogere opbrengst OZB (€ 43.000) komt doordat de werkelijke WOZ-waarde hoger is dan waarmee bij de vaststelling van de tarieven rekening is gehouden.

Algemene uitkering gemeentefonds (reserve sociaal domein € 183.000)

De algemene uitkering is bijgesteld op basis van de decembercirculaire en actuele informatie betreffende de maatstaven (€ 277.000). Daarnaast valt de algemene uitkering 2020 hoger uit (€ 16.000). Voorgesteld wordt de middels decembercirculaire toegekende middelen voor energietoelage 2023 toe te voegen aan de reserve sociaal domein.

Overige baten en lasten (reserve overloop € 89.000)

De post onvoorzien is niet ingezet. Op deze post zijn tevens de middels de algemene uitkering ontvangen middelen voor implementatie Wet Open Overheid (WOO) geraamd. Voorgesteld wordt deze middelen (€ 89.000) via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Crisisbeheersing en brandweer

De per saldo hogere lasten worden enerzijds veroorzaakt door hogere kosten veiligheidsregio als gevolg van bijstelling indexering 2022 (€ -50.000) en anderzijds door lagere kosten huur brandkranen (€ 7.000).

Openbare orde en veiligheid

De hogere lasten vinden hun oorsprong in hogere kosten voor beveiliging (€ -25.000), noodopvang vluchtelingen in de Joffer (€ -12.000) en kosten illegale dumpingen (€ -14.000). Hier staan lagere kosten licentie software Citycontrol (€ 4.000) en subsidie voor 'groene' BOA (€ 8.000) tegenover.

Verkeer en vervoer (reserve overloop € 30.000)

Per saldo hogere lasten als gevolg van hogere kosten onderhoud verhardingen (€ -92.000), hogere kosten energieverbruik openbare verlichting (€ -15.000), kosten uitgevoerde buurtbegeleidingstrajecten (€ -5.000), lagere kosten bedrijfsmiddelen buitendienst (€ 10.000) lagere kosten gladheidbestrijding (€ 30.000), lagere kosten door minder zwerfvuil (€ 12.000), lagere kosten integrale visie openbare ruimte (IVOR) (€ 6.000) en lagere kosten vervanging openbare verlichting (€ 24.000). Voor de laatste twee posten wordt voorgesteld deze middelen via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Verder hogere baten als gevolg van ontvangen vergoeding extra kosten wateroverlast 2021 (€ 95.000), hogere leges straatwerkvergoedingen (€ 57.000) en ontvangen vergoeding inzameling zwerfvuil (€ 14.000).

Economische promotie

Lagere kosten (onderhoud) routes en bewegwijzering en hogere baten toeristenbelasting door hoger aantal overnachtingen dan geraamd.

Onderwijshuisvesting

Per saldo lagere lasten doordat enerzijds het beheer van het pand Cortemich nog niet is overgedragen aan de gemeente (€ 30.000) en anderzijds de kosten huur gymnastiekruimte De Joffer 2^e helft 2021 verantwoord zijn in 2022 (€ -12.000).

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

De lagere lasten worden veroorzaakt doordat de geraamde uitgaven (€ 113.000) ten laste van de specifieke uitkering "Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen" nog niet hebben plaatsgevonden. De bestedingstermijn voor deze uitkering is 4 jaar en geplande activiteiten worden uitgevoerd in de volgende jaren. Verder vallen de lasten lager uit op de onderdelen educatieve agenda (€ 13.000), verdere versterking (€ 20.000) en een positievere afwikkeling peuteropvang 2021 (€ 11.000). Door de invloed van de COVID-19-pandemie op onderwijspartners hebben minder activiteiten dan gepland doorgang kunnen vinden. Hiertegenover staan hogere lasten leerlingenvervoer (€ -36.000) als gevolg van een hogere instroom en vervoer naar een locatie buiten de regulier route om.

De lagere baat wordt veroorzaakt door het overhevelen van geraamde specifieke uitkering "Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen" naar boekjaar 2023.

Sportbeleid en activering

De per saldo hogere lasten worden veroorzaakt door de terugbetaling(splijt) van de middelen specifieke uitkering "sportakkoord 2021 en 2022" (€ -49.000) en daarnaast lagere lasten voor reguliere uitvoering/activiteiten voor Jeugd en Senioren (€ 24.000).

De per saldo hogere baat wordt veroorzaakt door overheveling van de ontvangen middelen specifieke uitkering "Sportakkoord 2021" naar 2022 (€ 37.000) en daartegenover een lagere baat (€ -8.000) als gevolg van het overhevelen van de specifieke uitkering "Lokale preventietakkoorden en preventieaanpakken 2022" naar taakveld "Maatwerkdienstverlening 18-" ter inzet van de uitgaven die JENS in dit kader heeft verricht.

Sportaccommodaties

Hogere lasten als gevolg van indexering exploitatiebijdrage De Joffer (€ -4.000), vergoeding inkomstenderving in verband met defect zoutelektrolyse (€ -2.000) en kosten tijdelijke stroomaansluiting borstkankeronderzoek (€ -2.000). Daarnaast hogere lasten als gevolg van doorbetaling aan exploitant De Joffer van het Rijk ontvangen specifieke uitkering IJZ (€ -47.000). Zie ook hiervoor de hogere baten.

Cultureel erfgoed (reserve overloop € 5.000)

Lagere lasten open monumentendag, acties uit beleidsnota archeologie, acties zichtbaar maken cultureel erfgoed en ondersteuning behoud beeldbepalende panden.

Voorgesteld wordt via resultaatbestemming € 5.000 toe te voegen aan de reserve overloop ten behoeve van subsidie kunstwerk Mingersborg.

Openbaar groen (reserve overloop € 45.000)

Lagere lasten als gevolg van lagere kosten bedrijfsmiddelen buitendienst (€ 15.000), lagere kosten inhuur SW-medewerkers (€ 117.000), hogere kosten uitbesteed werk (€ -114.000), lagere kosten renovatiemiddelen groen (€ 18.000), lagere storkosten groenafval (€ 7.000), lagere kosten uitvoeringsprogramma groenstructuurplan (€ 10.000), hogere kosten maaiwerkzaamheden (€ -12.000), hogere kosten inventarisatie landschapselementen in het buitengebied (€ -5.000), lagere kosten werkbudget natuur- en

landschapsprojecten (€ 13.000), lagere kosten project “Limburg bloeit op” (€ 5.000) en lagere kosten onderhoud speeltuinen (€ 11.000). Voorgesteld wordt € 28.000 voor uitbesteed onderhoud groen, € 10.000 voor uitvoeringsprogramma groenstructuurplan en € 7.000 voor aanschaf speeltoestellen via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Samenkracht en burgerparticipatie (reserve overloop € 33.000 / reserve afschrijving € 1.003.000)

De per saldo hogere lasten worden veroorzaakt door de niet geraamde uitgaven (€ -278.000) voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen welke ten laste van de specifieke uitkering “Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne” komen.

Daartegenover is sprake van lagere lasten ten behoeve van de specifieke uitkering “Wet inburgering 2021” (€ 48.000), extra middelen inburgering (€ 12.000) en maatschappelijke begeleiding (€ 12.000) gereserveerd conform septembercirculaire, voorzieningen sociaal medische kinderopvang (€ 33.000), (fiscale) advisering en ondersteuning OCK (€ 17.000) en algemeen maatschappelijk werk (€ 9.000) als gevolg van lagere inzet door Meander. Deze extra inzet zal in 2023 alsnog worden geleverd. Voorgesteld wordt de extra middelen inburgering en maatschappelijke opvang (€ 24.000) en de middelen algemeen maatschappelijk werk (€ 9.000) via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

De lager baat wordt veroorzaakt door het overhevelen van geraamde specifieke uitkering “Wet inburgering 2021” (€ -48.000) en de geraamde specifieke uitkering gemeentelijk hulp gedupeerden toeslagenproblematiek (€ -6.000) naar boekjaar 2023 en daarnaast een hogere baat als gevolg van de specifieke uitkering “Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne” (€ 1.281.000). Deze voorziet in een te ontvangen normbedrag per gerealiseerde opvangplek.

Voorgesteld wordt de netto opbrengst van de specifieke uitkering “Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne” (€ 1.281.000 - € 278.000) in te zetten voor de taakstellingen op het gebied van huisvesting ontheemde Oekraïners en statushouders. Door het ontbreken van beschikbare panden vanuit sociale huurvoorraad, heeft de gemeente een directe noodzaak aan huisvesting. Derhalve wordt voorgesteld deze middelen via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve afschrijving. Hierbij wordt opgemerkt dat de definitieve beschikking eind 2023 wordt verwacht.

Wijkteams (reserve overloop € 50.000)

Lagere lasten eerstelijnsvoorzieningen jeugdzorg inzake deskundigheidsbevordering en ondersteunende maatregelen (€ 15.000), uitvoeringsprogramma sociaal domein (€ 45.000) mede als gevolg van COVID-19-pandemie begin van het jaar en nog niet bestede middelen (€ 50.000 conform meicirculaire 2022) voor het ontsluiten van het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers die middels najaarsrapportage voor dit doel afgezonderd zijn. De bouw van de regionale website en de daarbij behorende communicatiecampagne vindt in 2023 plaats. Derhalve wordt voorgesteld om deze middelen via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Inkomensregelingen

De hogere lasten conform de jaarrekening van de gemeenschappelijk regeling Kompas worden veroorzaakt door een toename van de bedrijfsvoeringslasten (€ -26.000) met daartegenover een correctie van de compensabel btw over de jaren 2015-2020 (€ 30.000), een toename van de bijstandsuitkeringen (€ -32.000), niet geraamde onderzoekskosten BBZ (€ -15.000) en daartegenover lagere lasten bijzondere bijstand (€ 56.000).

Daarnaast is sprake van een hogere last (€ -195.000) als gevolg van meer verstrekte energietoelagen lage inkomens ten opzichte van de ontvangen en hiervoor geraamde rijksmiddelen in de mei- en septembercirculaire (€ 479.000).

De lagere baat (€ -128.000) wordt veroorzaakt door een neerwaartse bijstelling van de gebundelde uitkering (BUIG), gebaseerd op T-2, voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie.

Begeleide participatie

Lagere lasten conform de jaarrekening van de gemeenschappelijk regeling WOZL – WSP als gevolg van een hogere netto resultaat. Hetgeen met name veroorzaakt wordt door een verbetering in het operationeel resultaat door een hogere omzet als gevolg van herplaatsingen en individuele detacheringen alsook een positiever subsidieresultaat door een lager aantal arbeidsjaren.

Arbeidsparticipatie

Lagere last/besparing conform de jaarrekening van de gemeenschappelijk regeling Kompas door lagere inzet van personeel mede als gevolg van (nog) niet ingevulde vacatures.

Maatwerkvoorzieningen (WMO) (open einderegelingen)

Per saldo hogere lasten als gevolg van meer toegekende woningaanpassingen (€ -33.000) en lagere lasten verstrekte hulpmiddelen (€ 6.000).

Maatwerkdienstverlening 18+ (open einderegelingen)

Per saldo hoger lasten huishoudelijk zorg (€ -62.000), WMO begeleiding en dagbesteding (€ -7.000) als gevolg van toename verzwarende problematiek en hogere lasten schuldhulpverlening conform de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Kompas (€ -17.000). Daartegenover staan lagere lasten cliëntervaringsonderzoek (€ 8.000) en lagere vervoersvolumes bij vervoersvoorzieningen (€ 34.000) mede als gevolg van COVID-19-pandemie begin van het jaar.

De lagere baat wordt veroorzaakt door lager ontvangsten eigen bijdragen CAK.

Maatwerkdienstverlening 18-

Per saldo lagere lasten verblijfsvoorzieningen waarvan de uitvoering via centrumgemeente Maastricht verloopt (€ 95.000) en middelen innovatieve doeleinden (€ 20.000). Daartegenover staan hogere lasten ambulante jeugdzorg JENS (€ -150.000) (voor verdere toelichting wordt verwezen naar de raadsinformatiebrief van juni 2023) en hogere compensatie meerkosten COVID-19-pandemie JENS (€ -82.000) welke conform "Addendum" bij Overeenkomst inzake Basishulp Jeugd d.d. 5 september 2018 voor compensatie in aanmerking komen. De geraamde stelposten "jeugdzorg plus" (€ 100.000) en "extra middelen jeugd" (€ 85.000) bij het product "Jeugdzorg, voorzieningen in natura voorzien grotendeels in dekking van deze hogere lasten.

Geëscaleerde zorg 18+

Lagere lasten open inlooppunt GGZ – mixen doelgroepen mede als gevolg van COVID-19-pandemie begin van het jaar.

Geëscaleerde zorg 18-

Lagere lasten verblijfsvoorzieningen, Bureau jeugdzorg en William Schrikker Groep, waarvan de uitvoering via centrumgemeente Maastricht verloopt (€ 55.000), Veilig Thuis (GGD) (€ 2.000) en verrekening centrumbijdrage DU Vrouwenopvang 2021 gemeente Heerlen (€ 22.000).

Volksgezondheid

Hogere lasten GGD jeugdgezondheidszorg als gevolg van bijstelling index 2022 (€ -16.000) en rijksvaccinatieprogramma (€ -5.000). Daar staan tegenover lagere lasten collectieve preventie (GGD) (€ 5.000) en ontvangen doorgeschoven compensabele BTW 2022 (€ 5.000).

Milieubeheer

Lagere lasten als gevolg van lagere kosten RUD (€ 17.000), lagere kosten bestrijding eikenprocessierups (€ 7.000) en kosten juridische procedure (€ -9.000).

De hogere baten betreffen begraafplaatsrechten als gevolg van meer begravingen en meer grafhuurverlengingen dan begroot.

Ruimtelijke ordening (reserve overloop € 40.000)

Lagere lasten als gevolg van latere implementatie omgevingswet (€ 46.000) en lagere kosten aanpak energiearmoede (€ 60.000).

Voorgesteld wordt via resultaatbestemming € 40.000 toe te voegen aan de reserve overloop ten behoeve van kosten 2022 Samenwerking Gemeenschappelijke Informatievoorziening VTH.

Lagere baten als gevolg van lagere legesopbrengst bestemmingsplannen (€ -14.000) en overheveling van geraamde specifieke uitkering "aanpak energie armoede" naar boekjaar 2023 (€ -60.000).

Wonen en bouwen (reserve overloop € 8.000)

Per saldo lagere lasten als gevolg van lagere kosten herstructurering / herbestemming locaties en doorstroming woningmarkt (€ 14.000), lagere kosten inhuur advisering bouwconstructies (€ 8.000) en hogere kosten door dotatie aan voorziening dubieuze debiteuren (€ -38.000).

Voorgesteld wordt via resultaatbestemming € 8.000 toe te voegen aan de reserve overloop ten behoeve van advisering bouwconstructies.

Hogere baten legesopbrengsten als gevolg van projecten zoals o.a. locatie Raadhuisplein 3

Kapitaallasten

Doordat diverse investeringen later gerealiseerd worden dan oorspronkelijk gepland vallen de kapitaallasten lager uit. Het betreft met name de volgende investeringen: Vrijliggend fietspad Vrakelbergerweg, Natuurtransferium Mingersborg, Wandelknooppunten netwerk en implementatie Omgevingswet.

Personele lasten

Om de grote maatschappelijke uitdagingen (onder andere COVID-19-pandemie, de opvang van (Oekraïense) vluchtelingen, de implementatie van de Omgevingswet) aan te kunnen en de uitvoeringskracht op peil te houden (onder andere reguliere werkzaamheden/projecten, ziektevervangende en arbeidsmarkttransities), heeft capaciteitsuitbreiding plaatsgevonden door inhuur van tijdelijk personeel (€ -918.000). Ter dekking hiervan zijn de stelpost loonstijging (€ 106.000) en de meeropbrengst leges bouwvergunningen (€ 190.000) ingezet.

Wet normering topinkomens (Wnt)

Wet normering Topinkomens

Op grond van de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector is de gemeente verplicht tot jaarlijkse publicatie van financiële arbeidsvoorwaarden van topfunctionarissen van de gemeenten – de secretaris en de griffier – ongeacht of zij de norm overschrijden. Voor Voerendaal is het algemeen bezoldigingsmaximum van toepassing, welk voor 2022 is vastgesteld op € 216.000.

Bedragen x € 1	C.J.H.M. Janssen	F.H.A. Meijerink
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01 – 31-12	01-01 – 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,89
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	98.782	68.510
Beloningen betaalbaar op termijn	13.712	9.394
<i>Subtotaal</i>	112.494	77.904
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	192.240
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	112.494	77.904
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	C.J.H.M. Janssen	F.H.A. Meijerink
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-01 – 31-12	01-01 – 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,89
Dienstbetrekking?	Ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	87.023	63.226
Beloningen betaalbaar op termijn	12.027	9.141
<i>Subtotaal</i>	99.050	72.367
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	186.010
Totale bezoldiging	99.050	72.367

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2022 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er hebben in 2022 geen uitkeringen aan topfunctionarissen plaatsgevonden in het kader van beëindiging van het dienstverband.

Categoriale rekening 2022

Naast een zicht op de lasten en de baten per programma kan de jaarrekening ook weergegeven worden middels een indeling in zogenaamde categorieën. Onderstaand overzicht geeft deze indeling weer.

Categoriale rekening 2022		Absoluut (bedragen)	
Kostencategorie		Batencategorie	
Salarissen en sociale lasten	6.356.000		
Kapitaallasten (rente en afschrijving)	1.706.000		
Belastingen	137.000	Gemeentelijke belastingen	4.692.000
		Leges en andere rechten	2.081.000
Gronden	1.000	Gronden	75.000
Duurzame goederen	203.000	Duurzame goederen	1.000
Pachten	0	Pachten	18.000
		Huren	377.000
Sociale uitkeringen in natura	4.584.000	Eigen bijdragen en verhaal sociale uitkeringen in natura	116.000
Ingeleend personeel	1.946.000	Uitgeleend personeel	23.000
Goederen	295.000	Goederen	0
Diensten	5.169.000	Diensten	0
Sociale uitkeringen in geld	0	Verhaal sociale uitkeringen in geld	0
Subsidies ¹⁾	470.000		
Inkomensoverdrachten Rijk ²⁾	107.000	Inkomensoverdrachten Rijk ²⁾	24.825.000
Inkomensoverdrachten overheid niet Rijk ³⁾	8.878.000	Inkomensoverdrachten overheid niet Rijk ³⁾	300.000
Inkomensoverdrachten overig ⁴⁾	361.000	Inkomensoverdrachten overig ⁴⁾	38.000
Kapitaaloverdrachten Rijk	0	Kapitaaloverdrachten Rijk	0
Kapitaaloverdrachten overheid niet Rijk	0	Kapitaaloverdrachten overheid niet Rijk	0
Kapitaaloverdrachten overig	90.000	Kapitaaloverdrachten overig	0
Rente en dividend	545.000	Rente en dividend	297.000
Doorberekende rente	-380.000		
Mutaties reserves	2.679.000	Mutaties reserves	2.574.000
Mutaties voorzieningen	806.000	Mutaties voorzieningen	407.000
Subtotaal lasten	33.953.000		35.824.000
Rekeningsaldo	1.871.000		
Totaal lasten	35.824.000	Totaal Baten	35.824.000

1) Subsidies conform subsidieverordening

2) "Centrale overheid" (algemene uitkering en specifieke uitkeringen)

3) Provincies, gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen.

4) (exploitatie)bijdragen aan derden

Realisatie in primitieve begroting opgenomen dekkingsplan

Bij de totstandkoming van de begroting 2022 zijn geen bezuinigingsmaatregelen voor 2022 genomen en ook geen belastingverhogende maatregelen. In tegendeel, de stijging van de onroerende zaak belasting woningen is voor 2022 verlaagd. Wel is de inzet van een drietal reserves geraamd, waarvan onderstaand de stand van zaken is aangegeven.

Dekkingsplan	Begroot	Realisatie
Incidentele inzet gemeentelijke reserves		
Algemene reserve, implementatie omgevingswet.	80.000	-.
Totaal dekkingsplan	80.000	

Het dekkingsplan is incidenteel van aard en heeft geen budgettair effect naar de komende jaren.

Realisatie in primitieve begroting opgenomen p.m. posten

Naast eerder genoemd dekkingsplan, is in de begroting tevens gewezen op een aantal zogenaamde p.m.-posten. Bij deze posten kon bij het opstellen van de begroting niet concreet worden aangegeven wat de financiële impact ervan zou zijn. Voor deze posten werd derhalve geen bedrag geraamd. Wat dat betreft hielden deze posten een zodanig risico in, dat bij het oordeel omtrent de financiële positie hiermee rekening moest worden gehouden. In onderstaand overzicht blijkt in welke mate deze posten tot consequenties voor de jaarrekening 2022 hebben geleid.

In begroting voor 2022 opgenomen p.m.-posten	Actuele stand van zaken
Matige financiële impact: < € 50.000	
- Ontwikkeling school Ransdaal	- Verwezen wordt naar raadsinformatiebrief december 2022.
Grote financiële impact: > € 50.000	
-	-

Rekeningresultaat vóór en na reserveringen

De rekening 2022 sluit met een voordelig saldo van € 1.871.000.

Dit saldo is niet alleen het resultaat van het verschil van de baten en lasten. Wat hierin meespeelt zijn de onttrekkingen alsmede de toevoegingen aan de reserves.

Met andere woorden, het resultaat komt mede tot stand door aanwending of aanvulling van de "gemeentelijke spaarpotten".

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) dient het totale begrotings- en jaarrekeningresultaat echter zowel inclusief als exclusief de onttrekkingen aan reserves inzichtelijk te worden gemaakt. Exclusief toevoegingen en onttrekkingen aan reserves is het jaarrekeningresultaat € 1.976.000.

Analyse rekeningresultaat vóór en ná reserveringen			
Programma-resultaten excl. Reserveringen	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	1.948.000	274.000	-1.674.000
Veiligheid	1.488.000	90.000	-1.398.000
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.406.000	220.000	-2.186.000
Economie	216.000	1.000	-215.000
Onderwijs	969.000	437.000	-532.000
Sport, cultuur en recreatie	2.953.000	332.000	-2.621.000

Analyse rekeningresultaat vóór en ná reserveringen			
Sociaal domein	11.851.000	3.129.000	-8.722.000
Volksgesondheid en milieu	3.499.000	3.602.000	103.000
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.680.000	305.000	-1.375.000
Subtotaal Programma's	27.010.000	8.390.000	-18.620.000
Algemene dekkingsmiddelen	117.000	24.828.000	24.711.000
Overhead	4.147.000	32.000	-4.115.000
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0
Resultaat vóór reserveringen	31.274.000	33.250.000	1.976.000
Reserveringen per programma	toevoegingen	onttrekkingen	
Bestuur en ondersteuning:			
Mutatie balanspost jaarrekeningsaldo 2021		1.484.000	
Toevoeging algemene reserve, resultaat jaarrekening 2021	1.200.000		
Toevoeging reserve overloop, resultaat jaarrekening 2021	284.000		
Toevoeging algemene reserve, compensatie middelen Rijk COVID-19 pandemie	25.000		
Toevoeging algemene reserve, voordelig resultaat mei- en septembercirculaire	580.000		
Toevoeging aan reserve Ruimtelijke ontwikkeling, exploitatie resultaat locatie Raadhuisplein 3	91.000		
Toevoeging aan reserve Ruimtelijke ontwikkeling, voordelig saldo verkoop gronden Cohortplein	12.000		
Toevoeging aan reserve Duurzaamheid, middelen uitvoeringskosten klimaatakkoord conform meicirculaire	151.000		
Onttrekking algemene reserve, traineeprogramma RichtingZuid		23.000	
Onttrekking algemene reserve, beschildering viaduct Barrier		13.000	
Onttrekking reserve Duurzaamheid, doorontwikkeling gebruik e-cars		15.000	
Onttrekkingen reserve overloop		109.000	
Onttrekking reserve afschrijving, dekking afschrijvingslasten		92.000	
Veiligheid:			
-			
Verkeer, vervoer en waterstaat:			
Onttrekking algemene reserve, aanvullend preventief onderhoud verhardingen		160.000	
Economie:			
Onttrekking algemene reserve, verlaging tarief toeristenbelasting		11.000	
Onderwijs:			
Toevoeging reserve afschrijving, school Ransdaal	250.000		
Toevoeging reserve afschrijving, vanuit algemene reserve t.b.v. aanvullend krediet OCK	1.470.000		
Onttrekking algemene reserve, dotatie aan reserve afschrijving aanvullend krediet OCK		1.470.000	
Onttrekking reserve afschrijving, dekking afschrijvingslasten van o.a. brede school		119.000	
Sport, cultuur en recreatie:			

Analyse rekeningresultaat vóór en ná reserveringen			
Onttrekking reserve afschrijving, verbouwing bibliotheek Voerendaal		6.000	
Onttrekking reserve afschrijving, voetbalvelden vv Hellas		47.000	
Onttrekking reserve afschrijving, verzwaren dakconstructie De Joffer		2.000	
Onttrekking reserve ruimtelijke ontwikkeling, afschrijvingslast Böschke an der Baneberg		7.000	
Onttrekking algemene reserve, in dienst treding Wajongeren		4.000	
Onttrekking algemene reserve, subsidie Laurentiuskerk Voerendaal		70.000	
Onttrekking algemene reserve, cultuurmiddelen COVID-19		5.000	
Onttrekking reserve Ruimtelijke ontwikkeling, inventarisatie landschapselementen buitengebied		25.000	
Sociaal domein:			
Onttrekking algemene reserve, aankoop modules Zorgned		20.000	
Onttrekking reserve afschrijving, 't Wouves		8.000	
Onttrekking reserve afschrijving, MFC Ubachsberg		5.000	
Onttrekking reserve afschrijving, MFC Ubachsberg buitengebied		3.000	
Onttrekking reserve Sociaal Domein, MFC Ubachsberg keuken		3.000	
Onttrekking reserve Sociaal Domein, transformatieplan jeugd Zuid-Limburg		21.000	
Onttrekking reserve Sociaal Domein, hulpmiddelen OLV Delphinium		23.000	
Onttrekking reserve Sociaal Domein, corona meerkosten 2022 JENS		130.000	
Onttrekking reserve Sociaal Domein, 2 ^e begrotingswijziging WOZL-WSP		11.000	
Volksgezondheid en milieu:			
-			
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing:			
Toevoeging reserve afschrijving, Skaeve Huse	100.000		
Onttrekking reserve Krimp, levensloop bestendig maken particuliere woningen		17.000	
Onttrekking reserve Duurzaamheid, Transitie Visie Warmte 2.0		24.000	
Onttrekking reserve Duurzaamheid, pilot zonne-installaties op grote daken		6.000	
Onttrekking reserve Duurzaamheid, proces implementatie zonneweides		13.000	
Onttrekking reserve Duurzaamheid, duurzaamheidsfestival		12.000	
Onttrekking reserve Ruimtelijke ontwikkeling, dotatie aan reserve afschrijving t.b.v. Skaeve Huse		50.000	
Onttrekking reserve Sociaal Domein, dotatie aan reserve afschrijving t.b.v. Skaeve Huse		50.000	
Totaal reserveringen	4.163.000	4.058.000	
Resultaat ná reserveringen	35.437.000	37.308.000	1.871.000

Reserves en voorzieningen

Voor een juist inzicht in de financiële positie dient de omvang van het eigen vermogen van de gemeente nader beschouwd te worden. Dit eigen vermogen wordt gevormd door de reserves. We onderscheiden daarbij de algemene reserve, die dienst doet als zogenaamde "buffer" voor toekomstige incidentele tegenvallers, enerzijds en de bestemmingsreserves, gelden die opzij gezet zijn voor specifieke bestemmingen, anderzijds. Verder is het ook van belang om oog te hebben voor de omvang en vooral de toereikendheid van de diverse voorzieningen waarmee toekomstige risico's en verplichtingen zoveel mogelijk dienen te worden afgedekt. In onderstaand overzicht wordt de omvang en het verloop van de diverse reserves en voorzieningen in 2022 ten opzichte van de begroting 2022 neergezet.

Verloop reserves/voorzieningen bedragen * € 1.000	Begroting 2022			Jaarrekening 2022		
	begin 2022	mutaties 2022	eind 2022	begin 2022	mutaties 2022	eind 2022
Algemene reserve	5.001	-94	4.907	5.272	31	5.303
Bestemmingsreserves	14.750	-234	14.516	15.287	1.559	16.846
totaal reserves	19.751	-328	19.423	20.559	1.590	22.149
totaal voorzieningen	2.527	53	2.580	2.448	-143	2.305
Totaal reserves en voorzieningen	22.278	- 275	22.003	23.007	1.447	24.454

De afwijking in het beginsaldo tussen de jaarrekening en begroting wordt veroorzaakt door effecten vanuit besluiten die genomen zijn tussen de besluitvorming van de begroting 2022 (november 2021) en de jaarrekening 2021 (juli 2022).

Bij het opmaken van de jaarrekening 2021 bleek de reservepositie van de gemeente per eind 2021/begin 2022 € 808.000 positiever dan waarmee bij het samenstellen van de begroting 2022 is uitgegaan. Dit is met name veroorzaakt doordat reserves minder zijn aangesproken dan waarmee bij de samenstelling van de begroting rekening is gehouden. Het gaat hierbij om de algemene reserve (€ 271.000), de reserve ruimtelijke ontwikkelingen (€ 242.000), de reserve krimp (€ 1.000), de reserve afschrijving (€ 5.000), de reserve overloop (€ 133.000), de innovatiereserve (€ 30.000) en de reserve sociaal domein (€ 126.000).

De afwijking tussen de oorspronkelijk begrote en werkelijke mutaties in 2022 wordt onderstaand nader toegelicht.

Het verschil in de algemene reserve wordt met name veroorzaakt door de bestemming van het jaarrekening saldo 2021 (€ 1.200.000), de toevoeging van rijks-compensatiemiddelen COVID-19 (€ 25.000) en toevoeging aanvullende middelen op basis van mei- en septembercirculaire gemeentefonds (€ 580.000). Daarnaast was er een lagere onttrekking t.b.v. inhuur implementatie omgevingswet (€ 80.000) en waren er hogere onttrekkingen t.b.v. bijdrage Laurentiuskerk Voerendaal (€ -70.000), deelname traineeprogramma RichtingZuid (€ -23.000), beschildering viaduct Barrier (€ -13.000), aanvullend preventief onderhoud verhardingen (€ -160.000), aankoop module Zorgned (€ -20.000), aanvullend krediet Open Club Klimmen (€ -1.470.000), verlaging tarief toeristenbelasting (€ -11.000) en cultuurmiddelen COVID-19 (€ -5.000).

Het verschil in de bestemmingsreserve wordt met name veroorzaakt door de bestemming van het jaarrekening saldo 2021 (reserve overloop € 284.000) en toevoegingen aan de reserve afschrijving t.b.v. aanvullend krediet OCK (€ 1.470.000), school Ransdaal (€ 250.000) en Skaeve Huse (€ 100.000), de reserve Ruimtelijke ontwikkeling i.v.m. voordelig saldo verkoop gronden Cohortplein (€ 12.000) en de reserve duurzaamheid i.v.m. ontvangen Rijksmiddelen uitvoeringskosten klimaatakkoord (€ 151.000). Verder lagere onttrekkingen bij de reserve Krimp (€ 1.000) en reserve afschrijving (€ 6.000). Daarnaast lagere toevoegingen aan de reserve Ruimtelijke ontwikkeling exploitatieresultaat locatie Raadhuisplein 3 (€ -13.000) en hogere onttrekkingen reserve Ruimtelijke ontwikkeling t.b.v. inventarisatie landschapselementen buitengebied (€ -25.000) en dotatie aan reserve afschrijving t.b.v. Skaeve Huse (€ -50.000), reserve Sociaal domein t.b.v. dotatie aan reserve afschrijving t.b.v. Skaeve Huse (€ -50.000), verstrekking hulpmiddelen aan OLV Delphinium (€ -23.000), coronacompensatie basishulp jeugd (€ -130.000) en 2^e begrotingswijziging WOZL/WSP (€ -11.000), reserve Duurzaamheid t.b.v. transitievisie warmte 2.0 (€ -24.000), pilot zonne-installaties op grote daken (€ -6.000), proces implementatie zonneweides (€ -13.000), duurzaamheidsfestival (€ -12.000) en doorontwikkeling gebruik e-cars (€ -15.000) en reserve overloop (€ -109.000).

De voorzieningenpositie is per begin 2022 € 79.000 negatiever gebleken bij het opstellen van de jaarrekening 2022, dan waarvan uitgegaan is bij het samenstellen van de begroting 2022. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds een hogere dotatie aan de voorziening verplichting personeel uit dienst (€ 3.000), een dotatie aan de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing (€ 41.000), lagere onttrekkingen aan de voorziening gemeentelijke gebouwen (€ 225.000) en anderzijds door hogere onttrekking voorziening dubieuze debiteuren (€ -200.000) en een hogere onttrekking egalisatievoorziening riolering (€ -148.000).

Voor de daadwerkelijke onttrekkingen aan de reserves in 2022 wordt verwezen naar het overzicht bij rekeningresultaat voor- en na reservering.

Investeringsprojecten

Naast de zogenoemde exploitatie, de jaarlijkse baten en lasten, zijn er nog diverse lopende investeringsprojecten. Dit betreffen eenmalige grote uitgaven, welke niet rechtstreeks in één keer in het resultaat van een boekjaar tot uitdrukking komen, maar waarbij over een langere periode de lasten via rente en afschrijving (kapitaallasten) worden toegerekend.

Onderstaand wordt de stand van de investeringsprojecten eind 2022 weergegeven:

Lopende investeringen					
	Gevoteerde krediet		Huidige stand van zaken		
	Raadsbesluit	Bedrag	Gerealiseerd	Restant	Gereed
Herontwikkeling locatie Raadhuisplein 3	Najaarsrapp 2017	45.000	84.000	- 39.000	gereed
Motion 2 ^e fase (digitalisering personeelsdossiers)	Begroting 2019	21.000	0	21.000	2023
Aankoop kleine trekker	Begroting 2022	35.000	1.000	34.000	2023
Aankoop grote trekker	Begroting 2022	100.000	4.000	96.000	2023
Raadhuisplein-Schilsstraat – verharding	Begroting 2015 Begroting 2018 Voorj rapp 2022	120.000 149.000 30.000	307.000	- 8.000	2023
– afkoppelen hemelwater	Begroting 2015 Begroting 2018 Rb. 01-10-2020 Voorj rapp 2022	200.000 83.000 238.000 35.000 855.000			
			555.000	1.000	
			862.000	- 7.000	
Daelsweg, fietspad bubeko wegdeel	Rb. 06-07-2017 Rb. 29-05-2019	760.000 - 23.000 737.000	681.000	56.000	2022
Daelsweg, aanleg fietspad bubeko	Rb. 29-05-2019	732.000	1.321.000	- 589.000	2022
Vrakelbergerweg-Vijfbunderweg, fietspad bubeko wegdeel	Rb. 06-07-2017 Begroting 2019 Rb. 29-05-2019	150.000 650.000 292.000 1.072.000	418.000	654.000	2023
Vrakelbergerweg-Vijfbunderweg, aanleg fietspad	Rb. 29-05-2019	622.000	356.000	266.000	2023
Heerlerweg, renovatie bestaande verharding	Rb. 01-10-2020 (Strip 2.0)	494.000	412.000	82.000	2022
Verkeersstromenplan	Begroting 2021 Rb. 08-07-2021	300.000 200.000 - 75.000 - 55.000 370.000	0	370.000	2021 – 2025
Maatregelen Kerkstraat Ubachsberg (onderdeel verkeersstromenplan)	Begroting 2021	75.000	5.000	70.000	2023
Regionaal mobiliteitsplan (onderdeel verkeersstromenplan)	Begroting 2021	52.000	13.000	39.000	2022 – 2025
GVVP maatregelen 2017-2018-2019	Begroting 2016	300.000	348.000	- 48.000	Gereed
Herontwikkeling locatie voormalige standplaatsen Lindelauffer Gewande		0	215.000	- 215.000	2023
Natuurtransferium Kunradersteengroeve	Rb. 04-04-2019	450.000	465.000	- 15.000	2022
Transferium Mingersborg	Begroting 2019	300.000	199.000	101.000	2023
Upgrade vijfsporg Mingersborg	Begroting 2019	50.000	0	50.000	2023
Mingersborg, aanbrengen fietsstroken	Begroting 2017	50.000	0	50.000	2023

Lopende investeringen					
	Gevoteerde krediet		Huidige stand van zaken		
	Raadsbesluit	Bedrag	Gerealiseerd	Restant	Gereed
Wandelpooppunten netwerk Zuid Limburg	Begroting 2019 Voorj.rapp. 2020	50.000 <u>6.000</u> 56.000	0	56.000	2022
Ontwikkeling school Ransdaal: - Nieuwbouw - Verbouw - Infrastructuur	Begroting 2021 Rb. 10-02-2022 Rb. 10-02-2022 Rb. 10-02-2022	750.000 540.000 100.000 <u>65.000</u> 1.455.000	81.000 0 0 <u>0</u> 81.000	1.209.000 100.000 <u>65.000</u> 1.374.000	p.m.
Constructieve wijzigingen dak kantine De Joffer	Voorj.rapp. 2021	48.000	43.000	5.000	gereed
Voetbalvelden vv Hellas	Rb. 08-06-2017	1.636.500	1.721.000	- 84.500	2022
Bodemkwaliteitskaart	Begroting 2022	50.000	8.000	42.000	2023
Miljoen bomenplan - aankoop grond - bomen	Begroting 2021	100.000 <u>100.000</u> 200.000	0 0 0	100.000 <u>100.000</u> 200.000	2022
Open club Klimmen	Begroting 2014 Rb. 08-06-2017 Rb. 04-06-2020 Rb. 15-09-2022 voetbalvelden	500.000 9.862.000 2.985.000 1.945.000 <u>- 1.636.500</u> 13.655.500	1.090.000	12.565.500	2024
Aankoop pand Sebastianusstraat 4	Voorj.rapp. 2022	250.000	251.000	- 1.000	gereed
Rioolreconstructie diverse wegen Ransdaal	Rb. 01-10-2015 Rb. 04-04-2019	1.392.000 <u>1.085.000</u> 2.477.000	2.221.000	256.000	2022
Rioolmaatregelen Winthagen	Voorj.rapp. 2016	25.000	0	25.000	2028
Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2019 - 2021	Rb. 04-04-2019	91.000	82.000	9.000	gereed
Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2022 - 2023	Rb. 10-02-2022	70.000	36.000	34.000	2023
Rioolreliningswerkzaamheden 2020	Begroting 2019	317.500	304.000	13.500	gereed
Klimaatmaatregelen: - Koekoeksweg - Veldweg Ransdaal - Opscheumer / Langs de Ling - aanpak wateroverlast - Nader te bepalen maatregelen	Rb. 12-12-2019 (watertakenplan)	12.000 38.000 17.000 200.000 <u>683.000</u> 950.000	13.000 24.000 14.000 0 <u>0</u> 51.000	- 1.000 14.000 3.000 200.000 <u>683.000</u> 899.000	gereed gereed 2022 2023
Voerendaal Oost (Strip): - Hogeweg-Hoolstraat-Cortenbachstraat - Noordelijk deel - Zuidelijk deel	Rb. 01-10-2020	3.440.000 2.380.000 <u>3.706.000</u> 9.526.000	0	9.526.000	
Implementatie omgevingswet	Voorj.rapp. 2020	132.000	92.000	40.000	2023
Herontwikkeling locatie gymzaal/school Ubachsberg	Begroting 2021	1.700.000	62.000	1.638.000	2026
Skaeve huse	Voorj.rapp. 2022	100.000	16.000	84.000	2023

Voetnoot:

- Gereed betekent naast werk gerealiseerd ook financieel afgerond.
- 2022 betekent werk gerealiseerd, maar financieel nog niet afgerond.

Uit de tabel blijkt dat de meeste projecten binnen de beschikbare middelen gerealiseerd zijn/worden. Bij enkele investeringsprojecten is sprake van een overschrijding van het beschikbare krediet. Onderstaand hierover een beknopte toelichting:

Herontwikkeling locatie Raadhuisplein 3

Om het perceel bouwrijp te kunnen aanbieden voor de markt, zijn onderzoeks-, sloop-, en ambtelijke kosten gemaakt. De gemaakte kosten zijn verrekend met de verkoopopbrengst. Per saldo is sprake van een positief resultaat van € 91.588 welk bedrag is toegevoegd aan de reserve Ruimtelijke ontwikkelingen.

De voorbereiding van de start bouw is inmiddels gaande en verwacht wordt dat feitelijke bouw in 2023 start.

Fietsverbinding Parkstad-Heuvelland

Het project Fietsverbinding/watermaatregelen Parkstad-Heuvelland komt qua infrastructuur weg/fiets in het 1^e kwartaal van 2023 gereed. De aanleg van het watersysteem wordt naar verwachting afgerond in het 2^e kwartaal van 2023. In dat kwartaal zal oplevering plaatsvinden en volgt een onderhoudsperiode van 1 jaar, waarna het werk definitief opgeleverd en overgedragen wordt aan de projectpartners medio 2024.

Voor dit project zijn voor het Voerendaals aandeel financieel gezien vier budgetten beschikbaar:

Daelsweg fietsdeel en wegdeel en Vrakelbergerweg fietsdeel en wegdeel.

Het totaal gevoteerde projectkrediet is als basis genomen voor de vergelijking tussen feitelijke uitgaven en geprognostiseerde uitgaven enerzijds en het projectkrediet anderzijds.

Op basis van de kostenbalans per 1^e kwartaal 2023 wordt voor de gemeente Voerendaal voorlopig met een negatief saldo van circa € 350.000 rekening gehouden. Met name tegenvallende aanbesteding Daelsweg, de prijsstijgingen en bestekswijzigingen kunnen als hoofdoorzaken worden genoemd.

Op basis van de inzichten per eind februari 2023 over de geprognostiseerde eindafrekening van het totale project voor Voerendaal, blijft de verwachte overschrijding ten opzichte van het beschikbare budget onder de 10%.

GVVP maatregelen 2017-2018-2019

Het project "kruispunt Putterweg / Steinweg" is op dit investeringskrediet verantwoord. De kosten zijn hoger uitgevallen door prijsindexeringen, aanvullend kosten als gevolg van werkzaamheden Nutsbedrijven en hogere kosten voortvloeiend uit de nadere uitwerking van het ontwerp.

Herontwikkeling locatie voormalige standplaatsen Lindelauffer Gewande

Het betreft hier de gemaakte kosten voor de verwerving van het bedrijfsperceel gelegen naast de voormalige standplaatsen, de herinrichting van het gehele terrein en het afboeken van boekwaarden voormalige standplaatsen. Ook de kosten voor het laten opstellen van bestemmingsplan en de voorbereiding van de verkoop, komen ten laste van dit project.

De percelen bij de entree Lindelauffer Gewande zijn in 2021 in de verkoop gegaan. Inmiddels is één van de twee percelen verkocht.

Met de verwachte resterende verkoop opbrengst (afgerond € 160.000) zullen niet alle gemaakte kosten financieel afgedekt worden. Het tekort komt ten laste van de reserve ruimtelijke ontwikkeling.

Natuurtransferium Kunradersteengroeve

De kosten voor de aanleg van de poort zijn hoger uitgevallen.

Voetbalvelden Hellas (OCK)

De herstelwerkzaamheden aan het WeTra-veld zijn inmiddels uitgevoerd. De gemaakte kosten zullen worden ingebracht in de juridische procedure tussen gemeente enerzijds en aannemer/directievoerder anderzijds. Naar verwachting zal de zaak in mei 2023 door de rechterbank behandeld worden. In hoeverre alle kosten verhaald kunnen worden is op dit moment nog onzeker.

Bestemming jaarrekeningsaldo

Met het vaststellen van de jaarrekening 2022 verleent de gemeenteraad het college van burgemeester en wethouders decharge over het gevoerde beleid van 2022. Daarnaast wordt de raad gevraagd in te stemmen met de bestemming van het positief jaarrekeningresultaat van € 1.870.912.

Voorgesteld wordt:

1. € 297.912 toevoegen aan de algemene reserve.
2. € 387.000 toe te voegen aan de reserve overloop, bestaande uit:
 - € 32.000 restant budget t.b.v. projecten middengebied;
 - € 43.000 restant budget t.b.v. sanering Cohortplein en verplaatsen kast Enexis;
 - € 12.000 restant budget t.b.v. taxatie gemeentelijke gebouwen;
 - € 89.000 restant budget t.b.v. implementatie Wet Open Overheid (WOO);
 - € 24.000 restant budget t.b.v. vervanging openbare verlichting;
 - € 6.000 restant budget t.b.v. visie openbare ruimte (IVOR);
 - € 5.000 restant budget t.b.v. subsidie kunstwerk Mingersborg;
 - € 28.000 restant budget t.b.v. onderhoud openbaar groen;
 - € 10.000 restant budget t.b.v. uitvoeringsmiddelen groenstructuurplan;
 - € 7.000 restant budget t.b.v. aanschaf speeltoestellen;
 - € 12.000 restant budget t.b.v. middelen inburgering cf septembercirculaire;
 - € 12.000 restant budget t.b.v. middelen maatschappelijke begeleiding cf septembercirculaire;
 - € 9.000 restant budget t.b.v. algemeen maatschappelijk werk;
 - € 50.000 restant budget t.b.v. middelen ondersteuningsaanbod mantelzorgers cf meicirculaire;
 - € 40.000 restant budget t.b.v. Samenwerking Gemeenschappelijke Informatievoorziening VTH;
 - € 8.000 restant budget t.b.v. advisering bouwconstructies;
3. € 1.003.000 toevoegen aan reserve afschrijving.
4. € 183.000 toevoegen aan reserve sociaal domein.

BALANS

Balans 2022

Balans per 31-12-2022 (bedragen in euro's)

ACTIVA	2021	2022	PASSIVA	2021	2022
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
Materiële vaste activa	38.656.815	39.752.818	Eigen vermogen	20.559.192	22.148.942
Economisch nut	16.349.297	16.016.850	Algemene reserve	5.271.781	5.302.560
Economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	15.498.631	15.650.205	Bestemmingsreserves	15.287.411	16.846.382
Maatschappelijk nut	6.808.887	8.085.763	Rekeningresultaat	1.484.052	1.870.912
Financiële vaste activa	2.579.748	2.590.128	Voorzieningen	2.145.482	1.964.077
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	316.061	316.061			
Kapitaalverstrekking aan gemeenschappelijke regelingen	5.391	5.391	Langlopende schulden	16.854.652	30.718.491
Overige langlopende leningen	2.258.296	2.268.676	Vaste geldleningen	16.839.124	30.700.664
			Waarborgsommen ontvangen	15.528	17.827
Totaal vaste activa	41.236.563	42.342.946	Totaal vaste passiva	41.043.378	56.702.422
VLOTTENDE ACTIVA			VLOTTENDE PASSIVA		
Voorraden	5.648	7.557			
Onderhanden werk en bouwgrond in exploitatie					
Werkvoorraad documenten	5.648	7.557			
Vorderingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	6.984.641	19.435.703	Vlottende schulden	4.653.094	3.846.651
Uitzettingen in 's-Rijks Schatkist	1.638.531	11.921.509	Kasgeldleningen	2.000.000	0
Vorderingen op openbare lichamen	4.607.429	5.474.893	Overige schulden	2.653.094	3.846.651
Rekeningcourant niet-financiële instelling	7.678	5.492			
Verstrekte kasgeldleningen	0	0			
Overige vorderingen	731.003	2.033.809			
Liquide middelen	311.191	913.345			
Overlopende activa	154.347	758.611	Overlopende passiva	2.995.918	2.909.089
Vooruitbetaalde bedragen	154.347	758.611	Verplichtingen	827.532	1.665.656
			Ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	2.168.386	1.243.433
Totaal vlottende activa	7.455.827	21.115.216	Totaal vlottende passiva	7.649.012	6.755.740
Totaal activa	48.692.390	63.458.162		48.692.390	63.458.162

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met in achtname van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Alle lasten en baten, die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend zijn geworden, zijn in het betreffende verslagjaar verwerkt.

In artikel 24 van het BBV is opgenomen, dat de balans en toelichting verplichte onderdelen zijn van de jaarrekening. Ook moet in de jaarrekening worden uitgelegd op welke manier het resultaat is bepaald en via welke methode de boekwaarde van de bezittingen en schulden wordt bepaald. In deze paragraaf zal hier nader op worden ingegaan.

Grondslagen van de waardering van activa (bezittingen).

Activa worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs wordt ook wel de historische kostprijs genoemd. Deze is opgebouwd uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de grond- en hulpstoffen die zijn gebruikt om het goed te vervaardigen. Daarbij komen nog bijkomende kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Ook kan een redelijk deel van de indirecte kosten worden meegenomen in de vervaardigingsprijs. Op de vaste activa wordt jaarlijks lineair afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. De afschrijvingstermijnen per investering (actief) zijn opgenomen in de Financiële verordening 2017 (raadsbesluit 22 december 2016). Als sprake is van een investering tijdens het boekjaar, wordt pas afgeschreven in het daaropvolgende boekjaar.

Soort activa	Waarderingsgrondslag
Materiële vaste activa	Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Bij investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden ook eventuele beschikkingen over reserves in mindering gebracht. Ook bijdragen van derden worden in mindering gebracht. Bij gebouwen wordt, indien de grond afzonderlijk gewaardeerd is, bij de bepaling van de afschrijvingslasten rekening gehouden met een eventuele restwaarde.
Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekking en deelnemingen, leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met aflossingen. Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan. Uitgezette gelden met een looptijd langer dan één jaar worden onder de financiële vaste activa opgenomen. Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden onder de vorderingen (vlottende activa) opgenomen.
Vorraden	Vorraden worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Vorraden en deelnemingen moeten tegen de marktwaarde worden gewaardeerd, indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 65 BBV).
Vorderingen	De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Liquide middelen	De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Overlopende activa	De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de waardering van passiva (schulden)

Passiva worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Soort passiva	Waarderingsgrondslag
Eigen vermogen	Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming, volgend uit de programmarekening. De balans toont de financiële positie na aanwendungen en toevoegingen aan reserves.
Voorzieningen	Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van: – verliezen of risico's van bepaalde te verwachten verplichtingen, waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten. Er wordt een inschatting gemaakt van het risico en dit wordt afgedekt door het vormen van een voorziening; – kosten die een volgend begrotingsjaar worden gemaakt en die hun oorsprong vinden in het begrotingsjaar. Het doel van deze voorziening is dan ook om de kosten gelijkmatig te verdelen over een aantal jaren. – de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven.
Langlopende schulden	Langlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Verplichtingen	Verplichtingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Overlopende passiva	Overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen resultaatbepaling

Bij het opstellen van de jaarrekening is het baten- en lastenstelsel gehanteerd. Dit houdt in, dat de opbrengsten (baten) en de kosten (lasten) zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Alleen die baten en lasten zijn meegenomen, die op het moment van het opmaken van de jaarrekening bekend waren.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

Volgens de balans-indeling worden de materiële vaste activa als volgt onderverdeeld:

- economisch nut;
- economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- maatschappelijk nut.

Materiële vaste activa	2021	2022
Investerings met een economisch nut	16.349.297	16.016.850
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	15.498.631	15.650.205
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	6.808.887	8.085.763
Totaal materiële vaste activa	38.656.815	39.752.818

In onderstaande tabellen worden de investeringen met economisch nut, investering met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven en de investeringen met maatschappelijk nut gespecificeerd. In de productenrekening, welke ter inzage ligt, is een compleet overzicht opgenomen van de materiële vaste activa (staat van geactiveerde kapitaaluitgaven).

Investerings hebben een economisch nut als ze verhandelbaar zijn of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

Investerings met economisch nut	2021	2022
Gronden en terreinen	3.603.347	3.380.477
Woonruimten	0	266.831
Bedrijfsgebouwen	11.803.986	11.496.360
Vervoermiddelen	84.419	31.296
Machines, apparaten en installaties	627.089	551.112
Overige materiële vaste activa	230.456	290.774
Totaal investeringen met economisch nut	16.349.297	16.016.850

De boekwaarde van de investeringen met economisch nut is in 2022 met € 332.447 afgenomen ten opzichte van 2021.

Verloop investeringen met economisch nut	2021	2022
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 1 januari	24.270.046	23.280.275
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	-452.404	-551.692
Investerings in het boekjaar	232.701	597.270
Bijdrage uit exploitatie	0	0
Bijdrage van derden	-770.068	-410.444
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 31 december	23.280.275	22.915.409
Afschrijvingen en aflossingen tot en met vorig boekjaar	-6.718.876	-6.930.978
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	452.404	551.692
Afschrijvingen en aflossingen in boekjaar	-664.506	-519.273
Boekwaarde investeringen met economisch nut	16.349.297	16.016.850

De mutaties hebben onder andere betrekking op de in onderstaande tabel opgenomen investeringen:

Investerings 2022 met economisch nut (bedragen x € 1.000)	vermeerdering	vermindering
Herontwikkeling locatie voormalige standplaatsen Lindelauffer Gew	2	222
Bouwrijpmaken locatie Raadhuisplein 3		188
Open Club Klimmen, aanleg voetbalvelden	167	
Ontwikkeling locatie Bergseweg 109	19	
Herontwikkeling locatie gymzaal Ubachsberg	8	
Open Club Klimmen, woningbouw	32	
Aankoop pand Sebastianusstraat 4	251	
Skaeve Huse	15	
Herontwikkeling Kerkplein 54-56	9	
Verduurzamen De Joffer	-21	
Ontwikkeling school Ransdaal	28	
Aankoop kleine trekker	1	
Aankoop grote trekker	4	
Implementatie omgevingswet	61	
Bodemkwaliteitskaart	8	
Regionaal mobiliteitsplan	13	

Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	2021	2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15.498.631	15.650.205
Totaal investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	15.498.631	15.650.205

De boekwaarde van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven is in 2022 met € 151.574 toegenomen ten opzichte van 2021.

Verloop investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	2021	2022
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 1 januari	20.686.828	21.103.596
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	0	0
Investerings in het boekjaar	416.768	715.371
Bijdrage uit exploitatie	0	0
Bijdrage van derden	-0	-98.154
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 31 december	21.103.596	21.720.813
Afschrijvingen en aflossingen tot en met vorig boekjaar	-5.148.282	-5.604.965
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	0	0
Afschrijvingen en aflossingen in boekjaar	-456.683	-465.643
Boekwaarde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	15.498.631	15.650.205

De mutaties hebben onder andere betrekking op de in onderstaande tabel opgenomen investeringen:

Investeringen 2022 met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven (bedragen x € 1.000)	vermeerdering	vermindering
Raadhuisplein-Schilsstraat, afkoppelen hemelwater	546	16
Rioolreconstructie diverse wegen Ransdaal	88	42
Aanleg veldweg Ransdaal	12	40
Stimuleringsmaatregeling afkoppelen regenwater	2	
Koekoeksweg, water en erosieknelpunt	7	
Aanpak water- en modderoverlast Opscheumer_Langs de Ling	14	
Stimuleringsmaatregelen afkoppelen hemelwater 2022_2023	23	
Rioolreliningswerkzaamheden 2020	23	

Investeringen met maatschappelijk nut betreffen investeringen in de openbare ruimte (b.v. wegen, bruggen, rotondes e.d.).

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2021	2022
Gronden en terreinen	36.276	36.276
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.772.611	8.049.487
Overige materiële vaste activa	0	0
Totaal investeringen met maatschappelijk nut	6.808.887	8.085.763

De boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut is in 2022 toegenomen met € 1.276.876 ten opzichte van 2021.

Verloop investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2021	2022
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 1 januari	8.320.891	8.868.469
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	0	92.326
Investeringen in het boekjaar	1.495.968	4.186.697
Bijdrage uit exploitatie	0	0
Onttrekking aan voorziening	0	0
Bijdrage van derden	-948.390	-2.577.764
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 31 december	8.868.469	10.569.728
Afschrijvingen en aflossingen tot en met vorig boekjaar	-1.830.032	-2.059.582
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	0	-92.326
Afschrijvingen en aflossingen in boekjaar	-229.550	-332.057
Boekwaarde investeringen met maatschappelijk nut	6.808.887	8.085.763

De mutaties hebben onder andere betrekking op de in onderstaande tabel opgenomen investeringen:

Investeringen 2022 in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (bedragen x € 1.000)	vermeerdering	vermindering
Raadhuisplein-Schilsstraat, verharding	252	
Heerlerweg, renovatie verharding	412	
Daelsweg, aanleg vrijliggend fietspad	955	368
Vrakelbergerweg, aanleg vrijliggend fietspad	2.316	2.220
GVVP 2017-2018-2019	167	
Maatregelen Kerkstraat Ubachsberg	5	
Natuurtransferium Kunradersteengroeve	31	-12
Transferium Mingersborg	49	2

Financiële vaste activa

Volgens de balans-indeling zijn de financiële vaste activa als volgt onderverdeeld:

- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen;
- kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen;
- leningen aan woningcorporaties;
- leningen aan deelnemingen;
- overige langlopende leningen;
- bijdrage aan activa in eigendom van derden.

Financiële vaste activa	2021	2022
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	316.061	316.061
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen	5.391	5.391
Overige langlopende leningen	2.258.296	2.268.676
Totaal financiële vaste activa	2.579.748	2.590.128

Per onderdeel worden de belangrijkste gegevens op een rijtje gezet.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

De aandelen zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde, indien deze lager is dan de verkrijgingsprijs.
De gemeente heeft de volgende aandelen in haar bezit.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	2021	2022	Dividend
NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML)	18.152	18.152	0
Enexis Holding NV	263.250	263.250	174.831
CSV Amsterdam BV	0	0	0
Verkoop Vennootschap BV	0	0	0
Vordering op Enexis BV	0	0	0
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	28.078	28.078	25.609
NV Sturing Afvalverwijdering Limburg (AVL)	5.586	5.586	0
Woonwijzerwinkel	995	995	0
Totaal kapitaalverstrekkingen deelnemingen	316.061	316.061	200.440

Dividend-opbrengsten van deelnemingen worden volgens de geldende voorschriften verantwoord in het jaar waarin het recht op ontvangst ontstaat (het jaar waarin de aandeelhoudersvergadering plaats vindt).

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen

De aandelen zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde, indien deze lager is dan de verkrijgingsprijs.

Kapitaalverstrekkingen gemeenschappelijke regelingen	2021	2022	Dividend
NV Reinigingsdiensten Rd-4	5.391	5.391	14.418
Totaal kapitaalverstrekkingen gemeensch. regelingen	5.391	5.391	14.418

Overige langlopende leningen

Aan de stichting MFC Ubachsberg is een renteloze lening verstrekt ad € 12.500 welke in 10 jaar wordt afgelost.

Aan Enexis is een converteerbare hybride lening verstrekt voor de financiering van investeringen ten behoeve van de energie-transitie. Deze hybride lening wordt voor 50% gerekend tot het eigen vermogen van Enexis, waardoor verdere financiering op de kapitaalmarkt beter mogelijk wordt. Enexis heeft de keuze deze lening op termijn af te lossen of om te zetten in aandelenkapitaal.

In het kader van Zonnepanelenproject Parkstad wordt aan deelnemers een lening verstrekt voor het plaatsen van zonnepanelen. Deze leningen worden in 15 jaar afgelost.

Voor de aankoop van chalet Haspengouw is aan bewoner een hypothecaire lening verstrekt welke op basis van een annuïtaire lening wordt afgelost in 10 jaar.

Bij de verkoop van het pand Valkenburgerweg 36 is een hypothecaire lening verstrekt welke op basis van een annuïtaire lening wordt afgelost in 10 jaar.

Overige langlopende leningen	Boekwaarde 31-12-2021	Verstrekt in 2022	Aflossing 2022	Boekwaarde 31-12-2022	Rente- vergoeding
Lening Stg. MFC Ubachsberg	7.500	0	1.250	6.250	0
Converteerbare hybride lening Enexis BV	879.363	0	0	879.363	12.482
Woonwijzerwinkel	31.005	13.000	0	44.005	1.760
Zonnepanelenproject	1.272.602	142.389	156.273	1.258.718	18.792
Hypothecaire lening Haspengouw	67.826	0	6.594	61.232	1.037
Hypothecaire lening Valkenburgerweg	0	20.000	892	19.108	245
Totaal overige langlopende leningen	2.258.296	175.389	165.009	2.268.676	34.316

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De voorraden betreft de werkvoorraad van documenten met waarde (VVV-bonnen, trouwboekjes en eigen verklaringen voor de aanvraag van een rijbewijs).

Vorraden	Boekwaarde 31-12-2021	Vermeerdering 2022	Vermindering 2022	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Werkvoorraad documenten	5.648	13.105	11.196	0	7.557
Totaal voorraden	5.648	13.105	11.196	0	7.557

Vorderingen

Kortlopende vorderingen	2021	2022
Schatkistbankieren	1.638.531	11.921.509
Totaal vorderingen op openbare lichamen	1.638.531	11.921.509

De BNG is gemachtigd om tegoeden welke het drempelbedrag (van € 1.000.000) overschrijden, automatisch af te dragen aan de schatkist.

De gemiddelde overschrijding van dit drempelbedrag bedraagt:

Gemiddelde overschrijding drempelbedrag schatkistbankieren 2022 (x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Saldo liquide middelen	147	100	167	434
drempel	1.000	1.000	1.000	1.000
overschrijding	-853	-900	-833	-566

Vorderingen op openbare lichamen	2021	2022
Vorderingen op openbare lichamen	4.607.429	5.474.893
Rekeningcourant BSGW	7.678	5.492
Totaal vorderingen op openbare lichamen	4.615.107	5.480.385

De openstaande vorderingen hebben een normaal verloop. Een specificatie van openstaande vorderingen is aanwezig op de administratie. Tot de vorderingen op openbare lichamen behoren ook de nog terug te ontvangen BTW (met name de compensabele BTW, welke slechts 1 keer per jaar wordt verrekend).

Vorderingen	2021	2022
Overige vorderingen	1.033.246	2.374.444
Voorziening dubieuze debiteuren	-302.243	-340.635
Totaal overige vorderingen	731.003	2.033.809

Liquide Middelen

Liquide Middelen	2021	2022
Bank voor Nederlandse Gemeenten	249.871	901.210
Rabobank	56.364	6.065
Kasgeld	4.956	6.070
Totaal liquide middelen	311.191	913.345

De stand van de liquide middelen betreft een momentopname per 31 december van het jaar. Het kan daarom zijn dat per jaar de stand van de liquide middelen sterk verschilt.

Voor de financieringsbehoefte kan de gemeente gebruik maken van een kortlopende kredietfaciliteit (veelal bij de BNG). De hoogte van deze faciliteit is onderdeel van de treasuryfunctie, waarover u meer leest in de paragraaf financiering.

Overlopende activa

Overlopende activa	2021	2022
Vooruitbetaalde bedragen	154.347	758.611
Totaal overlopende activa	154.347	758.611

De overlopende activa betreffen vooruitbetaalde bedragen voor het volgende dienstjaar. Het betreft ontvangen facturen betrekking hebbende op het volgende dienstjaar, maar betaald moeten worden vóór 31 december.

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Eigen vermogen	2021	2022
Algemene reserve	5.271.781	5.302.560
Bestemmingsreserves	15.287.411	17.029.382
Totaal eigen vermogen	20.559.192	22.331.942

Het verloop in 2022 wordt hieronder per reserve weergegeven:

Eigen vermogen	boekwaarde 31-12-2021	resultaat bestemming vorig jaar	toevoeging dienstjaar	onttrekking dienstjaar	onttrekking i.v.m. afschrijving	boekwaarde 31-12-2022
Algemene reserve	5.271.781	1.200.052	605.060	304.333	1.470.000	5.302.560
<i>Bestemmingsreserves:</i>						
Reserve ruimtelijke ontwikkeling	394.257	0	103.496	25.000	56.759	415.994
Reserve krimp-gelden	42.913	0	0	16.615	0	26.298
Reserve afschrijving	12.686.755	0	1.820.000	0	283.771	14.222.984
Reserve sociaal domein	1.452.367	0	0	184.836	52.600	1.214.931
Innovatiereserve	236.363	0	0	0	0	236.363
Reserve duurzaamheid	341.334	0	150.697	70.796	0	421.235
Reserve overloop	133.422	284.000	0	108.845	0	308.577
Totaal eigen vermogen	20.559.192	1.484.052	2.679.253	710.425	1.863.130	22.148.942

De raad heeft in haar vergadering van 13 december 2018 de "Nota Reserves en Voorzieningen 2019" vastgesteld, waarin beleidsafspraken over reserves en voorzieningen zijn vastgelegd.

Onderstaand een toelichting per reserve.

Algemene reserve: De Algemene Reserve vormt het weerstandsvermogen (de buffer) voor het incidenteel opvangen van mogelijke risico's en toekomstige financiële tegenvallers, waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen bestaan, zodat de continuïteit van de gemeentelijke taken niet in gevaar komt. Daarnaast kan de algemene reserve uiteraard aangewend worden voor het uitvoeren van beleid.

Toevoeging(en): bestemming jaarrekeningsaldo 2021, compensatie middelen Rijk COVID-19-pandemie (€ 25.000) en voordelig resultaat mei- en septembercirculaire gemeentefonds (€ 580.060).

Onttrekking(en): verlaging tarief toeristenbelasting (€ 10.500), bijdrage restauratie St.Laurentiuskerk Voerendaal (€ 69.333), kosten COVID-19-pandemie (€ 5.000), deelname traineeprogramma RichtingZuid (€ 22.500), beschrijving viaduct Barrier (€ 13.300), aanvullend preventief onderhoud verhardingen (€ 160.000), aanschaf module ZorgNed (€ 19.700), in dienst treding Wajongeren (€ 4.000) en extra investeringskrediet Open Club Klimmen (€ 1.470.000).

Reserve Ruimtelijke ontwikkeling: Doelstelling van deze reserve is de inzet van middelen voor projecten in het kader van het volkshuisvestingsbeleid of de herstructurering, zoals het verbeteren van de fysieke woon- en leefomgeving, het treffen van maatregelen voor kwaliteitsverbetering van de bestaande woningvoorraad, nieuwbouw of herstructurering van overtollig bedrijfstvastgoed waarbij knelpunten opgelost worden en transformatie naar de gewenste functies plaatsvindt. Aanwending voor strategische (grond) aankopen en uitgaven ter verbetering van de fysieke woon-/leefomgeving.

Toevoeging(en): boekwinst verkoop perceel Raadhuisplein 3 (€ 91.588) en resultaat verkoop grond Cohortplein (€ 11.908).

Onttrekking(en): inventarisatie landschapselementen buitengebied (€ 25.000), dekking afschrijvingslast Bösche an der Baneberg (€ 6.759) en toevoeging aan reserve afschrijving t.b.v. realisatie Skaeve Huse (€ 50.000).

Reserve krimp-gelden: Conform het gestelde in het Lokaal Volkshuisvestingsplan, door uw raad vastgesteld op 28 juni 2012, worden de zgn. krimp-gelden (eindigend in 2015) ingezet voor het levensloop bestendig maken van particuliere woningen middels het beschikbaar stellen van een stimuleringsbijdrage ad € 9.000 per woning.

Onttrekking(en): levensloopbestendig maken particuliere woningen (€ 16.615).

Reserve afschrijving: Deze reserve is ontstaan door samenvoeging van de reserve afschrijving activa met maatschappelijk nut, de reserve afschrijving activa met economisch nut en de reserve leefbaarheid. Deze reserve wordt ingezet ter dekking van meerjarig afschrijvingslasten.

Toevoeging(en): dotatie vanuit algemene reserve (€ 1.470.000), dotatie vanuit reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (€ 50.000), dotatie vanuit reserve Sociaal Domein (€ 50.000) en dotatie vanuit voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen (€ 250.000).

Onttrekking(en): financiële dekking afschrijvingslasten diverse investeringen.

Reserve sociaal domein: Binnen het sociale domein zijn gemeenten voor verschillende wet en regelgeving op het gebied van Jeugd, Participatie en Wmo verantwoordelijk. De uitvoering is op onderdelen een open-eindregeling. Deze reserve heeft daarom als doel om risico's en fluctuaties binnen deze domeinen op te vangen. Verder kan deze reserve worden ingezet voor pilots in het kader van transformatie en innovatie in de ruimste zin des woords.

Toevoeging(en): -.

Onttrekking(en): transformatieplan Jeugd (€ 21.091), hulpmiddelen Onze Lieve Vrouw (€ 23.320), coronacompensatie basishulp Jeugd (€ 130.000), aanvullende bijdrage WOZL/WSP (€ 10.425), afschrijvingslast keuken MFC Ubachsberg (€ 2.600) en toevoeging aan reserve afschrijving t.b.v. realisatie Skaeve Huse (€ 50.000).

Innovatiereserve: Het mogelijk maken van nieuwe visies en/of ontwikkelingen en te komen tot verantwoorde innovatieve investeringen op het fysieke en sociale domein.

Toevoeging(en): -.

Onttrekking(en): -.

Reserve duurzaamheid: Conform "Raadsakkoord 2018-2022" is dit duurzaamheidsfonds ingesteld. In de regio werken wij samen om de energieambities van PALET vorm te geven met zo min mogelijk landschappelijke ingrepen in kwetsbare natuurgebieden. Het streven is om tot en met 2020 de eerste 8% van de ambitie "Voerendaal 2040 energieneutraal" voor zowel energiebesparing als energieopwekking in te vullen met concrete onderzoekslijnen en met projectvoorstellen. Daarbij ervaren wij de energietransitie als een kans voor nieuwe beroepen in de arbeidsmarkt: ook hiervoor zetten wij ons in om toekomstige technische beroepen te koppelen aan het arbeidspotentieel van Voerendaal.

Het duurzaamheidsfonds is ondersteunend aan de acties die vanuit Parkstad Limburg worden geïnitieerd, zoals het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed of het actieplan duurzame mobiliteit. De hiervoor benodigde (extra) personele capaciteit wordt mede uit dit fonds gedekt. Daarnaast zullen uit het fonds projecten worden gefinancierd om particulieren, bedrijven en verenigingen te stimuleren hun vastgoed te verduurzamen.

Toevoeging(en): middelen meicirculaire gemeentefonds uitvoeringskosten klimaatakkoord.

Onttrekking(en): transitievisie warmte 2.0 (€ 24.043), beoordelingskader zonneweides (€ 12.941), pilot zonne-installaties op grote daken (€ 6.197), duurzaamheidsfestival (€ 12.615) en doorontwikkeling gebruik e-cars (€ 15.000).

Reserve overloop: Deze reserve wordt gevormd door nog niet ingezette budgetten van een afgesloten dienstjaar (T). Deze budgetten dienen beschikbaar te blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in het daaropvolgende jaar (T+1).

Toevoeging(en): bestemming jaarrekeningsaldo 2021.

Onttrekking(en): bij jaarrekening 2018, 2020 en 2021 in deze reserve gereserveerde budgetten.

Rekeningresultaat

Rekeningresultaat	2021	2022
Rekeningresultaat na toevoeging/onttrekking reserves	1.484.052	1.870.912
Totaal rekeningresultaat	1.484.052	1.870.912

Het rekeningresultaat is het zogenaamde “resultaat na bestemming”. Dit wil zeggen na toevoegingen / onttrekkingen aan reserves. Hierbij is nog geen rekening gehouden met voorstellen die gedaan worden met betrekking tot bestemming van dit rekeningresultaat.

Voorzieningen

Voorzieningen	boekwaarde 31-12-2021	toevoeging	onttrekking	vrijval t.g.v. exploitatie	boekwaarde 31-12-2022
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	741.407	508.407	585.309	0	664.505
Voorziening verplichtingen personeel uit dienst	1.051.057	245.334	232.287	0	1.064.104
Voorziening vervanging sporttoestellen gymzaal	10.032	12.000	2.548	0	19.484
Voorziening egalisatie rioolheffing	301.809	0	156.584	0	145.225
Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing	41.177	29.582	0	0	70.759
Totaal voorzieningen	2.145.482	795.323	976.728	0	1.964.077

In bovenstaand overzicht van voorzieningen is de voorziening dubieuze debiteuren niet opgenomen. Op basis van de voorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording) moeten voorzieningen wegens oninbaarheid worden verrekend met de nominale waarde van leningen en vorderingen. Op de balans is deze voorziening dus onder de activa opgenomen (vorderingen).

Onderstaand een toelichting per voorziening.

Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen: De voorziening is bedoeld ter egalisatie van de jaarlijks sterk fluctuerende kosten voor onderhoud van gemeentelijke gebouwen e.e.a. gericht op de instandhouding van gebouwen.

Toevoeging(en): gemiddeld bedrag benodigd voor onderhoud in de komende 10 jaar op basis van het door de raad vastgestelde meerjaren onderhoudsprogramma (€ 471.914), bedrag voor onderhoud pand Kerkplein 54 en 56 (€ 8.500), bedrag voor onderhoud Sebastianusstraat (€ 3.500) en schade-uitkering De Borenborg (€ 24.493).

Onttrekking(en): onderhoud gemeentelijke gebouwen op basis meerjaren onderhoudsprogramma (€ 315.968), onderhoud woning Sebastianusstraat (€ 19.341) en dotatie aan reserve afschrijving t.b.v. ontwikkeling school Ransdaal (€ 250.000).

Voorziening verplichtingen personeel uit dienst: Deze voorziening dient ter dekking van toekomstige verplichtingen i.v.m. pensioenbetalingen en wachtgeld aan gewezen wethouders, en voor het afdekken van financiële aanspraken die ontstaan als gevolg van het feit dat medewerkers, hun relatie en/of dienstverband met de gemeente hebben beëindigd. De voorziening dient voldoende middelen te bevatten om aan toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.

Toevoeging(en): jaarlijks ingehouden APPA-premie (€ 16.756), ingehouden premie 3^e jaar WW (€ 3.578) en dotatie ter bevordering mobiliteit van medewerkers (€ 225.000).

Onttrekking(en): verplichting afvloeiingsregelingen personeel (€ 232.287).

Voorziening vervanging sporttoestellen gymzaal: De voorziening is bedoeld ter egalisatie van de jaarlijks sterk fluctuerende kosten voor onderhoud/vervanging van sporttoestellen in gymzalen.

Toevoeging(en): gemiddeld bedrag benodigd voor onderhoud/vervanging in de komende 10 jaar op basis van meerjaren onderhoudsprogramma.

Onttrekking(en): onderhoud/vervanging sporttoestellen gymzalen “De Joffer”, “t Wouves” en

"MFC Ubachsberg".

Voorziening egalisatie rioolheffing: Deze voorziening is bedoeld voor het opvangen van fluctuaties in de tarieven rioolheffing en te voorzien in voldoende middelen voor dekking van de onderhoudskosten en investeringslasten als gevolg van de wettelijke zorgplicht op het gebied van riolering. De voorziening zorgt voor een gelijkmatig verloop van de betreffende lasten en baten in de exploitatie.

Toevoeging(en): -.

Onttrekking(en): saldo van lasten en baten aan riolen toe te rekenen kosten in de exploitatie 2022.

Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing: Deze voorziening is bedoeld voor het opvangen van fluctuaties in de tarieven afvalstoffenheffing.

Toevoeging(en): resultaat inzameling huishoudelijk afval 2022 (€ 29.582).

Onttrekking(en): -.

Langlopende schulden

Langlopende schulden	Schuldrestant 31-12-2021	Opgenomen in 2022	Aflossing 2022	Schuldrestant 31-12-2022
Langlopende geldleningen	16.839.124	15.000.000	1.138.460	30.700.664
Waarborgsommen	15.527	3.000	700	17.827
Totaal langlopende schulden	16.854.651	15.003.000	1.139.160	30.718.491

Een specificatie van de langlopende geldleningen is opgenomen in de uitvoeringsinformatie welke ter inzage ligt. De waarborgsommen hebben met name betrekking op 3 bouwkelevs Overheek (€ 9.000), De Borenburg (€ 6.550) en perceel Raadhuisplein 3 (€ 3.000). Daarnaast is een waarborgsom betaald voor de huur van pand Schoolstraat 6 (-€ 700).

De totale rentelast voor het jaar 2022 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 540.561.

Vlottende schulden

Vlottende schulden	Saldo 31-12-2021	Saldo 31-12-2022
Crediteuren	2.262.060	3.440.271
Afdracht loonheffing	311.340	406.380
Afdracht pensioenpremies	79.694	0
Opgenomen kasgeldlening	2.000.000	0
Totaal vlottende schulden	4.653.094	3.846.651

Onder kortlopende schulden worden schulden verstaan met een looptijd van kleiner dan 1 jaar. De openstaande crediteuren hebben een normaal verloop. Een specificatie is aanwezig op de administratie. Voor de financieringsbehoefte kan de gemeente gebruik maken van een kortlopende kredietfaciliteit (veelal bij de BNG). De hoogte van deze faciliteit is onderdeel van de treasuryfunctie, waarover u meer leest in de paragraaf financiering.

Overlopende passiva

Verplichtingen	2021	2022
Verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	827.532	1.665.656
Totaal verplichtingen	827.532	1.665.656

Het betreft verantwoorde kosten van uitgevoerde werkzaamheden en diensten, waarvoor in het dienstjaar nog geen factuur is ontvangen. Ontvangst van deze facturen vindt plaats in de eerste maanden van het nieuwe jaar.

Vooruit ontvangen subsidies	Saldo 31-12-2021	ontvangen	vrijgevallen of terugbetaald	Saldo 31-12-2022
Vooruit ontvangen Europese subsidies	0	0	0	0
Vooruit ontvangen Rijks subsidies	43.586	453.700	43.586	453.700
Vooruit ontvangen subsidies overige Nederlandse overheidslichamen	2.124.800	30.962	1.660.934	494.828
Overige vooruit ontvangen bedragen	0	294.905	0	294.905
Totaal vooruit ontvangen subsidies	2.168.386	779.567	1.704.520	1.243.433

Betreft ontvangen financiële middelen waartegenover nog geen kosten staan. De vooruit ontvangen Rijks subsidies betreft diverse Specifieke uitkeringen. De ontvangen subsidies overige Nederlandse overheidslichamen betreft ontvangen subsidies voor Open Club Klimmen en van Parkstad ontvangen regiodeal. De overige vooruit ontvangen bedragen betreft koopsom locatie hoek Houtstraat-Dr.Poelsstraat.

Niet uit de balans blijvende verlichtingen

In dit hoofdstuk zijn de verplichtingen opgenomen, die niet uit de balans zijn te herleiden. Dit kunnen verplichtingen zijn in de vorm van borg en garantstellingen aan natuurlijke en rechtspersonen.

Gewaarborgde leningen.

Met ingang van 1 januari 1995 zijn alle bestaande risico's ten aanzien van verleende gemeentegaranties voor eigen woningen en gemeenteleningen (particuliere woningbouw) afgekocht en overgedragen aan de Stichting Waarborgfonds eigen woningen. De gemeentegarantie met rijksdeelneming is met ingang van 1 januari 1995 vervangen door de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Met ingang van 1 januari 2012 staat het rijk voor nieuwe leningen die onder de NHG vallen voor 100% garant.

Door de gemeente zijn per balansdatum nog de volgende geldleningen gewaarborgd:

Gewaarborgde geldleningen	Oorspronkelijk bedrag gewaarborgde lening	% borg- stelling	Restant bedrag 31-12-2021	Restant bedrag 31-12-2022
Leningen verstrekt aan particulieren (NHG)			56.625	36.429
Achtergestelde leningen woningstichting	28.571.968		25.032.764	22.273.712
Totaal gewaarborgde geldleningen	28.571.968		25.089.389	22.310.141

Voor de leningen verstrekt aan particulieren loopt de gemeente geen risico, de totale WOZ-waarde van de woningen waarop hypotheek verstrekt is hoger dan het restant leningenbedrag.

Bij achterborgstelling is de gemeente indirect blootgesteld aan risico's, omdat de garantieverplichtingen in dat geval niet worden afgegeven door de gemeente, maar door een stichting. De gemeente wordt pas aangesproken wanneer de stichting niet aan haar verplichtingen kan voldoen.

BIJLAGEN

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zijn als baten opgenomen onder het programma “Bestuur & Dienstverlening”. Inzicht in de algemene dekkingsmiddelen is echter essentieel. Daarom is een toelichting op de volgende onderdelen verplicht voorgeschreven in het Besluit begroting en verantwoording (BBV):

- lokale lasten, waarvan de besteding niet gebonden is;
- algemene uitkeringen;
- dividend;
- saldo van de financieringsfunctie;
- overige algemene dekkingsmiddelen.

Lokale lasten, waarvan de besteding niet gebonden is.

Voorbeelden van lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is zijn de OZB en toeristenbelasting. Voor de gemeente Voerendaal bedraagt het totaal van deze heffingen in 2022 € 2.965.037.

Voorbeelden van lokale heffingen, waarvan de besteding wel is gebonden zijn het rioolrecht en de afvalstoffenheffing. Dergelijke heffingen dienen op de desbetreffende programma's te worden verantwoord. Een gespecificeerde toelichting op de lokale heffingen is eveneens te vinden in de paragraaf “lokale heffingen”.

Algemene uitkering 2022

Aan de hand van de decembercirculaire 2022 is de uitkering uit het gemeentefonds voor 2022 herberekend. De algemene uitkering Voerendaal 2022 is becijferd op totaal € 20.074.711 en de integratie-uitkering sociaal domein op € 1.476.845.

Dividend 2022

Van onderstaande deelnemingen heeft Voerendaal daadwerkelijk aandelenbezit en ontvangen wij dividend:

Omschrijving deelneming	Aantal aandelen	Boekwaarde 31-12-2022	dividend
NV Bank Nederlandse Gemeenten	11.232	28.078	25.609
Enexis Holding	263.250	263.250	174.831
NV Reinigingsdienst RD4	1.188	5.391	14.418
Totaal		296.719	214.858

Incidentele baten en lasten en bedrag voor onvoorzien

Overzicht incidentele lasten en baten (Bedragen × € 1.000)		
	Last	Baat
Programma Bestuur en ondersteuning		
Bijdrage expojaar IBA	11	
Murals spoorviaducten	36	
Aan- en verkoop gronden	16	75
Resultaat verkoop locatie Raadhuisplein 3 *	-91	
Traineeprogramma RichtingZuid *	23	
Visie op inrichten van informatiemanagement	15	
Doorontwikkeling gebruik e-cars *	15	
Algemene uitkering gemeentefonds, energietoelage 2022		517
Algemene uitkering gemeentefonds, energietoelage 2023		183
Algemene uitkering gemeentefonds, compensatie Covid-19 pandemie *		25
Boeking bestemming jaarrekeningsaldo 2021	1.484	1.484
Toevoeging algemene reserve compensatiemiddelen COVID-19-pandemie	25	
Toevoeging algemene reserve resultaat mei- en septembercirculaire	580	
Toevoeging reserve ruimtelijke ontwikkeling exploitatieresultaat Raadhuisplein 3	91	
Toevoeging reserve ruimtelijke ontwikkeling saldo verkoop grond Cohortplein	12	
Toevoeging reserve duurzaamheid uitvoeringskosten klimaatakkoord meicirculaire	151	
Toevoeging reserve afschrijving t.b.v. ontwikkeling school Ransdaal	250	
Aanwending algemene reserve t.b.v. traineeprogramma RichtingZuid		23
Aanwending algemene reserve t.b.v. beschildering viaduct Barrier		13
Aanwending algemene reserve t.b.v. bijdrage Laurentiuskerk Voerendaal		70
Aanwending algemene reserve t.b.v. aankoop modules Zorgned		20
Aanwending reserve overloop t.b.v. onderzoek geluid, stof en stank RUD		20
Aanwending reserve overloop t.b.v. rekenkameronderzoek 'aan-/verkoop vastgoed'		5
Aanwending reserve overloop t.b.v. wegwerken achterstand archief		14
Aanwending reserve overloop t.b.v. IBA expojaar 2021/2022		5
Aanwending reserve overloop t.b.v. kunstwerk spoorviaduct Molenbeekstraat		5
Aanwending reserve overloop t.b.v. achterstallig onderhoud openbaar groen		50
Aanwending reserve overloop t.b.v. aankoop percelen Karstraat		5
Aanwending reserve overloop t.b.v. buurtbemiddeling		5
Aanwending reserve duurzaamheid doorontwikkeling gebruik e-cars		15
Aanwending reserve ruimtelijke ontwikkeling t.b.v. inventarisatie landschapselementen buitengebied		25
Aanwending reserve Sociaal domein t.b.v. meerkosten COVID-19 JENS		130
Programma Veiligheid		
Controle corona toegangsbewijzen	4	4
Subsidie groene BOA's		8
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat		
Integrale Visie Openbare Ruimte (IVOR)	69	
Vergoeding extra kosten wateroverlast 2021		95
Programma Economie		
-		

Overzicht incidentele lasten en baten		(Bedragen × € 1.000)
	Last	Baat
Programma Onderwijs		
Aanwending voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen t.b.v. dotatie aan reserve afschrijving t.b.v. ontwikkeling school Ransdaal *		250
Programma Sport, cultuur en recreatie		
Specifieke uitkering Sportakkoord 2021	37	37
Specifieke uitkering Sportakkoord / leefstijlinterventies 2022	11	11
Specifieke uitkering IJZ	47	47
Bijdrage verbouwing Laurentiuskerk Voerendaal *	70	
Inventarisatie landschapselementen in het buitengebied *	30	
Programma Sociaal domein		
Specifieke uitkering Wet inburgering 2021	31	31
Opvang Oekraïense vluchtelingen	278	1.281
Specifieke uitkering aanpak energie armoede	101	101
Energietoelage 2022 lage inkomens	675	
Aankoop module BI, basisportaal en flex.form. Zorgned *	20	
Compensatie meerkosten COVID-19 pandemie JENS *	211	
Transformatieplan jeugd Zuid-Limburg	45	
Specifieke uitkering preventieakkoord	14	14
Programma Volksgezondheid en milieu		
Vergoeding extra kosten wateroverlast 2021		125
Onderzoek geluid, stof en stank	18	
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		
Toevoeging aan voorziening dubieuze debiteuren	38	
Totaal	4.317	4.693

* dekking vindt plaats door onttrekking uit c.q. toevoeging aan reserve.

In bovenstaand overzicht zijn incidentele baten en lasten van materiële omvang opgenomen (bedrag gelijk aan of hoger dan € 5.000).

Onvoorzien

De stelpost onvoorzien is in 2022 niet ingezet.

Verplichte beleidsindicatoren

Wettelijke indicator	Eenheid	Bron	Voerendaal	Limburg
Formatie	FTE per 1.000 inwoners		7 fte	n.v.t.
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners		7 fte	n.v.t.
Apparaatskosten	Kosten per inwoner		€ 668	n.v.t.
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen		19,66%	n.v.t.
Overhead	% van totale lasten		13,28%	n.v.t.
Veiligheid:				
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren van 12 tot 18 jaar	Bureau Halt (2021)	6	9
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS (2022)	0	2,0
Gewelds misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS (2022)	1,2	4,3
Diefstal uit woningen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS (2022)	0,8	1,2
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	Aantal per 1.000 inwoners	CBS (2022)	3,6	5,9
Economie:				
Functiemenging	De verhouding tussen banen en woningen (bij 50% zijn er evenveel woningen als banen)	CBS/BAG/LISA (2021)	33,2%	50,3%
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA (2021)	157,2	147,1
Onderwijs:				
Absoluut verzuim	Per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado (2020)	0,0	2,2
Relatief verzuim	Per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado (2021)	15	19
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	% leerlingen (12-23 jaar) aan het VO en MBO onderwijs	DUO/Ingrado (2021)	0,8%	2,0%
Sport, cultuur en recreatie:				
Niet sporters	Het % inwoners (van 19 jaar en ouder) dat niet wekelijks sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners (van 19 jaar en ouder)	Gezondheidsmonitor volwassenen (GGD-CBS-RIVM) 2020	49,3%	53,5%
Sociaal domein:				
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA (2021)	395,0	772,1
Jongeren met een delict voor de rechter	Percentage jongeren van 12 t/m 21 jaar	CBS-jeugd (2015)	0%	1%
Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar	CBS-jeugd (2021)	5%	6%
Netto arbeidsparticipatie	Percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking	CBS (2022)	70,0%	68,1%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen die als werkzoekende staan ingeschreven bij UWV	CBS-jeugd (2021)	0%	2%
Personen met bijstandsuitkeringen	Aantal personen met een uitkering o.b.v. WWB en de participatiewet per 10.000 inwoners	CBS (2021)	197,7	381,7
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS (2022)	319,8	171,6
Jongeren met jeugdhulp	% jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar	CBS-jeugd (2022)	10,5	13,1
Jongeren met jeugdbescherming	% jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming t.o.v. van alle jongeren tot 18 jaar	CBS-jeugd (2021)	1,0%	1,6%
Jongeren met jeugdreclassering	% jongeren van 12 tot 23 jaar met een jeugdreclasserings-	CBS-jeugd (2022)	n.b.	0,3%

Wettelijke indicator	Eenheid	Bron	Voerendaal	Limburg
	maatregel t.o.v. alle jongeren van 12 tot 23 jaar.			
Cliënten met maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	CBS-Monitor Sociaal Domein WMO (2022)	680	744
<i>Volksgezondheid en Milieu:</i>				
Omvang huishoudelijk restafval	De hoeveelheid niet gescheiden huishoudelijk afval in kg per inwoner per jaar.	CBS (2020)	122	113
Hernieuwbare elektriciteit	Het aandeel nieuwe energie als percentage van het totale energieverbruik in de gemeente.	Klimaatmonitor-RWS (2020)	19%	10,1%
<i>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing:</i>				
Gemiddelde woz-waarde	De gemiddelde WOZ waarde van woningen maal duizend euro	CBS – WOZ (2022)	281	246
Nieuw gebouwde woningen	Het aantal nieuwbouw-woningen per 1.000 woningen	BAG / ABF (2022)	4,1	6,3
Demografische druk *	Het aantal personen van 0-20 jaar en 65 jaar en ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	CBS (2022)	88,4%	74,4%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's aan woonlasten per jaar.	COELO (2022)	€ 1.051	€ 877
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's aan woonlasten per jaar.	COELO (2022)	€ 1.107	€ 952

Lijst van afkortingen

AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk	LEA	Lokale Educatieve Agenda
APPA	Algemeen Pensioen- en uitkeringswet	LED	Light Emitting Diode
	Politieke Ambtsdragers	LLB	Levensloop bestendig
APV	Algemene plaatselijke verordening	MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
BAG	Basisadministratie Adressen en Gebouwen	MFC	Multifunctioneel Centrum
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	MKB	Midden en Klein Bedrijf
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen	MOP	Meerjarig Onderhoudsprogramma
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie	MVA	Maatschappelijk Verantwoorde Activiteit
BIBOB	Bevordering Integriteits Beoordelingen door het Openbaar Bestuur	NEA	Nederlandse Emissie Autoriteit
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten	NOVEX	Nationale Omgevingsvisie Extra
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar	NPO	Nationaal programma onderwijs
BRP	Basis registratie personen	NV	Naamloze Vennootschap
BS	Burgerlijke stand	OCK	Open Club Klimmen
BsGW	Belasting samenwerking Gemeenten en Waterschappen	OV	Openbare verlichting
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde	OZB	Onroerendezaakbelasting
BUIG	Bundeling Uitkeringen	Palet	Parkstad Limburg Energie Transitie
	Inkomensvoorzieningen Gemeenten	PIOFACH	Personeel Informatievoorziening Organisatie Financiën Administratieve organisatie Communicatie en Huisvesting
BUS	Besluit Uniforme Saneringen	PIT	Parkstad IT
BV	Besloten Vennootschap	PGB	Persoonsgebonden Budget
B&W	Burgemeester en Wethouders	PKA	Product Keuze Aanbod
CAK	Centraal Administratie Kantoor	PLOOI	Platform Open Overheidsinformatie
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst	PM	Pro Memorie
COA	Centraal opvang asielzoekers	PMD	Plastic, Metalen verpakkingen en Drinkpakken
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden	POVI	Provinciale Omgevingsvisie
CPB	Centraal Planbureau	Psz	Peuterspeelzaal
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek	P&C	Planning en Control
DB	Dagelijks Bestuur	RAK	Regionaal Afwegingskader
DIFTAR	Gedifferentieerde tarieven	RES	Regionale Energie Strategie
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet	RIEC	Regionale Informatie en Expertise Centra
DU	Decentralisatie uitkering	RKSVB	Rooms-katholieke sportvereniging Bernardus
EU	Europese Unie	RKVVV	Rooms-katholieke voetbalvereniging Voerendaal
FTE	Fulltime-equivalent	RO	Ruimtelijke ontwikkeling
Fido	Financiering decentrale overheden	RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
GALA	Gezond en actief leven akkoord	Ruddo	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
GEO	Geografie	SGOVP	Samen Grip Op Verbonden Partijen
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval	SPUK	Specifieke Uitkering
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst	STRIP	Strategisch investeringsprogramma
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg	SVBBL	Simpeelveld, Voerendaal, Beekdaelen, Brunssum en Landgraaf
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen	SW	Sociale Werkvoorziening
GPK	Gehandicapten Parkeerkaart	Vpb	Vennootschapsbelasting
GOVI	Gemeentelijke Omgevingsvisie	VRZL	Veiligheids Regio Zuid Limburg
GR	Gemeenschappelijke Regeling	VSV	Voortijdig schoolverlaten
GROS	Grens overschrijdend	VTH	Vergunning, Toezicht en Handhaving
GVVP	Gemeentelijk Verkeers en Vervoers Plan	VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
IBA	Internationale Bau Ausstellung	WeTra	Wedstrijd-Trainingsveld
ICT	Informatie en communicatietechnologie	WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
IJZ	Ijsbanen en Zwembaden	WKPB	Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers	WL	Waterschap Limburg
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen	Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
ISD	Intergemeentelijke sociale dienst	WOO	Wet Open Overheid
IVN	Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid	WOZ	Waardering Onroerende Zaken
IVOR	Integrale Visie Openbare Ruimte	WOZL	Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg	WSP	Werkgeversservicepunt Parkstad
KPI	Key Performance Indicators	Wsw	Wet sociale werkvoorziening
		Wwb	Wet werk en bijstand

Sisa bijlage

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 9-3-2023								
Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) Aard controle R Indicator: A13/01 € 3.747	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02 Ja	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf Sisa 2023 van toepassing i.v.m. Sisa tussen medeoverheden Aard controle R Indicator: A13/03 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf Sisa 2023 Aard controle R Indicator: A13/04 € 3.747	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05 Ja	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 Aard controle R Indicator: A16/01 € 932.900 Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO Aard controle R Indicator: A16/07 € 0	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/02 € 348.019 Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waarvan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/08 € 0	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) Aard controle R Indicator: A16/03 € 0 Berekening totale besteding (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09 € 1.280.919	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten Aard controle R Indicator: A16/04 € 0 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10 € 1.280.919	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie Aard controle R Indicator: A16/05 € 0 Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11 Nee	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) Aard controle R Indicator: A16/06 € 0
JenV	A18B	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (Sisa tussen medeoverheden) Sisa tussen medeoverheden	Naam veiligheidsregio Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/01 1 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg 2 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg 3 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg 4 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/04 Nee	Naam kostensort Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/02 Meerkosten coördinerende gemeente Hotels/centra Overige specifieke meerkosten Overige Meerkosten Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/05 n.v.t.	Besteding per kostensort (jaar T) Aard controle R Indicator: A18B/03 € 0 € 0 € 0 € 0			
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) Aard controle R Indicator: B2/01 0	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02 13	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) Aard controle D2 Indicator: B2/03 0	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04 0	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05 Ja	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06 Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07 Nee	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09			
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/14	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/15
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17 € 4.940	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19 € 10.404	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21 € 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/24 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/25 € 0	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26 € 0	

BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
		1	SUVIS21-2-03071177	€ 0	€ 0	Nee	Gekozen om toch een nieuwe school te gaan bouwen.	Ja
		2						
		50						
		Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)				
		Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09				
		1	SUVIS21-2-03071177	N.v.t.				
		2						
		50						
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten
		Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07
		226	€ 52.602	€ 52.602	50	€ 11.547	€ 11.547	€ 11.547
		Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis– heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten				
		Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09				
		238	€ 43.884	€ 43.884				
		Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen	
		Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15	
		1.913	2.305	0	15	203	35	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04					
		€ 39	Nee					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
		€ 120.340	€ 15.000	€ 0	€ 0	€ 0		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke onderwijsachterstandenbeleid	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende verjaarte periode	Bedrag	
		Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10		
		1						
		2						
		100						
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 23.595		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs			
		Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09			
		1						
		2						
		10						

lenW	E44B	Tijdelijke impulseregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen emaaat de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	Eindeverantwoord (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
1			060917 Gemeente Heerlen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
2								
15			Kopie CBS(code)	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
1			060917 Gemeente Heerlen	Verminderen van de gevolgen van wateroverlast, overstromingen en droogte.	Nee			
2								
15								
lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			€ 93.719	€ 93.719	€ 93.719	Ja		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
1			301 Aanleg van openbare verlichting/aantal in Meters	Ja	5			
2			310 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden/aantal in Meters	Ja	1.875			
3			311 Verplaatsen lichtmast/aantal in Stuks	Ja	1			
4			319 Aanleg plateau kruispunt GOW/ETW/aantal in Stuks	Ja	3			
5			321 Aanleg van een vrijliggend fietspad of vrijliggend fiets-/bromfietspad (op 50-, 60- en 80 km/h wegen)/aantal in Meters	Ja	1.875			
6			360 Aanleg van een kruispunt/plateau ETW-ETW 60 km/h/aantal in Stuks	Ja	3			
7			362 Aanleg van één rijloper met fiets(suggestie)stroken en berm/aantal in Meters	Ja	450			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	L1 Participatiewet (PW)	L1 Participatiewet (PW)	L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAZ)	L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	L6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	L7 Participatiewet (PW)	L7 Participatiewet (PW)	L7 Participatiewet (PW)
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Nee				
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2021	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen emaaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L1 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L1 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L1 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Aard controle R Indicator: G2A/02	Aard controle R Indicator: G2A/03	Aard controle R Indicator: G2A/04	Aard controle R Indicator: G2A/05	Aard controle R Indicator: G2A/06
1			060986 Gemeente Voerendaal	€ 1.536.070	€ 42.440	€ 54.444	€ 3	€ 17.118
2								
100			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	L6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	L7 Participatiewet (PW)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Aard controle R Indicator: G2A/08	Aard controle R Indicator: G2A/09	Aard controle R Indicator: G2A/10	Aard controle R Indicator: G2A/11	Aard controle R Indicator: G2A/12
1			060986 Gemeente Voerendaal	€ 0	€ 9.971	€ 1.197	€ 0	€ 97.197
2								
100			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L7 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Aard controle R Indicator: G2A/14	Aard controle R Indicator: G2A/15	Aard controle D2 Indicator: G2A/16		
1			060986 Gemeente Voerendaal	€ 0	€ 0	€ 0		
2								
100								

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking), gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoeks-kosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking (Ja/Nee) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	€ 0
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	€ 0
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking), totaal 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit Sisa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01</i>	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/02</i>	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/03</i>	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/04</i>	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3A/05</i>	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/06</i>
			1 060986 Gemeente Voerendaal	€ 0	€ 0	€ 12.873	€ 0	€ 0
			2					
			100					
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/09</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
			6 Totaal	0	0	Nee		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijaf) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijf te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0		

SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), totaal 2021	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing)
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01	Aard controle R Indicator: G4A/02	Aard controle R Indicator: G4A/03	Aard controle R Indicator: G4A/04	Aard controle R Indicator: G4A/05
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 243.457	€ 57.814	€ 207.945	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 25.113	€ 0	€ 0	€ 28.916
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 291.128	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 154.722	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 79.575	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)	
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Aard controle R Indicator: G4A/07	Aard controle R Indicator: G4A/08	Aard controle R Indicator: G4A/09	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	45	3	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	9	1	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	67	0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	52	0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	29	0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen Tozo in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10	Aard controle R Indicator: G4A/11	Aard controle D2 Indicator: G4A/12	Aard controle R Indicator: G4A/13	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 13.273	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021, gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire, gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire, totalen	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire (toeslagen), jaar T-1.	
			Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
SZW	G13	Onderwijsroute 2022, deel gemeente	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Overige kosten
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02	Aard controle R Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Overige kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	1 Onderhoud	€ 8.382	€ 8.382	€ 0	€ 0
			2 Aankoop	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	3 Dienstverlening door derden	€ 4.407	€ 0	€ 4.407	€ 0
			4 Beheer en exploitatie	€ 5.689	€ 0	€ 5.689	€ 0

VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/04	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
			1 1042924	€ 18.858	€ 0	€ 7.740	€ 8.575	€ 29.183
			2					
			3					
			4					
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08				
			1 1042924	Ja				
			2					
			3					
			4					
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 64.583	Ja	Ja			
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikkingnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) Automatisch berekend	Totale definitieve exploitatietekort Automatisch berekend	Totale cumulatieve besteding Automatisch berekend	Eindverantwoording	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05	
			1 SPUK1J221-22129	€ 47.114	€ 47.114	€ 47.114	Ja	
			Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06	Aard controle R Indicator: H25/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08	Aard controle R Indicator: H25/09	Aard controle R Indicator: H25/10	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11
			1 De joffer	Nov + dec 2021	€ 30.062	€ 30.062	€ 30.062	€ 30.062
			50 De joffer	jan-22	€ 17.052	€ 17.052	€ 17.052	€ 17.052

RAADSBESLUIT

\ gemeente
voerendaal

voerendaal

Voerendaal, 2023/..... Vaststellen Jaarrekening 2022

De raad van de gemeente Voerendaal, gelet op artikel 190 en 191 van de gemeentewet, besluit:

1. De inhoudelijke programmaverantwoording 2022, zoals verwoord in deel 1 van deze jaarrekening 2022, vast te stellen;
2. De jaarrekening van de gemeente Voerendaal voor het jaar 2022 vast te stellen inclusief een voordelig saldo van € 1.870.912, welk bedrag als volgt wordt bestemd:
 - a) € 297.912 toe te voegen aan de algemene reserve;
 - b) € 1.003.000 toe te voegen aan de reserve afschrijving;
 - c) € 183.000 toe te voegen aan de reserve sociaal domein;
 - d) € 387.000 toe te voegen aan de reserve overloop bestaande uit:
 - € 32.000 restant budget t.b.v. projecten middengebied;
 - € 43.000 restant budget t.b.v. sanering Cohortplein en verplaatsen kast Enexis;
 - € 12.000 restant budget t.b.v. taxatie gemeentelijke gebouwen;
 - € 89.000 restant budget t.b.v. implementatie Wet Open Overheid (WOO);
 - € 24.000 restant budget t.b.v. vervanging openbare verlichting;
 - € 6.000 restant budget t.b.v. visie openbare ruimte (IVOR);
 - € 5.000 restant budget t.b.v. subsidie kunstwerk Mingersborg;
 - € 28.000 restant budget t.b.v. onderhoud openbaar groen;
 - € 10.000 restant budget t.b.v. uitvoeringsmiddelen groenstructuurplan;
 - € 7.000 restant budget t.b.v. aanschaf speeltoestellen;
 - € 12.000 restant budget t.b.v. middelen inburgering cf septembercirculaire;
 - € 12.000 restant budget t.b.v. middelen maatschappelijke begeleiding cf septembercirculaire;
 - € 9.000 restant budget t.b.v. algemeen maatschappelijk werk;
 - € 50.000 restant budget t.b.v. middelen ondersteuningsaanbod mantelzorgers cf meicirculaire;
 - € 40.000 restant budget t.b.v. Samenwerking Gemeenschappelijke Informatievoorziening VTH;
 - € 8.000 restant budget t.b.v. advisering bouwconstructies;
3. De raad verleent het college decharge voor het uitgevoerd beleid.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 6 juli 2023.

de griffier,

de voorzitter,

F.H.A. Meijerink

W. Houben

CONTROLEVERKLARING